

Mga Lumu

Katô Mga Apostoles

Una Basan

Si Lucas tō igsulat kani libro, asta ni gó ni ikaduwa na igsulat din ki Teofilo. Ágkangadanan manubù si Teofilo.

Igsulat si Lucas tingód ka mga lumu katô mga apostoles na igpasadun i Jesus tun ta kaluwagan ka banuwa ébô mulit-ulit katô Madigár Gulitán. Tagnà igulitan dan tō mga unawa dan na Judio, yan pa igulitan dan tō mga manubù na ánnà Judio sippang na igdunggù dan tun ta madiyù mga lunsud.

Igsulat pagsik si Lucas tingód katô Ugis Espiritu na igpapid ka Manama. Ukit ka tabang katô Ugis Espiritu, ikatuman dan katô igsugù i Jesus kandan.

Si Lucas tō sábbad kadumaan i Pablo tō igsadun sikandin tun ta mga banuwa ébô mulit-ulit tingód ki Jesu-Cristo. Agad dalám ka igpriso si Pablo tun ta lunsud ka Roma, ándà tanani i Lucas sikandin.

1 ¹Teofilo na ágginawaan ku. Igsulat ku áknikó dángngan tingód katô langun ka iglumu i Jesus asta igtinurù din tikud tun ta katigkanayan katô iglumu din ²⁻³sippang ka ibatun sikandin tun ta langit. Tō ándà pa kabatun, duwán mga sugù na igkagi i Jesus ukit katô Ugis Espiritu tun ta mga apostoles na taganà igsalin din. Pángnga inaté asta inanté puman sikandin, igpakita sikandin tun ta mga apostoles dutun ta ássa-ássa kapókit dalám ka kappatan (40) álló. Purisu isóddóran dan na bánnal inanté sikandin su igkita dan, asta igtinurù sikandin tingód katô pagpangulu ka Manama.

⁴Na, róggun ka igduma^a si Jesus kandan, igtalan sikandin na di dan pa miwà tikud tun ta Jerusalem, su igkagi sikandin, na mà din, “Kailangan mangat kó katô Ugis Espiritu na igtandô^b katô Ámmà Manama, su tō gó tō taganà igulit ku ákniyu. ⁵Dángngan, ukit ka wayig tō kabunyang i Juan, asal di madugé bunyagan kó ukit ka Ugis Espiritu.”

^a 1:4a Igduma, ó igkan. ^b 1:4b Ahaán tō Juan 14:15-17; 15:26; 16:7-8,13-15

Ibatun si Jesus tun ta langit

⁶Na, tô ilimud tô mga apostoles, iginsà dan ki Jesus, na mà dan, “Áglangngagán, ni dán gó tô timpo na lónódán nu tô pagpangulu katô mga rubbad i Israel?”

⁷Igtaba si Jesus, na mà din, “Ándà kailangan na kasóddóran yu tingód katô álló na igسالin katô Ámmà ka kadángngan matuman, su tô Ámmà ku tô igسالin katô álló na matuman tikud tun ta kandin kakalyag. ⁸Asal makatanggap kó katô katulusan ka dumunggù tô Ugis Espiritu tun ákniyu, asta makólit-ólit kó tingód kanak tun ta lunsud ka Jerusalem, tun ta kaluwagan ka mga probinsya ka Judea asta Samaria, asta sippang tun ta kaluwagan kani banuwa.”

⁹Na, pángnga igkagi sikandin kani, ibatun si Jesus tun ta langit. Róggun ágsállág dan ki Jesus na ágkabatun, isidalungan sikandin ka sagulapun. ¹⁰Róggun ágsállág dan katô kabatun din tun ta langit, tigkò dád igpakita tô duwa gamama^c na mapputi é kapa na ágtindág madani tun kandan. ¹¹Igkagi tô gamama, na mà dan, “Sikiyu na taga Galilea, yakód áglangngag. Ibatun dán si Jesus tun ta langit, asal lumónód puman sikandin dini na magunawa katô kéwà din na igkita yu nigó.”

Igsalin katô mga apostoles tô bullas ki Judas

¹²Purisu igulì tô mga apostoles tun ta Jerusalem tikud tun ta Pabungan ka Olibo. Na, mga sábbad dád kilometro tô kadiyù katô pabungan tikud tun ta lunsud ka Jerusalem. ¹³Na, tô igdunggù dan tun ta Jerusalem, ilimud dan tun ta kuwarto katô balé na igóddóan dan. Na, tô mga manubù na ilimud, sikandan si Pedro, si Juan, si Santiago, si Andres, si Felipe, si Tomas, si Bartolome, si Mateo, si Santiago na batà i Alfeo, si Simon na magani, asta si Judas na batà katô sangé i Santiago. ¹⁴Inalayun ágpالمudé asta ágpasábbadé tô langun dan na ágdasal tun ta Manama. Igapil pagsik tô mga gabayi asta si Maria na innà i Jesus, asta tô mga kataladi i Jesus.

¹⁵Na, duwán sábbad álló, ilimud tô mga ágpampamaké, asta mga sábbad gatus duwa pulù (120) sikandan. Igtindág si Pedro, ¹⁶asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga kataladi na Judio, igpasulat katô Ugis Espiritu ki David sayyan tingód ki Judas na igpid katô mga manubù na igámmát ki Jesus. Ituman dán ni su kailangan matuman tô kagi ka Manama. ¹⁷Bánnal si Judas tô kadumaan ta, su sikandin tô ágtabang kani áglumun ta.”

¹⁸(Na, tô salapi na igbággé ki Judas tingód katô kapammát din ki Jesus, tô gó tô igbayad katô tanà.^d Na, igtuppas si Judas na iguna é ulu, igbáttu

^c 1:10 Tô duwa gamama, tô gó tô mga panaligan ka Manama. ^d 1:18 Tô salapi na igulì i Judas tun ta mga ágpangulun ka templo, tô gó tô igbayad katô tanà. Ahaán tô Mateo 27:3-8

tô gátták din, igluwà tô bituka din, asta inaté sikandin. ¹⁹Na, isóddóran ni katô langun manubù tun ta Jerusalem. Purisu ánggadanan tô tanà na Akeldama tun ta kinagiyan dan. Tô kóbadan kani, “Tanà ka Dipanug.”)

²⁰Igpanayun si Pedro igkagi, na mà din, “Mà katô kagi ka Manama tun ta libro ka Salmo,

“Pabayaán din tô góddóan din. Ándà manubù na móddò kani.”^e

Duwán pagsik igsulat,

‘Duwán mullas kandin.’^f

²¹⁻²²Purisu kailangan salinán dé tô bullas ki Judas ébô mulit-ulit na si Jesus tô inanté puman. Kailangan salinán tô manubù na inalayun ágtákkás áknami dángngan dalám ka igduma tô Áglangngagán na si Jesus áknami tikud tun ta kabunyag i Juan ki Jesus sippang ka ibatun sikandin tun ta langit.”

²³Purisu igpasulat dan tô ngadan katô duwa manubù, na si Matias asta si Jose Justo na ánggadanan ki Barsabas. ²⁴Na, igdasal dan tun ta Manama, na mà dan, “Áglangngagán, isóddóran nu tô pusung katô langun manubù. Purisu pasóddór nu áknami ka sadan kani duwa tô igsalin nu ²⁵na bullas ki Judas tun ta áglumun dé na mga apostoles, su igtanangan i Judas tô lumu din, asta igsadun sikandin tun ta lugar na nángngà kandin.”

²⁶Pángnga igdasal dan, igripa dan, asta si Matias tô isalin. Inému sikandin na kadumaan katô sapulù sábbad (11) apostoles.

Igdungù tô Ugis Espiritu

2 ¹Na, tô igdungù tô álló ka kalimudan na ánggadanan Pentecostes, ilimud dan tun ta sábbad lugar. ²Tigkô dád duwán dagunután tikud tun ta langit iring na tuu mabákkár karamag. Tô dalám katô balé na ilimudan dan ipánnù katô dagunután. ³Na, igkita dan tô iring na rágrág ka apuy na igpabówwó tun ta tagsábbad-sábbad kandan. ⁴Na, ipánnù dan langun katô Ugis Espiritu, asta igpangkagi dan katô ássa-ássa kinagiyan na ánnà kandan kinagiyan, su igpakagi dan katô Ugis Espiritu.

⁵Na, tun ta Jerusalem, marapung tô mga Judío na ágbánnal ka Manama asta tikud dan tun ta ássa-ássa mga lugar nit banuwa. ⁶Tô igdinág dan katô gótép tun dalám katô balé, tuu marapung tô mga manubù na igpadángngané na igpadani. Tuu dan isalábbuan, su tô tagsábbad-sábbad kandan igdinág katô kandin kinagiyan na ágkagin katô mga ágpamaké ki Jesus. ⁷Purisu tuu isalábbuan tô mga manubù. Igpátóngkóé sikandan, na mà dan, “Tikud gó tun ta Galilea tô langun dan. ⁸Manan ka pakakagi dan katô áknita mga kinagiyan? ⁹Marapung tô mga banuwa na igitikudan ta, su duwán mga taga Partia, taga Media,

^e 1:20a Salmo 69:25 ^f 1:20b Salmo 109:8

asta taga Elam. Duwán mga manubù tikud tun ta Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto, asta Asia. ¹⁰Duwán mga manubù tikud tun ta Frigia, Pamfilia, Ehipto, asta mga lunsud tun ta Libya na isakup ka Cirene. Duwán mga unawa ta na Judio tikud tun ta lunsud ka Roma asta mga ánnà Judio na ágtuman katô mga ágkémun ta na Judio. ¹¹Duwán mga taga Creta asta taga Arabia. Asal tuu ta inagpáttan tō gulitán katô mga taga Galilea tingód ka mga kasalábbuan na iglumu ka Manama, su ikakagi dan katô ássa-ássa kinagiyan ta.”

¹²Tuu dan isalábbuan, asta ágkataláng dan. Purisu igpénsaé dan, na mà dan, “Ándin ni ilmu?”

¹³Asal duwán ássa mga manubù na igyamà-yamà kandan, na mà dan, “Ágkalasing ni mga manubù ni!”

Igtinurù si Pedro tingód katô katumanan katô igtandô ka Manama

¹⁴Na, igtindág si Pedro na duma katô sapulù sábbad (11) apostoles. Iggkagi si Pedro ka mabákkár tun ta langun manubù na ilimud, na mà din, “Sikiyu na mga Judio asta tō langun yu kannun ta Jerusalem, paminág kó kanak, su duwán kagin ku ákniyu. ¹⁵Ánnà nángngà tō panámdám yu na ágkalasing ni mga manubù ni. Ánnà, su atin ka minám tō manubù, dī pa malasing, su alas nuybe pa ka sállám. ¹⁶Asal ássa ni ilmu ni, su ituman dán tō kagi na igsulat katô propeta ka Manama sayyan na si Joel, na mà din,

¹⁷“Ni gó tō kagi ka Manama. Atin ka masig dán tō ágtamanán kani banuwa, bággén ku tō Ugis Espiritu tun ta langun manubù. Purisu tō mga gabatá yu pakagin ku katô kagi ku. Duwán pakitanán ku tun ta mga mallaki yu. Patagénáppán ku tō mga tugál. ¹⁸Tō álló tō, bággén ku tō Ugis Espiritu tun ta langun na ágbánnal kanak, agad gamama asta gabayi. Pakagin ku sikandan katô kagi ku. ¹⁹Pakitanán ku tō mga kasalábbuan tun ta langit asta nit banuwa ukit ka dipanug, apuy asta ábbál. ²⁰Kumangittáng tō álló. Kumallutù tō bulan iring na dipanug. Matuman ni ka dī pa rumuud tō Áglangngagán ta katô langun manubù. Tō gó tō álló na tuu pa makamáddang asta mabantug. ²¹Asal makaluwà tikud tun ta supak na ándà ágtamanán tō langun manubù na ágtawar tun ta Áglangngagán ta.’ ”^g

²²Igpanayun si Pedro igkagi, na mà din, “Na, mga unawa ku na mga rubbad i Israel, paminág kó kani ágkagin ku. Si Jesus na taga Nazaret tō igpapid ka Manama. Igpasóddór ni ákniyu ukit katô ilmu ka katulusan din, mga kasalábbuan, asta mga pató na ágkatuman na ilmu ka Manama ukit ki Jesus dini ákniyu. Isóddóran yud ni. ²³Na, si Jesus tō igbággé tun ta

bállad yu ukit katô taganà plano asta sinóddóran ka Manama. Igpamatayan yu si Jesus, su igpansalan yu sikandin tun ta krus ukit katô madat mga manubù, ²⁴asal iganté puman ka Manama si Jesus ukit katô kapaluwà din kandin tikud tun ta hirap ka kamatayan, su di makawid tô kamatayan kandin. ²⁵Su igsulat si David na kamónaan ta tingód ki Jesus, na mà din,

“Inalayun ku ágsállággán tô Áglangngagán tun ta saruwan ku, su inalayun sikandin ágduma kanak ébô diya masasó. ²⁶Purisu tuuwa idayawan, asta ágdurungán ku sikandin. Su agad maté ni lawa ku, asal duwán pa gimanan ku, ²⁷su diya ikuna pabayaán tun ta Hades.^h Di mému áknikó ka maróddóg ni lawa ku, su sakán dád tô sábbad Ugis na ágginawaan nu. ²⁸Igpakita nu kanak tô gukitan na madun tun ta kantayan. Tuuwa idayawan su ágdumaanna ikuna.’”ⁱ

²⁹Na, igpanayun igkagi si Pedro, na mà din, “Mga kataladi na Judio, isóddóran yu ni kagin ku ákniyu tingód katô kamónaan ta sayyan na si David. Sikandin gó tô inaté, asta iglábbáng tô lawa din tun ta takub, asta iróddóg sikandin. Taddô pô tô iglábbángngan kandin sippang áknganni. ³⁰Su propeta si David, isóddóran din tô igtandô katô Manama kandin na imun harì tô sábbad rubbad din, asta mangulu tun ta tapuri álló iring ki David.^j ³¹Igpasóddór ki David tô katumanan katô tandô. Purisu igkagi sikandin tingód katô kanté puman katô Mesiyas, su mà din,

“Dì sikandin pabayaán tun ta Hades. Dì mému tun ta Manama ka maróddóg tô lawa din.”^k

³²Na, si Jesus tô iganté puman ka Manama, asta igkita ké langun na inanté puman sikandin. ³³Inému dán si Jesus na mallayat tun ta langit, asta igunsad sikandin dadan tun ta kawanan katô Ámmà din. Pángnga igtanggap si Jesus katô Ugis Espiritu na igtandô ka Manama, igbággayan ki ikandin katô Ugis Espiritu. Tô gó tô igkita yu asta igdinág yu. ³⁴Tô igkagi i David ánnà tingód katô kandin lawa, su tô lawa i David ándà kabatun tun ta langit, asal igkagi si David sayyan,

‘Igakagi tô Manama tun ta Áglangngagán ku: Unsad ka kannun ta kawanan ku ³⁵sippang ka manaluwa katô mga usig nu asta pabánnalán ku sikandan áknikó.’^l

³⁶Purisu sikiyu na mga rubbad i Israel, kailangan kasóddóran yu langun na agad igpansalan yu si Jesus tun ta krus, asal igimu ka Manama sikandin na Mesiyas asta Áglangngagán.”

³⁷Na, tô igdinág katô mga manubù tô igkagi i Pedro, tuu ikálláng tô pusung dan. Iginsà dan ki Pedro asta katô дума mga apostoles, na mà dan, “Mga kataladi, ándin tô nángngà lumun dé?”

^h 2:27 Hades tô ngadan katô góddóan ka mga inaté sippang ka ruudan dan. Magunawa tun ta 2:31. ⁱ 2:25-28 Salmo 16:8-11 ^j 2:30 Ahaán tô Salmo 132:11 ^k 2:31 Salmo 16:10 ^l 2:34-35 Salmo 110:1.

³⁸Igtaba si Pedro, na mà din, “Rákkád kó katô mga salà yu. Pabunyag kó tingód katô kapasakup yu ki Jesu-Cristo. Pasinsiyaan ka Manama tô salà yu, asta bággen din tô Ugis Espiritu tun ákniyu. ³⁹Igtandô katô Áglangngagán na Manama ta na bággen din tô Ugis Espiritu tun ákniyu, tun ta mga gabatà yu, asta tun ta mga manubù na madiyù ébô bággayan din tô langun manubù na ágsalinán din.”^m

⁴⁰Marapung pa tô igkagi i Pedro kandan. Igpédu-édu sikandin, na mà din, “Luwà kó tikud tun ta supak na dumunggù kani mga manubù na masalà-salà.”

⁴¹Na, igpabunyag tô mga manubù na igbánnal katô igkagi i Pedro. Tô álló tô, mga tállu mararan (3,000) tô mga manubù na igpamaké ki Jesu-Cristo asta isakup tun ta mga manubù na taganá igpamaké. ⁴²Igpanayun dan igpaminág ka ágtinuruán katô mga apostoles. Igpadumaé tô mga ágpampamaké, asta igpalimudé dan ébô kuman asta dumasal tun ta Manama.

Tô kantayan katô mga ágpampamaké

⁴³Marapung tô mga kasalábbuan na ilmu katô mga apostoles ukit katô katulusan ka Manama. Purisu imáddangan tô langun manubù.

⁴⁴Inalayun igpalimudé tô mga ágpampamaké. Igpagsábbad dan tô kaduwánnan dan, ⁴⁵asta igbarigyà dan tô kaduwánnan dan ébô duwán salapì na bággen dan tun ta duma mga manubù tingód katô ágkailanganán dan. ⁴⁶Kada álló ágpalimudé tô langun dan tun ta templo, asta tuu dan gó ágkadayawan na ágpabággayé katô mga ágkakan tun ta mga balé dan. ⁴⁷Inalayun dan ágdurung katô Manama. Ágrespetowan dan katô karapungan ka mga manubù. Kada álló igdugang katô Áglangngagán tun ta grupo dan tô mga manubù na igtábbus tikud tun ta salà dan.

Inólian tô manubù na kapig

3 ¹Na, duwán sábbad álló tô alas tres ka mapun, igsadun si Pedro asta si Juan tun ta templo, su tô gó tô oras ka kadasal. ²Na, duwán sábbad manubù na kapig tikud tun ta kapamasusu kandin. Gunsad sikandin tun ta sállatⁿ katô templo na ánggadanán Madigár Sállat. Kada álló ágpinggaan sikandin ka mga kadumaan din tun ta sállat katô templo ébô mamuyù ka salapì tun ta mga manubù na gahu. ³Tô igkita tô kapig ki Pedro asta ki Juan na mahu, igpamuyù sikandin ka salapì kandan. ⁴Igsállág si Pedro asta si Juan kandin, asta igkagi si Pedro, na mà din, “Sállág ka áknami!”

^m 2:39 Isaias 57:19; Joel 2:32 ⁿ 3:2 Duwán mga sállat tun ta mallayat koral na igimu ka batu asta áglibut katô plasa ka templo.

⁵Purisu igsállág tô kapig kandan, su kéman din ka duwán salapì na bággen dan kandin. ⁶Asal igkagi si Pedro, na mà din, “Ándà palang salapì ku, asal duwán bággen ku áknikó. Na, ukit katô katulusan ka ngadan i Jesu-Cristo na taga Nazaret, panó ka!”

⁷Na, igawidan i Pedro tô bállad din na kawatan, asta igpatindág din sikandin. Tigkô dád igmabákkár tô paa din. ⁸Purisu igtindág asta igpanó-panó sikandin. Na, igahu sikandin tun ta templo, asta igdumaan din si Pedro asta si Juan. Ágpanó-panó, ágláttu-láttu, asta ágdurung sikandin ka Manama. ⁹Igkita katô langun manubù na pakapanó dán sikandin asta ágdurung sikandin katô Manama. ¹⁰Igkilala dan na sikandin tô manubù na taganà gunsad asta ágpamuyù tun ta sállat katô templo na ángngadanan Madigár Sállat. Purisu tuu dan isalábbuan tingód katô ilmu kandin.

Igtinurù si Pedro tun ta templo

¹¹Na, tingód katô dayó katô manubù na ikapanó dán, marag sikandin gawid ki Pedro asta ki Juan. Na, isalábbuan tô langun manubù asta pasipalaguy dan tun kandan tun ta kallungan katô templo na ángngadanan Balkon i Solomon. ¹²Tô igkita si Pedro katô mga manubù na ilimud, igkagi sikandin, na mà din, “Mga unawa ku na mga rubbad i Israel, yakó ágkasalábbuan kani. Yakó ágsállág áknami. Ánnà áknami katulusan ó katallángngan tô ikóli kani kapig. ¹³Tô Manama na ágpangadapán katô mga kamónaan ta na si Abraham, si Isaac, asta si Jacob,^o sikandin tô ikóli katô kapig ébô durungán katô Manama tô igpapid din na si Jesus. Asal sikiyu tô igpammát kandin. Agad kakalyag i Pilato na paluwaán din si Jesus, igéllé kó ki Pilato ébô matayan yu si Jesus. ¹⁴Sikandin tô ugis na ándà palang salà, asal igélléyan yu sikandin. Igpédu-édu kó baling ki Pilato ébô paluwaán din tô manubù na ikamaté. ¹⁵Igmatayan yu sikandin na ágtikudan ka mantu kantayan tikud tun ta Manama, asal iganté puman sikandin ka Manama. Igkita dé sikandin na inanté puman. ¹⁶Ukit katô katulusan katô ngadan i Jesus, igmabákkár dán ni manubù na igkita asta igkilala yu. Ukit katô kapamaké din ki Jesus, ikapanó dán sikandin nit tubang yu.

¹⁷“Mga kataladi, isóddóran ku na sikiyu asta tô mga pangulu yu tô igpamaté ki Jesus su ándà kó ikasóddór na sikandin tô Mesiyas. ¹⁸Purisu ituman tô kagi ka Manama na igulit katô langun propeta din sayyan na pahirapan asta matayan tô Mesiyas na igsalin din. ¹⁹Purisu rákkád kó, asta padani kó tun ta Manama ébô pasinsiyaan din tô mga salà yu, ²⁰asta duwán kani timpo dumunggù na bággayan kó katô mantu kabákkárran tikud tun ta Áglangngagán. Palónódán din puman si Jesus na Mesiyas na

o 3:13 Ahaán tô Exodo 3:6,15

taganà igsalin din para ákniyu ébô mangulu sikandin. ²¹Asal kailangan móddô pa si Jesus tun ta langit sippang ka timpo na pamantun ka Manama tô langun na igtandô din ukit katô mga propeta na igbánnal kandin sayyan. ²²Na, igkagi si Moises sayyan, na mà din,

“Papiddán katô Áglangngagán na Manama tô propeta din tun ákniyu iring katô kapapid din kanak. Tô gó tô sábbad rubbad yu. Kailangan mánnal kó katô langun na ágkagin din ákniyu. ²³Tô manubù na dì mánnal ka kagi katô propeta tô, tô gó tô péwaán tikud tun ta mga manubù na igsalin ka Manama asta supakan sikandin.”^p

²⁴“Tô langun propeta ka Manama sayyan, si Samuel asta tô duma mga propeta na ikatalundug kandin, igulit tô langun dan tingód katô ituman dán áknganni. ²⁵Sikita tô igtanggap katô kasabotan ka Manama ukit katô mga propeta din sayyan. Ituman dán áknganni tô kasabotan ka Manama tun ta mga kamónaan ta, su igkagi tô Manama ki Abraham,

“Madigár tô bággén ku tun ta langun manubù nit banuwa ukit katô mga rubbad nu.”^q

Ni gó tô igtandô ka Manama ki Abraham. ²⁶Purisu igsalin ka Manama si Jesus asta taganà igpapid din diyan ákniyu ébô tabangan kó langun ukit ka karákkád yu katô mga madat ágkémun yu.”

Igpriso si Pedro asta si Juan

4 ¹Na, róggun ágkagi si Pedro asta si Juan tun ta mga manubù na ilimud, igpadani tô mga pangulu ka templo, tô kapitan ka mga tarabanté ka templo, asta tô mga Saduseo.^r ²Ágkaringasa dan su ágtinurù si Pedro asta si Juan na duwán álló na antén puman ka Manama tô mga inaté, iring katô kanté puman ki Jesus. ³Purisu igámmát dan si Pedro asta si Juan. Insà-insaán dan pád sikandan, asal su ágsalláp dán tô álló, igpahu dan dád tun ta prisowan sippang ka sállám.

⁴Asal igbánnal tô marapung manubù na igpaminág ki Pedro asta ki Juan. Tô kaditaan katô mga gamama dád igdunggù ka mga lima mararan (5,000).

Igpatubang si Pedro asta si Juan tun ta konseho

⁵Na, tô sállám dán, ilimud tun ta Jerusalem tô langun pangulu ka templo, tô mga ágtugállán ka Judio, asta tô mga taratinurù ka mga sugù i Moises.^s ⁶Dutun tô tuu mallayat ka pangulu ka templo na si Anas, asta si

P 3:22-23 Deuteronomio 18:19; Levitico 23:29. **q 3:25** Genesis 22:18; 26:4 **r 4:1** Tô mga Saduseo dì ágbánnal na manté puman tô mga manubù na inaté dán. **s 4:5** Manama tô igbággé katô mga sugù ki Moises, asta si Moises tô igbággé katô mga sugù tun ta mga rubbad i Israel. Purisu ágtawarán katô mga rubbad i Israel na mga sugù i Moises.

Caifas, si Juan, si Alejandro, asta tō duma mga gakád i Anas. 7Igpatingdág dan si Pedro asta si Juan tun ta tângngaan, asta iginsà dan ki Pedro asta ki Juan, na mà dan, “Sadan tō igbággé ákniyu kani katulusan? Sadan tō igpapid ákniyu ébō makému kó kani?”

8Na, ipánnù si Pedro katō Ugis Espiritu, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga pangulu ta asta mga ágtugállán ka Judio, 9atin insaán ké ikiyu tingód katō madigár na ilmu dé katō kapig, ulitán ku ákniyu tingód katō ikóli kandin. 10Pénagpáttán ku ákniyu asta langun unawa ku na mga rubbad i Israel na ikapanó ni manubù ni ukit katō katulusan ka ngadan i Jesu-Cristo na taga Nazaret. Si Jesu-Cristo tō igpansalan yu tun ta krus, asal iganté puman sikandin ka Manama. 11Si Jesus tō katumanan katō kagi ka Manama na igsulat sayyan, na,

“Duwán sábbad batu na igantug katō mga gimu ka balé,
su kéman dan ka ánda ágpulusán.

Asal ándà dan kasóddóri na tō gó tō batu
na tuu ágkailanganán katō balé.”^t

12Si Jesus dád tō makatábbus áknita tikud tun ta salà. Agad nit kaluwagan kani banuwa, ándà dán ássa ngadan na igbággé tun ta mga manubù na mému tawarán ta ébō makatábbus áknita tikud tun ta salà.”

13Na, tō igkita tō mga sakup ka konseho ka Judio na di ágkatalu si Pedro asta si Juan ágtaba, tuu dan isalábbuan, su isóddóran dan na ándà dan ikóskuwila. Isóddóran dan pagsik na igtákkás-tákkás si Pedro asta si Juan ki Jesus dángngan. 14Asal su tun ta tubang dan tō manubù na ikapanó dán, ándà ágkakagi katō mga konseyal ki Pedro asta ki Juan. 15Purisu igpaluwà dan si Pedro asta si Juan tikud tun ta konseho, asta igpatóngkóé dan, na mà dan, 16“Ándin tō lumun ta kani mga manubù ni? Su di ki makabulun kani kasalábbuan na iglumu dan, asta isóddóran katō langun manubù nit Jerusalem. 17Asal madigár ka sapadan ta sikandan ébō di dan manayun mulit-ulit tingód kani. Sumapad ki kandan ébō ándà manubù na ulitan dan tingód kani ngadan ni.”

18Purisu igpakangé dan si Pedro asta si Juan, asta igsapad dan na di dan mému mulit-ulit asta tuminurù tingód katō ngadan i Jesus. 19Asal igtaba si Pedro asta si Juan, na mà dan, “Panámdám kó ka ándin tō nángngà lumun dé tun ta saruwan ka Manama, sikiyu tō bánnalán dé, ó tō Manama tō bánnalán dé. 20Di ké gó sumungkù mulit-ulit katō kabánnalan na igkita asta igdinág dé.”

21Asal tuu pa iglimáddang katō mga konseyal si Pedro asta si Juan, asta igpaluwà dan, su ándà sóddór dan ka ándin tō lumun dan kandan agó kasókówan dan katō langun manubù, su ágdurung dan langun katō Manama tingód katō ilmu. 22Na, tō manubù na ikapanó dán ukit ka katulusan ka Manama, sobra ka kappatan (40) tō idad din.

^t 4:11 Salmo 118:22

Igdasal tō mga ágpampamaké

²³Na, tō igpaluwà dan si Pedro asta si Juan, igсадun dan tun ta mga ágpampamaké, asta igulit dan tō langun ka igkagi katō mallayat ka mga pangulu ka templo asta mga ágtugállán ka Judio. ²⁴Tō igdinág dan katō igkagi i Pedro asta i Juan, igpasábbadé dan igdasal tun ta Manama, na mà dan, “Áglangngagán na Manama, sikuna gó tō igimu ka langit, tanà, dagat, asta katō langun-langun. ²⁵Sikuna tō igkagi ukit ka kamónaan dé na si David na igbánnal áknikó sayyan, su ukit katō Ugis Espiritu, igpakagi sikandin,

“Manan ka masókó tō mga ánnà Judio? Manan ka ágplano tō mga manubù ka madat na ándà ágpulusán? ²⁶Igpasábbadé tō mga hari asta tō mga pangulu nit banuwa ébò matu dan katō Áglangngagán na Manama asta tō Mesiyas.”^u

²⁷Ituman dán ni kannun ta Jerusalem, su igpasábbadé si Herodes, si Poncio Pilato, tō mga rubbad i Israel, asta tō mga ánnà Judio ébò matu dan ki Jesus na Ugis Batà nu na igsalin nu. ²⁸Ukit katō katulusan nu igtuman dan tō langun ka kakalyag nu sayyan. ²⁹Áglangngagán, isóddóran nu na iglimáddang dan áknami. Purisu tabangi ké na mga ágsuguánnán nu ébò dì ké máddang mulit-ulit katō kagi nu. ³⁰Pakita nu tō katulusan nu ébò kólian tō mga ágkabógókan. Pakita nu tō mga makasalábbù lumu nu ukit katō ngadan katō Ugis Batà nu na si Jesus.”

³¹Pángnga igdasal dan, ilubà tō lugar na ilimudan dan, asta ipánnù dan katō Ugis Espiritu. Tikud taddò, ándà máddang dan gulit-ulit katō kagi ka Manama.

Igpatabangé tō mga ágpampamaké

³²Na, igpasábbadé tō panámdám asta tō ginawa katō langun ágpampamaké. Dì dan ágpalággáddé tingód katō kaduwánnan dan, asal inalayun dan ágpatabangé. ³³Ukit katō katulusan na igbággé ka Manama katō mga apostoles, ikému dan ka mga kasalábbuan, asta igulit-ulit dan tingód katō kantayan puman katō Áglangngagán na si Jesus. Tuu igtabangan ka Manama tō langun ágpampamaké. ³⁴Purisu ándà manubù tun kandan na ikulangan ka ágkakan asta kaduwánnan, su igbarigyà katō mga manubù tō tanà dan asta balé dan, ³⁵asta igbággé dan tō salapì tun ta mga apostoles, asta igbággayan katō mga apostoles tō tagsábbad-sábbad mga manubù na ágkahirapan. ³⁶Duwán sábbad taga Cipre na rubbad i Levi na ánggadanan ki Jose. Ánggadanan sikandin katō mga apostoles ki Bernabe. (Tō kóbadan “Tarapabákkár ka Kapamaké”). ³⁷Duwán tanà na igbarigyà din, asta igbággé din tō salapì tun ta mga apostoles.

^u 4:25-26 Salmo 2:1-2

Si Ananias asta si Safira

5 ¹Na, duwán sábbad mama na si Ananias asta tô sawa din na si Safira. Duwán tanà na igbarigyà dan. ²Asal igpasábbadé dan na állássán tô katángngà katô lagà ka tanà na igbarigyà dan. Igpíd i Ananias tô samà tun ta mga apostoles. ³Na, igkagi si Pedro, na mà din, “Manan ka igipánnù i Maibuyan tô pusung nu ébô mulaló ka tun ta Ugis Espiritu? Manan ka igállás nu tô katángngà katô lagà ka tanà na igbarigyà nu? ⁴Tô ándà nu pa barigyai tô tanà, áknikó yan. Pángnga igbarigyà nu, ándà manubù na igpirit áknikó ébô bággén nu ni. Kéman nu ka manubù dád tô igbulalówan nu, asal Manama tô igbulalówan nu.”

⁵⁻⁶Tô igdinág si Ananias katô igkagi i Pedro, ibantang sikandin, asta inaté. Na, igtángngás katô mga mallaki tô lawa din, igpíd dan tun ta luwà, asta iglábbáng dan. Tuu imáddangan tô langun manubù na ikadinág kani.

⁷Tô iglabé dán tô mga tállu oras, igdunggù si Safira, asal ándà sóddór din na inaté dán tô duma din. ⁸Igkagi si Pedro kandin, na mà din, “Ulít ka kanak. Ni dád gó tô kadakállan katô salapi na igbayad ka tanà na igbarigyà yu?”

Igtaba si Safira, na mà din, “Óó. Yan dád gó.”

⁹Purisu igkagi si Pedro, na mà din, “Manan ka igpasábbadé kó ébô kuminnam katô Ugis Espiritu? Taddô dán ta luwà tô mga manubù na iglábbáng géna katô duma nu. Piddán ka ikandan ébô lábbángngán ka.”

¹⁰Tigkô dád ibantang si Safira asta inaté. Tô igahu tô mga mallaki, igkita dan sikandin na inaté dán. Purisu igpíd dan tô lawa din tun ta luwà, asta iglábbáng dan madani tun ta duma din. ¹¹Imáddangan tô langun ágpampamaké asta tô langun manubù na ikadinág tingód kani.

Marapung tô mga kasalábbuan na iglumu katô mga apostoles

¹²Na, marapung tô mga kasalábbuan na iglumu katô mga apostoles na igkita katô duma mga manubù. Inalayun ágkalimud tô mga ágpampamaké tun ta kallungan ka templo na ánggadanan Balkon i Solomon. ¹³Duwán duma mga manubù na ándà pasakup tun ta mga ágpampamaké tingód ka máddang dan, asal ágrespetowan dan tô mga ágpampamaké. ¹⁴Na, tuu pa igmarapung tô mga ágpampamaké, su duwán igdugang katô Áglangngagán, agad mga gamama asta mga gabayi.

¹⁵Na, tingód katô mga kasalábbuan na iglumu katô mga apostoles, duwán mga manubù na igpíd katô mga ágkabógókan tun ta ligad ka mga dalan. Igpádaggà dan tun ta ágdággaan ébô ka lumabé si Pedro, kallungan dan katô alung din asta kólian dan. ¹⁶Igsadun pagsik tô marapung manubù tikud tun ta duma mga lunsud na madani tun ta Jerusalem. Igpíd dan tô mga ágkabógókan asta tô duma na igahuwan ka

madat espiritu. Inólian tō langun ágkabógókan, asta igpaluwà tō madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù.

Igirrayatan tō mga apostoles

¹⁷Na, isókó tō tuu mallayat ka pangulu ka templo asta tō mga kadumaan din na mga Saduseo, su tuu dan gingà katō mga apostoles. ¹⁸Purisu igámmát dan tō mga apostoles, asta igpriso dan. ¹⁹Asal tō dukilám dán, igpókéan katō panaligan ka Manama tō sállat katō prisowanan, asta igpid din sikandan tun ta luwà. Igkagi tō panaligan ka Manama kandan, na mà din, ²⁰“Sadun kó tun ta templo, asta uliti yu tō mga manubù tingód kani mantu kantayan na bággén ka Manama.”

²¹Na, igtuman dan tō igkagi katō panaligan. Tō sállám dán, igahu tō mga apostoles tun ta templo, asta igtigkané dan igtinurù. Na, tō tuu mallayat ka pangulu ka templo asta tō mga kadumaan din, iglimud dan tō langun konseyal ka Judio. Duwán mga igpapid dan tun ta prisowan ébô kangén tō mga apostoles. ²²Asal tō igdunggù dan tun ta prisowanan, ándà dán taddò tō mga apostoles. Iglónód dan tun ta mga konseyal, asta igkagi sikandan, na mà dan, ²³“Tō igdunggù ké tun ta prisowanan, igsagpángngan gó, asta igbantéyù tō mga tarabanté tun ta mga sállat. Asal tō igpókê ké katō sállat, ándà dán manubù na igkita dé tun dalám.”

²⁴Na, tō ikasóddór tō mallayat mga pangulu ka templo asta katō kapitan ka mga tarabanté ka templo, tuu dan isalábbuan. Igpánámdám dan ka ándin tō dungguán. ²⁵Na, duwán igdunggù asta igulit kandan, na mà din, “Tō mga manubù na igpriso yu bani, ágtindág dan dán tun ta templo, asta ágtinurù dan katō mga manubù.”

²⁶Na, tō kapitan asta tō mga tarabanté ka templo igsadun asta igkangé dan tō mga apostoles. Ándà dan piriti tō mga apostoles su imáddangan dan agó timbagán dan ka mga batu katō mga manubù. ²⁷Tō igpid dan katō mga apostoles, igpatubang dan tun ta mga konseyal na ilimud, asta igkagi tō tuu mallayat ka pangulu ka templo kandan, na mà din, ²⁸“Dángngan, maggát ké igsapad ákniyu na di kó tuminurù tingód katō ngadan i Jesus. Asal ándà kó bánnal, su áknganni, tō ágtinuruán yu isóddóran katō langun manubù kannun ta Jerusalem, asta sikami tō igpagtámman yu na igmaté kandin.”

²⁹Na, igtaba si Pedro asta tō duma mga apostoles, na mà dan, “Kailangan bánnalán dé tō Manama, ánnà tō mga manubù. ³⁰Igmatayan yu si Jesus na igpansalan tun ta krus, asal tō Manama na ágbánnalán katō mga kamónaan ta, tō gó tō iganté puman kandin. ³¹Manama tō igimu kandin na mallayat dadan tun ta kawanan din tun ta langit, su sikandin tō Pangulu asta Taratábbus. Tō gó tō iglumu din ébô rumákkád tō mga rubbad i Israel asta pasinsiyaan din tō mga salà ta. ³²Sikami tō testigos na bánnal ni ilumu, asta ágtestigos pagsik tō Ugis Espiritu na ágbággén ka Manama tun ta langun manubù na mánnal kandin.”

³³Na, tô igdinág dan katô igkagi i Pedro, tuu dan isókó, asta kakalyag dan na matayan tô mga apostoles. ³⁴Asal duwán sábbad konseyal ka Judio na Pariseo na ánggadanan ki Gamaliel na ágtinurù ka mga sugù i Moises. Ágrespetowan sikandin katô langun manubù. Igtindág sikandin ébô kumagi, asal igpaluwà din pa tô mga apostoles yan pa igkagi sikandin. ³⁵Na, igkagi si Gamaliel tun ta mga konseyal, na mà din, “Mga unawa ku na mga rubbad i Israel, banté kó ka ándin tô lumun yu kani mga manubù. ³⁶Su dúngngan, duwán sábbad manubù na ánggadanan ki Teudas na ágpabantug, asta mga áppat gatus (400) tô manubù na igpasakup tun kandin. Asal igmatayan sikandin, ikatalap tô mga sakup din, asta inandà dán tô grupo din. ³⁷Na, pángnga kani, ágpabantug si Judas na sábbad taga Galilea dalám katô kapalista ka gobyerno katô langun ngadan ka manubù. Agad marapung tô mga manubù na igpasakup tun kandin, igmatayan pagsik sikandin, asta ikatalap tô langun sakup din. ³⁸Purisu kagin ku ákniyu, pabayà yu ni mga manubù ni, asta yakó gilabut kandan, su atin ka ánnà Manama tô igpapid kandan, mandà gó tô plano dan asta tô mga áglumun dan. ³⁹Asal atin ka Manama tô igpapid kandan, di kó makasapad kandan. Piyà-piyà kó agó imun kó na mga usig ka Manama!”

⁴⁰Purisu igtuman dan tô igkagi i Gamaliel. Na, igkangé dan tô mga apostoles, igpalagpás dan, asta igsapadan dan na di dan mému mulit-ulit tingód katô ngadan i Jesus, asta igpaluwà dan tô mga apostoles.

⁴¹Na, tô igpanó tô mga apostoles tikud tun ta konseho, ágkadayawan dan, su tun ta panámdám dan, isóddóran ka Manama na madigár ka irrayatan dan tingód katô kapamaké dan ki Jesus. ⁴²Kada álló, agad dutun ta templo asta tun ta mga balé, inalayun dan igtinurù asta igulit-ulit na si Jesus tô Mesiyas.

Igsalin tô pittu gamama

6 ¹Na, tô timpo tô, tuu igmarapung tô mga ágpampamaké. Asal tô mga Judio na Griego é kinagiyan igburáng-buráng katô mga Judio na Hebreo é kinagiyan, su igkagi dan na tô kandan dád mga gabayi balu tô ágbággayan dan kada álló, asta igpabayà dan tô mga gabayi balu na Griego é kinagiyan.

²Purisu iglimud katô sapulù duwa (12) apostoles tô langun ágpampamaké. Igkagi sikandan, na mà dan, “Di mému ka sumungkù ké mulit-ulit katô kagi ka Manama ébô mággé katô ágkailanganán tun ta mga manubù na ágkahirapan. ³Purisu mga kataladi, madigár ka salinán yu tô pittu mga gamama na nángngà tô áglumun dan tun ta saruwan ka Manama, ágrespetowan, ipánnuan katô Ugis Espiritu, asta duwán kapandayan dan ébô palumun dé sikandan kani lumu ni. ⁴Su gamitán dé tô oras ka kadasal asta mulit-ulit ké katô kagi ka Manama.”

⁵Na, tō igdinág tō langun ágpampamaké katō igkagi dan, idigárran dan. Purisu igsalin dan si Esteban, su ágsarig sikandin ka Manama tun ta tibuk pusung din, asta ipánnuan sikandin katō Ugis Espiritu. Tō duma mga manubù na igsalin dan, sikandan si Felipe, si Procoro, si Nicanor, si Timon, si Parmenas, asta si Nicolas na taga Antioquia na ágtuman katō mga ágkémun ka Judio agad ánnà Judio sikandin. ⁶Igpatubang dan tō pittu gamama tun ta mga apostoles, igdasalan dan katō mga apostoles, asta igdappánnan ka bállad dan.”

⁷Purisu italap tō kagi ka Manama. Igmarapung tō mga ágpampamaké tun ta Jerusalem, asta marapung tō mga pangulu ka templo na igpamaké ki Jesus.

Igámmát si Esteban

⁸Na, si Esteban tō tuu ágtabangan ka Manama. Purisu marapung tō mga kasalábbuan na iglumu din na igkita katō mga manubù. ⁹Na, duwán mga manubù na tikud tun ta mga lunsud ka Cirene asta Alejandria na ágpangadap tun ta simbaan ka Judio na ánggadanan “Simbaan ka Mga Manubù na Ikaluwà,”^w asta duwán pagsik tikud tun ta probinsya ka Cilicia asta Asia igapul ki Esteban. ¹⁰Asal ándà dan ikapanalu ki Esteban, su igtabangan sikandin katō Ugis Espiritu ébô katig sikandin ágkagikagi. ¹¹Purisu igsutsutan dan tō mga manubù ébô kumagi dan na igdinág dan si Esteban igbuyas ki Moises asta katō Manama. ¹²Ukit katō ilumu dan, isamuk tō mga manubù, tō mga ágtugállán ka Judio, asta tō mga taratinurù ka mga sugù i Moises. Na, igámmát dan si Esteban, asta igpid dan sikandin tun ta konseho. ¹³Duwán mga manubù na igpatestigos dan na igbulaló, na mà dan, “Sikandin tō marag ágbuyas kani ugis lugar asta katō mga sugù i Moises. ¹⁴Igdinág dé tō igkagi din na dumadat tō taga Nazaret na si Jesus kani templo ni, asta bullasan din tō mga ágkémun ta na igsugù i Moises sayyan.”

¹⁵Igsállág tō langun konseyal ki Esteban, asta igkita dan tō bónnóng din na inéring katō bónnóng ka panaligan ka Manama.

Tō igkagi i Esteban

7 ¹Na, iginsà tō tuu mallayat ka pangulu ka templo ki Esteban, na mà din, “Bánnal tō igkagi kani mga manubù?”

²Na, igtaba si Esteban, na mà din, “Mga kataladi asta mga ágtugállán, paminág kó kanak. Tō sayyan, dalám katō kóddô katō kamónaan ta na si Abraham tun ta banuwa ka Mesopotamia, tō ándà pa sikandin alin tun ta

v 6:6 Igdappánnan dan ka bállad katō mga apostoles ébô kasóddóran na sikandan tō igsalin ébô tumabang. w 6:9 Tō gó tō mga manubù na ikaluwà tun ta kallang kandan dangingan.

lunsud ka Haran, igpakita tun kandin tō Manama na makasalábbù. ³Igkagi tō Manama, ‘Tanani nu tō banuwa na igóddóan nu, tō mga gakád nu, asta tō pamilya katō ámmà nu. Sadun ka tun ta banuwa na tádduán ku áknikó.’^x ⁴Purisu igpanó si Abraham tikud tun ta banuwa ka Caldea, asta igalin tun ta Haran. Tō inaté tō ámmà i Abraham, igpalin ka Manama sikandin nit banuwa na góddóan ta. ⁵Na, ándà palang tanà na igbággé ka Manama kandin agad délák, asal igtandó tō Manama ki Abraham na duwán tanà na bággén kandin asta tō mga rubbad din, agad ándà palang batà din.’^y ⁶Igkagi tō Manama na móddô tō mga rubbad i Abraham tun ta ássa banuwa. Állangán dan asta irrayatan dan dalám ka áppat gatus (400) ámmé. ⁷Igkagi tō Manama, ‘Supakan ku tō mga manubù na mállang kandan. Paluwaán ku tō mga rubbad nu, asta mangadap dan kanak kannun.’^z Ni gó tō igtandó katō Manama ki Abraham. ⁸Na, igsugù tō Manama na kailangan tupuwan si Abraham asta tō langun rubbad din gamama tingód katō kasabotan ka Manama kandan. Purisu tun ta ikawalu álló tikud tun ta kapamasusu katō batà din na si Isaac, igtupuwan i Abraham sikandin. Inému si Isaac na ámmà i Jacob, asta inému si Jacob na ámmà katō sapulù duwa (12) gabatà din gamama na mga kamónaan ta.^a

⁹“Na, si Jose na sábbad batà i Jacob, isabuan kandin tō mga kataladi din, asta igbarigyà dan sikandin. Purisu inallang sikandin tun ta banuwa ka Ehipto. Asal igtabangan ka Manama sikandin, ¹⁰asta igpaluwà din si Jose tun ta langun kahirapan din. Duwán kapandayan na igbággé ka Manama kandin. Purisu idayawan tō hari ka Ehipto. Igimu din si Jose na gobernador tun ta Ehipto asta amo katō langun tun ta balé din. ¹¹Na, duwán ballus tun ta kaluwagan ka mga banuwa ka Ehipto asta Canaan. Tuu ihirapan tō langun manubù. Ándà ágkakan katō mga kamónaan ta. ¹²Na, tō ikasóddór si Jacob na duwán ágkakan tun ta Ehipto, igpasadun din tō mga gabatà din tun ta Ehipto. Tō gó tō tagnà kasadun dan ébô málli dan ka ágkakan. ¹³Tō ikaduwa kasadun dan tun ta Ehipto, igpakilala si Jose katō mga kataladi din, asta igpasóddór din tō hari tingód katō mga gakád din. ¹⁴Purisu igpakangé i Jose tō ámmà din na si Jacob asta tō langun gakád din. Kapittuwan lima (75) tō langun dan. ¹⁵Purisu igalin si Jacob asta tō mga gabatà din tun ta Ehipto. Na, inaté tō tagsábbad-sábbad kandan tun ta Ehipto agad si Jacob asta tō duma mga kamónaan ta. ¹⁶Na, tō igpanó tō mga rubbad dan tikud tun ta Ehipto, igpid dan tō mga taganà inaté lawa tun ta Siquem, asta iglábáng dan tun ta takub na igbálli i Abraham tikud tun ta mga gabatà i Hamor.

¹⁷“Na, tō masig dán matuman tō tandô ka Manama ki Abraham, igmarapung pô gó tō mga kamónaan ta tun ta Ehipto ¹⁸sippang ka

^x 7:3 Genesis 12:1 ^y 7:5 Ahaán tō Genesis 17:8; 48:4 ^z 7:6-7 Ahaán tō Genesis 15:13-15; Exodo 3:12. ^a 7:8 Ahaán tō Genesis 17:10-14

igpangulu tô ássa harì na ándà sóddór din tingód ki Jose.^b ¹⁹Iglimbungan katô harì tô mga kamónaan ta, asta igpirit din tô mga ámmà na antugán tô mga gabatà na mantu ipamasusu tun ta luwà ébô maté. ²⁰Tô timpo tô, ipamasusu si Moises na sábbad batà na ikadayó ka Manama. Igdóppónan si Moises katô ámmà asta innà din tun ta balé dan dalám ka tállu bulan. ²¹Tô igpid dan kandin tun ta luwà, ikitaan sikandin katô batà bayi ka hari. Purisu inému si Moises na batà din asta iganté din sikandin.

²²Igtinuruan si Moises ka langun ka kapandayan katô mga taga Ehipto, asta ibantug sikandin tingód katô kakagi-kagi din asta linumuwan din.

²³“Na, tô kappatan (40) dán tô idad i Moises, igpanámdám sikandin na mahà katô mga kataladi din na rubbad i Israel. ²⁴Igkita din tô sábbad taga Ehipto na igirrayat katô sábbad unawa din na rubbad i Israel. Na, igdapitan i Moises tô unawa din, asta igmatayan din tô taga Ehipto.

²⁵Kéman i Moises ka makagpát tô mga rubbad i Israel na sikandin tô gamitán ka Manama ébô mid kandan na makaluwà tikud tun ta kallang kandan. Asal ándà dan ikagpát. ²⁶Pagkasimag, igkita din tô duwa rubbad i Israel na ágpamatayé. Kakalyag i Moises na usayán din sikandan.

Igkagi sikandin, na, ‘Mga kataladi ku, magunawa kó na mga rubbad i Israel. Yakó ágpamatayé.’ ²⁷Asal tô manubù na igirrayat katô unawa din igsullóy ki Moises, asta igkagi sikandin, na mà din, ‘Sadan tô igimu áknikó na mangulu asta rumuud áknami?’ ²⁸Matayanna pagsik ikuna iring katô kamaté nu katô taga Ehipto bani?’^c ²⁹Tô igdinág si Moises katô igkagi din, igpalaguy sikandin tun ta Midian na madiyù banuwa. Igóddô sikandin dutun, igkalyag sikandin, asta dutun imanubù tô duwa gabatà din gamama.

³⁰“Na, pángnga katô kappatan (40) ámmé, igpakita tô panaligan ka Manama ki Moises tun ta mabbabà kayu na igrágrág tun ta disyerto na madani tun ta pabungan na ánggadanan Sinai.^d ³¹Tô igkita si Moises katô mabbabà kayu na igrágrág, isalábbuan sikandin. Tô igpadani sikandin ébô mahà, igdinág din tô kagi katô Áglangngagán tikud tun ta apuy, na mà din, ³²‘Sakán tô Manama na ágpangadapán katô mga kamónaan nu na si Abraham, si Isaac, asta si Jacob.’ Na, ándà gó sállág si Moises, su imáddangan sikandin asta igkárkár.^e ³³Igkagi tô Áglangngagán, ‘Lusut nu yan sandalyas nu, su ugis ni lugar na ágtindággan nu. ³⁴Igkita ku na igpahirapan tun ta Ehipto tô mga manubù na igsalin ku. Igdinág ku tô karangin dan. Purisu igsunnadda ébô paluwaán ku sikandan, asta sikuna tô papiddán ku tun ta Ehipto.’^f

³⁵“Na, si Moises tô taganà igélléyan katô mga unawa din na rubbad i Israel, su sikandin tô taganà igkagiyan, ‘Sadan é igimu áknikó na mangulu

^b 7:18 Ahaán tô Exodo 1:8 ^c 7:27-28 Ahaán tô Exodo 2:14. ^d 7:30 Ahaán tô Exodo 3:2
^e 7:32 Ahaán tô Exodo 3:6 ^f 7:33-34 Ahaán tô Exodo 3:5-11

asta rumuud áknami?’ Asal sikandin tō igppapad ka Manama ébō mangulu asta mid katō mga rubbad i Israel ukit katō tabang katō panaligan ka Manama na igpakita kandin tun ta mabbabà kayu na igrágrág.^g ³⁶Na, ukit katō mga kasalábbuan na iglumu i Moises, igpid din tō mga rubbad i Israel tō igiwà dan tikud tun ta Ehipto, asta tō igukit dan tun ta dagat na ánggadanan Mallutù Dagat, asta tun ta disyerto dalám ka kappatan (40) ámmé. ³⁷Si Moises tō igulit katō mga rubbad i Israel na duwán pa sábbad kataladi dan na imun ka Manama na propeta iring katō kasalin din ki Moises.^h ³⁸Si Moises tō igulitan katō panaligan ka kagi ka Manama tun ta pabungan na ánggadanan Sinai. Sikandin tō igulit katō kagi ka Manama na ágbággé ka kantayan tun ta mga kamónaan ta na ilimud tun ta disyerto, asta igulit áknita. ³⁹Asal ándà bánnal tō kamónaan ta ki Moises, asta igéllé dan kandin, su kakalyag dan na lumónód dan tun ta Ehipto. ⁴⁰Purisu tō igtikáddág si Moises tun ta pabungan, igpédu-édu sikandan ki Aaron, ‘Imuwi ké ka mga ágmanaman dé ébō duwán mid áknami, su ándà sóddór dé ka imánnu si Moises na igpid áknita tikud tun ta Ehipto.’ⁱ ⁴¹Purisu igimu dan tō ágmanaman na iring na bónnóng ka nati ka baka. Duwán ágbággén dan tun ta saruwan katō ágmanaman dan, asta ágpistaan dan tō igimu dan su ágkadayawan dan. ⁴²Purisu igtayyugan ka Manama sikandan. Igpabayà ka Manama tō kapangadap dan katō mga karani tun ta langit, iring katō kagi ka Manama na igsulat katō sábbad propeta din, na mà din,

“Mga rubbad i Israel, ánnà sakán tō igbággayan yu ka mannanap na iggóbbó yu tun ta disyerto dalám ka kappatan (40) ámmé.

⁴³Asal duwán mga igimu yu na ágmanaman yu ébō pangadapán yu. Igpapad yu tō ágpangadapanan katō ágmanaman yu na si Moloc. Igpapad yu tō ágmanaman yu na iring na karani na ánggadanan Repan. Purisu supakan ku sikiyu, su papiddán ku sikiyu tun ta madiyù banuwa ka Babilonia.’^j

⁴⁴Na, igpanayun igkagi si Esteban, na mà din, “Tō mga kamónaan ta, duwán tulda na ágpangadapanan dan tun ta disyerto su igóddô tō Manama tun kandan. Igpému i Moises tō tulda magunawa katō plano na igpakita ka Manama kandin. ⁴⁵Na, tō inaté dán si Moises, si Josue tō igpid katō mga kamónaan ta dalám ka igsadun dan tun ta banuwa na igtandô ka Manama kandan. Inalayun dan ágpiddán tō tulda. Igtabang tō Manama kandan, asta igpéwà din tō duma mga manubù tikud kannun ébō duwán góddóan dan. Inalayun dan ágpangadap ka Manama tun ta tulda na ágpiddán dan sippang katō igharì si David.

⁴⁶“Tō inému na harì si David, idayawan tō Manama kandin, asta kakalyag i David na sikandin tō patindág katō templo para ka Manama.

^g 7:35 Ahaán tō Exodo 2:14 ^h 7:37 Ahaán tō Deuteronomio 18:15 ⁱ 7:40 Exodo 32:1,23
^j 7:42-43 Amos 5:25-27

47 Asal tô batà i David na si Solomon tô igpatindág katô templo. 48 Asal di góddô tô Manama na Tuu Mallayat tun dalám katô mga balé na igimu ka manubù, su duwán igsulat katô propeta ka Manama sayyan, na mà din,

49 “ ‘Langit tô gunsadanan ku, asta banuwa tô ággittanan ku.

Dì kó makapatindág ka balé na nángngà óddóan ku. Ánda ágpaginawaanan na mému imun yu para kanak,’ mà katô Áglangngagán, 50 ‘su igimu ku ni langun.’^k

51 “Na, matággas tô mga ulu yu, su di kó ágbánnal ka Manama. Dì kó ágpaminág katô kabánnalan. Iring kó katô mga kamónaan yu, su inalayun kó gélé katô Ugis Espiritu. 52 Igirrayatan katô mga kamónaan yu tô langun propeta ka Manama, su igmatayan dan tô mga manubù na igulit kandan na dumunggù tô nángngà tun ta saruwan ka Manama na igpammát yu asta igmatayan yu. 53 Agad sikiyu tô igbággayan katô mga sugù i Moises na igulitan katô mga panaligan ka Manama, asal ánda yu bánnali.”

Igmatayan si Esteban

54 Na, tô igdinág tô mga konseyal ka Judio katô igkagi i Esteban, tuu dan isókó, asta gésà dan^l tingód katô sókó dan. 55 Asal ipánnuan si Esteban katô Ugis Espiritu, asta marag iglangngag sikandin tun ta langit, asta igkita din tô Matulus Manama asta si Jesus na igtindág dadan tun ta kawanan din. 56 Igkagi si Esteban, na mà din, “Sállág yu! Igkita ku tô langit ipókéan, asta dutun tô Igpamanubù na ágpangulu dán na igtindág dadan tun ta kawanan ka Manama.”

57 Asal tô mga konseyal igullaó tingód katô sókó dan, asta igsagpáng dan katô talinga dan ébô di dan makadinág katô ágkagin din. Na, igpalaguy dan igarurung ki Esteban, 58 asta igguyud dan sikandin tun ta luwà ka lunsud ka Jerusalem. Igtimbag dan sikandin ka mga batu ébô maté. Na, duwán sábbad mallaki na si Saulo na igbanté katô mga umpak na iglábbas katô mga manubù na igtimbag ki Esteban. 59 Tô igtimbag dan ki Esteban, igdasal sikandin, na mà din, “Áglangngagán Jesus, tanggap nu ni espiritu ku.”

60 Na, iglingkóód si Esteban, asta igullaó sikandin, na mà din, “Áglangngagán, yaka ágsupak kandan tingód kani salà na iglumu dan kanak.”

Na, pángnga din igkagi ni, inaté sikandin.

8 1-2 Na, ignunug si Saulo katô kamaté dan ki Esteban. Iglábbáng tô lawa din katô mga manubù na mabákkár é kapamaké. Tuu dan igsággó tingód katô ranu dan kandin.

Igirrayat si Saulo katô mga ágpampamaké

Na, tikud katô álló ka kamatayan i Esteban, igpahirapan tô langun ágpampamaké tun ta Jerusalem. Purisu ikatalap dan tun ta mga lunsud

^k 7:49-50 Isaias 66:1-2 ^l 7:54 Gésà dan, ó ángngítal é ngipán dan.

ka probinsya ka Judea asta Samaria. Asal igóddô pa tô mga apostoles tun ta Jerusalem. ³Na, igpahirapan i Saulo tô mga ágpampamaké, asta igpamasak din sikandan tun ta mga balé dan ébô ámmáttán din tô mga gamama asta tô mga gabayi, asta prison din.

Igtinurù si Felipe tun ta Samaria

⁴Na, agad ánda tô igsadunan katô mga ágpampamaké na italap, igulit-ulit dan tingód ki Jesus tun ta duma mga manubù. ⁵Na, igsadun si Felipe tun ta lunsud ka Samaria. Igulit-ulit sikandin ka mga manubù na si Jesus tô Mesiyas. ⁶Igpasábbadé tô mga manubù igpaminág katô katinurù i Felipe tingód katô kadinág dan asta kakita dan katô mga kasalábbuan na iglumu din. ⁷Duwán madat mga espiritu na igpaluwà din tikud tun ta mga manubù, asta igullaó dan ka mabákkár tô igluwà dan. Marapung tô mga manubù na ò ágriyu é lawa asta tô mga kapig na inólian. ⁸Purisu tuu idayawan tô langun manubù tun ta lunsud ka Samaria.

⁹Na, tun ta Samaria, duwán sábbad manubù na ánggadan na ki Simon. Ágkasalábbuan tô mga taga Samaria tingód katô áglumun din tikud dangingan, su ágsalamangka sikandin. Ágpadadurung sikandin na duwán katulusan din. ¹⁰Ágpaminág tô langun manubù kandin, agad tô mga ágkayù-ayuan asta tô mga ágkaduwánnan manubù, su kéman dan ka sikandin tô mallayat ka langun na duwán katulusan ka Manama tun kandin. ¹¹Purisu igpaminág tô langun dan kandin, su idugé dan dán inapid katô salamangka din.

¹²Asal tô igulit-ulit si Felipe kandan katô Madigár Gulitán tingód ka pagpangulu ka Manama asta tingód ki Jesu-Cristo, igbánnal dan, asta igpabunyang dan na mga gamama asta mga gabayi. ¹³Agad si Simon igbánnal. Pángnga igbunyan sikandin, igtákkás-tákkás sikandin ki Felipe, asta isalábbuan sikandin tingód katô mga kasalábbuan na iglumu i Felipe.

¹⁴Na, tô ikasóddór tô mga apostoles tun ta Jerusalem na igbánnal tô mga taga Samaria ka kagi ka Manama, igpasadun dan si Pedro asta si Juan tun ta Samaria. ¹⁵Tô igdunggù dan tun ta Samaria, igdasal dan tun ta Manama ébô matanggap katô mga manubù tô Ugis Espiritu, ¹⁶su agad igbunyan dan dán tingód katô kapamaké dan katô ngadan i Jesus, asal ándà dan pa ikatanggap katô Ugis Espiritu. ¹⁷Igdappán si Pedro asta si Juan ka bállad kandan, asta itanggap dan tô Ugis Espiritu.

¹⁸Na, tô igkita si Simon na itanggap dan tô Ugis Espiritu ukita ka kadappán ka bállad katô mga apostoles kandan, igbággé pád sikandin ka salapì tun kandan, ¹⁹asta igkagi sikandin, na mà din, “Bággayiya pagsik katô katulusan ébô kabággayan ka Ugis Espiritu tô langun manubù na dappánnan ku ka bállad.”

²⁰Na, igkagi si Pedro, na mà din, “Kadattan ka duma katô salapì nu, su kéman nu ka ágkabayadan tô gasa ka Manama! ²¹Ándà áglabután nu

tingód kani áglumun dé, su ánnà nángngà tò pusung nu tun ta saruwan ka Manama. ²²Purisu rákkáddi nu tò salà nu, asta dasal ka tun ta Áglangngagán ébô pasinsiyaan din tò madat kakalyag nu. ²³Isóddóran ku na tuu ka gingà, asta inallang ka ka salà.”

²⁴Igtaba si Simon kandan, na mà din, “Dasaliya tun ta Áglangngagán ébô dì matuman tò igkagi yu.”

²⁵Na, tò igulit si Pedro asta si Juan katô igtinurù katô Áglangngagán kandan asta tingód katô mga ilumu i Jesus na igkita dan, igulì dan tun ta Jerusalem, asta igulit-ulit dan katô Madigár Gulitán tun ta mga lunsud na igukitan dan tun ta probinsya ka Samaria.

Si Felipe asta taga Etiopia

²⁶Na, igpakita tò panaligan ka Manama tun ki Felipe, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sadun ka tun ta dalan na tikud tun ta Jerusalem na pasadun tun ta lunsud ka Gasa. Ni dalan ni tagsábbadé dád man gukitan.”

²⁷Purisu ignunug si Felipe, asta igsadun sikandin tun ta dalan na igtáddù kandin. Na, igkita din tò sábbad mama na taga Etiopia na igtikud tun ta Jerusalem na igpangadap. Opisyaales sikandin, su tesorero katô rayna na ágpangulu tun ta Etiopia, tò ánggadan na Candace. ²⁸Na, tò igulì sikandin tun ta Etiopia, igsaké sikandin ka kalesa asta igbasa katô libro na igsulat katô propeta ka Manama sayyan na si Isaias. ²⁹Na, tò Ugis Espiritu igkagi ki Felipe, na mà din, “Lupug nu tò kalesa, asta dumai nu tò manubù.”

³⁰Purisu igpalaguy si Felipe tun ta kalesa, asta igdinág din tò taga Etiopia na ágbasa katô libro na igsulat katô propeta ka Manama sayyan na si Isaias. Iginsà si Felipe, na mà din, “Ikagpát ka kanan ágbasan nu?”

³¹Igtaba tò taga Etiopia, na mà din, “Diya makagpát kani ka ándà tuminurù kanak.”

Na, igpasaké din si Felipe. ³²Na, ni gó tò kagi ka Manama na igbasa katô taga Etiopia.

“Iring sikandin ka karnero na dì gélé ka piddán ébô iyón. Ágtagnáp dád sikandin iring na nati ka karnero na dì gótép ka ágguntingán tò bulbul din. ³³Agad ándà salà din, asal payayyaán asta supakan sikandin. Ándà rubbad din, su matayan sikandin.”^m

³⁴Iginsà tò taga Etiopia ki Felipe, na mà din, “Sadan tò ákgagin katô propeta na igsulat kani? Sikandin ó ássa manubù? Ulitiya.”

³⁵Purisu igtigkané si Felipe igubad kani kagi ka Manama para katô taga Etiopia. Igulit sikandin katô Madigár Gulitán tingód ki Jesus.

³⁶Ándà kadugé, igdunggù dan tun ta wayig. Igkagi tò taga Etiopia, na mà din, “Duwán wayig! Mému ka bunyaganna ikuna?”

^m 8:32-33 Isaias 53:7-8

37[Igkagi si Felipe, na mà din, “Atin ka bánnal kad igpamaké, mému bunyagan ka.”

Igkagi tô taga Etiopia, na mà din, “Igbánnallad na si Jesu-Cristo tô bánnal Batà ka Manama.”]

38Purisu igpasódô katô taga Etiopia tô kalesa din, igsadun dan tun ta wayig, asta igbunyagan sikandin i Felipe. 39Tô igluwà dan tikud tun ta wayig, si Felipe igpid katô Ugis Espiritu. Ándà dán kitayi katô taga Etiopia, asta igpanayun sikandin igulì na ágkadayawan. 40Asal ikita si Felipe tun ta lunsud ka Asoto. Agad ánda tô ágsadunan i Felipe, inalayun sikandin gulit-ulit katô Madigár Gulitán tingód ki Jesus tun ta langun lunsud na igukitan din sippang ka igdunggù sikandin tun ta lunsud ka Cesarea.

Igpamaké si Saulo

9¹Na, tô timpo tô, inalayun ágkasókó si Saulo katô mga ágpamaké ka Áglangngagán, asta iglimáddang din na matayan sikandan. Igsadun sikandin tun ta tuu mallayat ka pangulu ka templo, ²asta igpamuyù sikandin ka sulat ébô piddán din tun ta mga simbaan ka Judio tun ta lunsud ka Damasco. Ukit ka sulat makému sikandin mámmát katô mga kakitaan din agad mga gamama ó mga gabayi na ágbánnal katô kapókit katô Áglangngagán, asta piddán din sikandan tun ta Jerusalem ébô prison.

³Na, tô madani dán sikandin tun ta Damasco, tiggô dád isugatan sikandin katô séllaán tikud tun ta langit. ⁴Ibantang sikandin tun ta tanà, asta duwán igdinág din na igkagi, na mà din, “Saulo, Saulo, manan ka girrayat ka kanak?”

⁵Iginsà si Saulo, na mà din, “Sir, sadan ka?”

Na, duwán igtaba, na mà din, “Sakán si Jesus na girrayatan nu.

⁶Tindág ka, asta sadun ka tun ta lunsud. Ulitán ka dutun ka ándin tô kailangan lumun nu.”

⁷Na, ánda ótép tô mga manubù na ágtákkás kandin tingód ka máddang dan, su agad igdinág dan tô kagi, asal ánda manubù na igkita dan. ⁸Na, igtindág si Saulo. Asal tô ibákka tô mata din, dî dán sikandin ágkita. Purisu igawidan dan tô bállad din, asta igagak dan sikandin sippang tun ta lunsud. ⁹Dalám ka tállu álló, dî sikandin ágkita, asta ánda sikandin kan asta inám.

¹⁰Na, duwán sábbad manubù na ágpamaké ki Jesus na igóddô tun ta Damasco na ánggadanan ki Ananias. Igpakita tô Áglangngagán kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ananias.”

Igtaba si Ananias, na mà din, “Áglangngagán, ándin tô kakalyag nu kanak?”

¹¹Igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Sadun ka tun ta dalan na ánggadanan na Matullid Dalan. Pamasak nu tô sábbad taga Tarso na

si Saulo tun ta balé i Judas. Ni timpo ni, ágdasal sikandin. ¹²Igpakita ku kandin na dumunggù ka, asta dappánnan nu sikandin ka bállad ébô makakita puman sikandin.”

¹³Igkagi si Ananias, na mà din, “Óó, Áglangngagán, asal marapung tó ikólit kanak na madat tó iglumu din katô mga manubù na ágpampamaké áknikó tun ta Jerusalem. ¹⁴Duwán mallayat ka mga pangulu ka templo na igpasadun kandin kannun ta Damasco ébô mámmát katô langun manubù na ágtawar katô ngadan nu tingód katô kapamaké dan áknikó.”

¹⁵Igkagi tó Áglangngagán, na mà din, “Saduni nu, su sikandin tó igsalin ku ébô lumumu para kanak asta pabantugán din tó ngadan ku tun ta mga ánnà Judio, tun ta mga hari, asta tun ákniyu na mga rubbad i Israel. ¹⁶Pasóddórán ku sikandin na duwán kahirapan na dumunggù tun kandin tingód katô kapamaké din katô ngadan ku na tinuruán din.”

¹⁷Purisu igsadun si Ananias tun ta balé na igóddóan i Saulo. Tó igahu si Ananias, igdappánnan din si Saulo ka bállad, asta igkagi sikandin, na mà din, “Saulo, kataladi ku, igpapidda katô Áglangngagán na si Jesus na igpakita áknikó tun ta dalan. Igpapidda ikandin dini áknikó ébô makakita kad puman asta mapánnù ka katô Ugis Espiritu.”

¹⁸Tigkô dád duwán iring na ánnir na idabù tikud tun ta mata i Saulo. Purisu ikakita dán sikandin. Igtindág asta igbunyagan sikandin. ¹⁹Pángnga igkan sikandin, igmabákkár dán tó lawa din.”

Na, mga pira álló igóddô si Saulo tun ta mga ágpampamaké tun ta Damasco. ²⁰Igsadun si Saulo tun ta mga simbaan ka Judio, asta inalayun sikandin gulit-ulit na si Jesus tó bánnal Batà ka Manama. ²¹Isalábbuan tó langun manubù na igdinág kandin, asta igpatóngkóé dan, na mà dan, “Sikandin tó girrayat katô mga ágpampamaké tun ta Jerusalem. Ikadinág ké na igsadun sikandin dini ébô ámmáttán din tó mga manubù na ágtawar katô ngadan i Jesus, asta piddán din sikandan tun ta Jerusalem ébô prison katô mallayat ka mga pangulu ka templo.”

²²Asal tuu pa igmabákkár si Saulo igulit-ulit, asta ikapanalu sikandin katô mga Judio na góddô tun ta Damasco, su tuu matayyó tó igpasóddór din na bánnal si Jesus tó Mesiyas.

²³Na, tó iglabé tó mga pira álló, duwán mga Judio igplano na matayan dan si Saulo. ²⁴Agad álló asta dukilám, ágbanganan dan si Saulo tun ta mga sállat tikud tun ta lunsud ka Damasco ébô matayan dan. Asal duwán manubù na igulit ki Saulo tingód katô kakalyag dan. ²⁵Purisu igtabangan sikandin katô mga disipulu din. Tángngà ka dukilám, igdalám dan si Saulo tun ta dakál basket, asta igtuntun dan tun ta luwà katô mallayat koral na iglibut ka Damasco ébô makaluwà sikandin.°

ⁿ 9:1-19 Ahaán pagsik tó Mga Lumu 22:4-16; 26:9-18. ° 9:25 Ahaán tó 2 Corinto 11:32-33

Igsadun si Saulo tun ta Jerusalem

²⁶Na, tō igdunggu si Saulo tun ta Jerusalem, kakalyag din na dumuma pād katō mga ágpampamaké. Asal imáddangan dan, su ándà dan bánnal na igpamaké dán sikandin ki Jesus. ²⁷Asal igtabangan sikandin i Bernabe. Igpíd din si Saulo tun ta mga apostoles, asta igulit din kandan tingód katō igpakita asta igkagi katō Áglangngagán kandin tun ta dalan. Igulit din kandan na ándà máddang i Saulo ka kólit-ólit din tingód ki Jesus tun ta Damasco. ²⁸Purisu igduma dán si Saulo katō mga ágpampamaké tun ta Jerusalem. Na, ándà máddang din ágtinurú tingód katō ngadan katō Áglangngagán. ²⁹Ándà kamáddangi si Saulo na igulit-ulit tun ta mga Judio na Griego é kinagiyan, asta ikapanalu sikandin katō mga igapul kandin tingód katō ágtinuruán din. Asal matayan dan pād sikandin. ³⁰Tō ikasóddór tō mga kataladi, igpíd dan si Saulo tun ta Cesarea, asta igpólì dan sikandin tun ta lunsud ka Tarso.

³¹Purisu duwán kasunayan katō mga ágpampamaké tun ta kaluwagan ka mga probinsya ka Judea, Galilea asta Samaria. Igmarapung dan asta igmabákkár tō kapamaké dan, asta duwán máddang dan katō Áglangngagán, su igtabangan dan katō Ugis Espiritu.

Igsadun si Pedro tun ta Lida asta Jope

³²Na, tō igsadun si Pedro tun ta marapung mga lunsud, igsadun pagsik sikandin tun ta mga ágpampamaké tun ta lunsud ka Lida. ³³Duwán manubù na igkita i Pedro na si Eneas na ò gó pakannó tikud tun ta ágdággaan din dalám ka walú dán ámmé su ò ágriyu é lawa din. ³⁴Igkagi si Pedro kandin, na mà din, “Eneas, inólian kad ukít ki Jesu-Cristo. Tindág kad asta témmós nu yan ágdággaan nu.”

Tigkò dád igtindág si Eneas. ³⁵Ikakita kandin tō tuu marapung manubù tun ta Lida asta duma lunsud ka Saron, asta igpamaké dan katō Áglangngagán.

³⁶Na, duwán sábbad bayi na ágpamaké tun ta lunsud ka Jope na ánggadan ki Tabita. (Dorcas tō ngadan din tun ta Griego kinagiyan, asta tō kóbadan kulápping.) Inalayun madigár tō áglumun din asta ágtabang gó sikandin katō mga ágkayù-ayuan. ³⁷Tō timpo tō, ágkabógókan si Dorcas asta inatè sikandin. Igdigus dan tō lawa din, asta igpakáttang dan tun datas ta kuwarto. ³⁸Tō ikasóddór tō mga ágpampamaké na dutun si Pedro ta Lida, igpapid dan tō duwa manubù ébò mangé kandin, su ánnà madiyù tō Jope tikud tun ta Lida. Igpédu-édu dan ki Pedro, na mà dan, “Sékót ka tákkás áknami tun ta Jope.”

³⁹Purisu igtákkás si Pedro kandan. Tō igdunggu sikandin, igpíd dan sikandin tun ta kuwarto. Igarurung tō mga gabayi balu ki Dorcas, asta igsággó dan. Igpakita dan ki Pedro tō mga umpak na igtábbir i Dorcas tō

ándà pa sikandin kamaté. ⁴⁰Na, igpéwà i Pedro tô langun dan tikud tun ta kuwarto. Igingkóód si Pedro asta igdasal sikandin. Igtubang sikandin tun ta inaté asta igkagi sikandin, na mà din, “Tabita, ánnó ka.”

Purisu ibákka tô mata din. Tô igkita sikandin ki Pedro, igánnó sikandin. ⁴¹Igawidan i Pedro tô bállad i Dorcas, asta igpatindág din. Na, igtawar i Pedro tô mga gabayi balu asta tô duma mga ágpampamaké, asta igkita dan si Dorcas na inanté dán puman. ⁴²Inému na ibantug ni tun ta kaluwagan ka Joje, asta marapung tô mga manubù na igpamaké katô Áglangngagán. ⁴³Idugé si Pedro igóddô tun ta Joje tun ta balé i Simon na katig áglanit ka kindal ka mannanap.

Igkangé i Cornelio si Pedro

10 ¹Na, tun ta Cesarea, duwán kapitan na ánggadanan ki Cornelio. Sikandin tô kapitan katô mga sundalo na ánggadanan Grupo ka Italia. Sikandin tô pangulu katô sábbad gatus (100) sundalo. ²Ánnà Judio sikandin asal nángngà tô áglumun din asta inalayun sikandin ágpangadap ka Manama duma katô mga manubù na góddô tun ta balé din. Ágtabangan din tô mga ágkayù-ayuan, asta inalayun sikandin ágdasal tun ta Manama. ³Na, tô mga alas tres dán ka mapun, duwán panaligan ka Manama na igpakita ki Cornelio, asta tuu matayyó tô igkita din. Igpadani tô panaligan ka Manama, asta igkagi sikandin, na mà din, “Cornelio.”

⁴Na, igsállág si Cornelio katô panaligan su imáddangan, asta igtaba sikandin, na mà din, “Sir, ándin tô kakalyag nu kanak?”

Igkagi tô panaligan, na mà din, “Igpaminág ka Manama tô dasalán nu, asta idayawan tô Manama tingód katô kédu nu katô mga ágkayù-ayuan.

⁵Na, sugù ka ka manubù tun ta Joje ébô angén si Simon na ánggadanan ki Pedro. ⁶Igóddô sikandin madani tun ta dagat tun ta balé katô sangé din na si Simon na katig áglanit ka kindal ka mannanap.”

⁷Tô igiwà tô panaligan, igtawar i Cornelio tô duwa állang din asta sábbad sundalo na ágbánnal ka Manama asta ágkasarigan din. ⁸Igulit din kandan tô langun na ikitaan din, asta igpasadun din sikandan tun ta Joje.

Tô igpakita ka Manama ki Pedro

⁹Pagkasimag, tô masig dán malássád é álló, igdunggù tô mga igpapid i Cornelio madani tun ta Joje. Na, tô ándà dan pa dunggù, igpénék si Pedro tun ta pattad atáp katô balé na igóddóan din ébô dumasal tun ta Manama. ¹⁰Ágballusán si Pedro, asta kakalyag din na kuman. Asal róggun na igtaganà dan tô ágkannán, duwán igpakita katô Manama kandin. ¹¹Igkita i Pedro tô langit na ipókéan, asta duwán igsunnad tun kandin iring na dakál kisi na igtuntun tikud tun ta langit, asta iring na

igikáttan tô áppat sunu. ¹²Tun ta dalám katô kisi, igkita din tô ássa-ássa mga mannanap asta mga manuk ta kayun. ¹³Duwán igkagi ki Pedro tikud tun ta langit, na mà din, “Pedro, tindág ka, iyó ka, asta kan ka.”

¹⁴Asal igtaba si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, diya mému kuman, su diya lumapas katô mga sugù i Moises^p na inalayun ku ágtumanán.”

¹⁵Tô igkagi ki Pedro igkagi puman, na mà din, “Yaka ágkagi na di ka mému kuman, su Manama tô igkagi na mému gó makan.”

¹⁶Ikatállu ni ilumu, asta tô iring na kisi ibatun tun ta langit.

¹⁷Na, róggun ágpanámdám si Pedro ka ándin tô kóbadan katô igkita din, iginsà tô mga manubù na igpapid i Cornelio ka ánda tô balé i Simon. Ikadunggù dan dán tun ta luwà katô balé na igóddóan din. ¹⁸Igtawar dan, asta iginsà dan ka ni gó tô balé na igóddóan i Simon na ánggadanan ki Pedro.

¹⁹Na, róggun ágpanámdám si Pedro tingód katô igkita din, igkagi tô Ugis Espiritu kandin, na mà din, “Na, igdunggù dán tô tállu manubù na ágpamasak áknikó. ²⁰Purisu pónóg kad, asta yaka géllé ágtákkás kandan, su igpapid ku sikandan.”

²¹Purisu igpónóg si Pedro, asta igkagi sikandin kandan, na mà din, “Sakán tô ágpamasakán yu. Ándin tô ágkailanganán yu kanak?”

²²Na, igtaba dan, na mà dan, “Igpapid ké i Kapitán Cornelio. Sikandin áglumu ka nángngà tun ta saruwan ka Manama, ágpangadap ka Manama, asta ágrespetowan katô marapung mga Judio. Duwán panaligan ka Manama na igkagi kandin na pakangén ka ébô tuminurù ka kandin.”

²³Na, igpahu i Pedro sikandan, asta igpadággà din sikandan tô dukilám tô.

Igsadun si Pedro tun ki Cornelio

Pagkasimag, igtákkás kandan si Pedro asta tô mga kataladi tikud tun ta Jope. ²⁴Pagkasimag, igdunggù dan tun ta Cesarea. Gangatan dan i Cornelio, asta taganà din iglimud tô mga gakád din asta tô mga rarak din. ²⁵Tô igdunggù si Pedro tun kandin, igsumar si Cornelio, asta iglingkóód sikandin tun ta tubang i Pedro ébô mangadap kandin. ²⁶Asal igkagi si Pedro, na mà din, “Tindág ka, su manubù a dád. Ánnà a Manama.” Purisu igpatindág i Pedro si Cornelio.

²⁷Na, tô igpatóngkóé si Pedro asta si Cornelio róggun igahu dan tun ta balé, igkita i Pedro tô marapung manubù na ilimud. ²⁸Igkagi si Pedro

P 10:14 Duwán mga sugù na igbággé ka Manama ki Moises sayyan na tô mga Judio mému kuman katô mga mannanap na karnero, kambing, baka, asta manuk. Asal di mému makan tô ássa mga mannanap iring na babuy, mga mannanap ka kabánnásson, asta mga manuk ta kayun. Ahaán tô Levitico 11

kandan, na mà din, “Isóddóran yu na dì mému dumuma tô Judio katô ánnà Judio, agad madun tun ta balé din. Asal igpasóddórra ka Manama ukit katô igpakita din kanak na diya méllé dumuma katô mga ánnà Judio. ²⁹Purisu tô igkangé dan kanak, ándà a éllé, asal igsadunna dini. Na, manan ka igpakangéya ikiyu?”

³⁰Igkagi si Cornelio, na mà din, “Tállu dán álló é iglabé, igdasalla tun ta Manama tô alas tres ka mapun. Tigkô dád igpakita kanak tô manubù na igumpak ka ágséllà,^q ³¹asta igkagi sikandin kanak, ‘Cornelio, igdinág ka Manama tô dasalán nu, asta isóddóran din tô kédu nu katô mga ágkayù-ayuan. ³²Na, pasadun nu tô mga manubù tun ta Jope ébô mangé dan ki Simon na ánggadanán ki Pedro. Igóddô sikandin madani tun ta dagat tun ta balé katô sangé din na si Simon na katig áglanit ka kindal ka mannanap.’ ³³Purisu sékóttá igpakangé áknikó. Madigár su igdunggu kad. Na, ilimud ké langun kannun ta saruwan ka Manama ébô maminág ké ka kagi katô Áglangngagán na ulitán nu áknami.”

Igtinurù si Pedro tun ki Cornelio

³⁴Na, igtigkané si Pedro igtinurù kandan, na mà din, “Isóddóran ku na ándà manubù na ágmusingán ka Manama agad ándin tô bónnóng dan. ³⁵Su tun ta langun banuwa, agad sadan tô duwán máddang ka Manama asta áglumu katô nángngà tun ta saruwan din, tô gó tô tanggapán ka Manama. ³⁶Isóddóran yu na igpapid ka Manama tun ta mga rubbad i Israel tô Madigár Gulitán na mému na masábbad ki tun ta Manama ukit ki Jesu-Cristo na Áglangngagán katô langun manubù. ³⁷Ni gó tô igulit-ulit tun ta kaluwagan ka banuwa ka Judea, su tô ipángnga si Juan igtinurù tingód ka kabunyang, igtigkané si Jesus na taga Nazaret igulit-ulit tun ta probinsya ka Galilea. ³⁸Si Jesus tô igsalin ka Manama asta igipánnù ka Ugis Espiritu, asta igbággayan katô katulusan. Agad ánda é igsadunan din, igtabangan din tô mga manubù, asta igpéwà din tô madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù, su igdumaan sikandin ka Manama. ³⁹Igkita dé tô langun ka iglumu i Jesus tun ta kaluwagan ka banuwa na góddóan katô mga Judio asta tun ta Jerusalem. Igpansalan dan si Jesus tun ta krus ébô maté. ⁴⁰Asal iganté puman ka Manama sikandin tun ta ikatállu álló, asta igpakita ka Manama si Jesus áknami. ⁴¹Ándà sikandin kitayi katô langun manubù, asal sikami dád na mga igsalin ka Manama tô ikakita kandin. Pángnga inanté puman sikandin, igpadumaé ké ágkan asta ginám. ⁴²Igpapid ké i Jesus ébô mulit-ulit ké katô Madigár Gulitán tingód kandin tun ta mga manubù, asta ébô kumagi ké na bánnal si Jesus tô igsalin ka Manama ébô rumuud katô langun manté asta mga inaté dán. ⁴³Tô langun propeta ka Manama

^q 10:30 Mga panaligan ka Manama tô gumpak ka ágséllà.

igsulat tingód ki Jesus na ukit katô ngadan din, tó langun manubù na ágpamaké kandin, igpasinsiyaan tó mga salà dan.”

Igdunggù tó Ugis Espiritu tun ta mga ánnà Judio

⁴⁴Róggun igkagi si Pedro, igdunggù tó Ugis Espiritu tun ta mga manubù na igpaminág kandin. ⁴⁵Na, isalábbuan tó mga Judio na ágpampamaké na igtákkás ki Pedro su igdunggù tó Ugis Espiritu tun ki Cornelio asta tun ta mga duma manubù agad ánnà dan Judio, ⁴⁶su igdinág dan tó mga ánnà Judio na ikakagi ka ássa-ássa mga kinagiyan katô mga manubù, asta igdurung dan katô Manama. Na, igkagi si Pedro katô mga Judio na igtákkás kandin, na mà din, ⁴⁷“Igdunggù dán tó Ugis Espiritu tun kandan magunawa katô kadunggù din áknita. Ándà dán makasapad katô kabunyag kandan.”

⁴⁸Purisu igkagi si Pedro na kailangan bunyagan dan ukit katô ngadan i Jesu-Cristo. Na, igpóddô dan pa si Pedro tun kandan ka pira álló.

Igulit si Pedro katô mga ágpampamaké tun ta Jerusalem

11 ¹Na, tó mga apostoles asta tó mga kataladi tikud tun ta kaluwagan ka Judea, ikadinág dan na tó mga ánnà Judio igbánnal katô kagi ka Manama. ²Purisu tó iglónód si Pedro tun ta Jerusalem, iginsà-insà tó mga Judio na ágtinurù na kailangan tupuwan tó langun ágpampamaké, na mà dan, ³“Manan ka igsadun ka tun ta mga ánnà Judio, asta igpadumaé kó igkan?”

⁴Purisu igtigkané si Pedro igulit kandan tingód katô langun na ilmu. ⁵Igkagi si Pedro, na mà din, “Tó igóddô a tun ta Joje, róggun igdasalla, duwán igpakita ka Manama kanak. Duwán igsunnad kanak iring na dakál kisi na igtuntun tikud tun ta langit asta iring na igikáttan tó áppat sunu. ⁶Tó igsállágga, igkita ku tun dalám tó ássa-ássa mga mannanap asta mga manuk ta kayun. ⁷Na, duwán kagi na igdinág ku tikud tun ta langit, na mà din, ‘Pedro, tindág ka, iyó ka, asta kan ka.’ ⁸Asal igtaba a, ‘Áglangngagán, diya mému kuman, su diya lumapas katô mga sugù i Moises na inalayun ku ágtumanán.’ ⁹Asal igkagi puman sikandin kanak tikud tun ta langit, ‘Yaka ágkagi na di ka mému kuman, su Manama tó igkagi na mému gó makan.’ ¹⁰Ikatállu ni ilmu kanak, ibatun tó iring na kisi tun ta langit. ¹¹Na, sékót dád igdunggù tun ta balé na igóddóan ku tó tállu manubù na igpapid tikud tun ta Cesarea ébô mangé kanak. ¹²Na, igkagi tó Ugis Espiritu kanak na diya méllé mákkás kandan agad ánnà dan Judio. Na, igtákkás pagsik kanak ni ánnám kataladi tikud tun ta Joje. Tó igdunggù ké tun ta balé i Cornelio, igahu ké langun. ¹³Igulit si Cornelio áknami na igkita din tó panaligan ka Manama tun ta balé din. Igkagi kun tó panaligan, ‘Pasadunán nu tó manubù tun ta Joje ébô mangé ki Simon na ángadanan ki Pedro. ¹⁴Tuminurù sikandin áknikó

asta katô langun manubù na góddô tun ta balé nu ébô matábbus kó.’¹⁵ Tô igtinurù a kandan, igdunggù tò Ugis Espiritu tun kandan magunawa katô kadunggù din áknita tun ta katigkanayan. ¹⁶Purisu isampáttan ku tò igkagi katô Áglangngagán áknami dángngan, na mà din, ‘Ukit ka wayig tò kabunyag i Juan, asal bunyagan kó ukit katô Ugis Espiritu.’¹⁷ Na, magunawa tò igbággé ka Manama tun ta mga ánnà Judio asta tun áknita na mga Judio tò igpamaké ki katô Áglangngagán na si Jesu-Cristo. Purisu diya makasapad katô Manama.”

¹⁸Tô igdinág dan katô igkagi i Pedro, ándà dan dán óróm-óróm kandin. Asal igdurung dan tò Manama, su igkagi sikandan, na mà dan, “Agad tò mga ánnà Judio igrákkád asta igpasinsiyaan ka Manama, asta igbággayan din katô kantayan na ándà ágtamanán.”

Mga ágpampamaké tun ta Antioquia

¹⁹Na, tikud katô kamatayan i Esteban, igirrayatan tò mga ágpampamaké. Purisu igpalaguy dan asta igpasuwayé dan tun ta banuwa ka Fenicia, purù ka Cipse, asta lunsud ka Antioquia tun ta probinsya ka Siria. Igulit-ulit dan katô kagi ka Manama tun ta mga unawa dan na Judio na igóddô dutun. ²⁰Asal duwán mga ágpampamaké na mga taga Cipse asta taga Cirene na igsadun tun ta Antioquia, asta igulit-ulit dan pagsik tingód katô Áglangngagán na si Jesus tun ta mga ánnà Judio. ²¹Igdungguan dan katô katulusan katô Áglangngagán, asta marapung tò mga manubù na igbánnal asta igpamaké katô Áglangngagán. ²²Tô ikasóddór tò mga ágpampamaké tun ta Jerusalem, igpasadun dan si Bernabe tun ta Antioquia. ²³Tô igdunggù sikandin tun ta Antioquia, idayawan sikandin, su igkita din tò kédu ka Manama kandan. Igtinurù si Bernabe kandan na kailangan pabákkárrán tò kapamaké dan tun ta Áglangngagán na di ágduwa-duwa. ²⁴Na, madigár manubù si Bernabe. Ipánnuan sikandin katô Ugis Espiritu asta tuu ágsarig katô Áglangngagán. Tô igdinág tò mga taga Antioquia katô igkagi i Bernabe, marapung pa tò mga manubù na igbánnal katô Áglangngagán.

²⁵Na, igsadun si Bernabe tun ta lunsud ka Tarso ébô mamasak ki Saulo. ²⁶Tô igkita si Bernabe ki Saulo, igpid din sikandin tun ta Antioquia. Igóddô dan dutun sippang ka sábbad ámmé, asta igtinurù dan ka marapung mga ágpampamaké. Na, tò mga ágpampamaké tun ta Antioquia, tò gó tò tagnà ánggadanan na mga Ágpampamaké ki Jesu-Cristo.⁵

²⁷Na, tò timpo tò, duwán mga propeta na igdunggù tikud tun ta Jerusalem. ²⁸Igtindág si Agabo na sábbad propeta ka Manama, asta igpakagi sikandin katô Ugis Espiritu na masig dán dumunggù tò ballus

r 11:16 Mga Lumu 1:5. s 11:26 Mga Ágpampamaké ki Jesu-Cristo, ó Mga Cristohanon.

nit tibuk banuwa. Ituman tō ballus dalám ka pagpangulu i Claudio tun ta Roma. ²⁹Purisu igpasábbadé tō langun ágpampamaké tun ta Antioquia ébô tumabang dan katō mga kataladi tun ta probinsya ka Judea. Igbággé tō tagsábbad-sábbad kandan ka salapì tikud dád tun ta kandan magaga. ³⁰Purisu tō ilimud dán tō salapì dan, igpapid dan ki Bernabe asta ki Saulo tun ta mga tarapìd ka simbaan ka mga ágpampamaké tun ta Judea.

Igirrayatan i Herodes tō mga ágpampamaké

12 ¹Na, tō timpo tō, igirrayatan i Hari Herodes tō mga ágpampamaké. ²Igpmatayan din si Santiago na kaké i Juan ukit ka kampilan. ³Tō ikasóddór si Herodes na idayawan tō mga Judio, igpammát din pagsik si Pedro dalám ka Kalimudan Ka Pan Na Ándà Pagpatubù. ⁴Tō igámmát dan ki Pedro, igpriso sikandin, su kakalyag i Herodes na ruudan din si Pedro ka mapángnga tō kalimudan,^t ébô kakitaan ka langun manubù. Na, igbantéyan si Pedro ka áppat grupo na duwán áppat sundalo tun ta kada grupo na ágbanté kandin. ⁵Na, dalám katō igpriso si Pedro, tuu ménit tō kadasal katō mga ágpampamaké tingód kandin.

Igpaluwà si Pedro tikud tun ta prisowan

⁶Na, tō tángngà ka dukilám tō ándà pa dunggù tō álló ka ruudan si Pedro, igtudug si Pedro tun dalám katō prisowan. Duwa tō kadina na igikát kandin. Igpátángngaan sikandin katō duwa sundalo, asta duwán mga sundalo na ágbanté tun ta sállat katō prisowan. ⁷Tigkô dád iséllaan tō dalám katō prisowan, su igpakita tō sábbad panaligan ka Manama. Igkálláng din tō kilidan i Pedro asta igánnó din. Igkagi tō panaligan, na mà din, “Sékót ka tindág.”

Na, inakas tō kadina tikud tun ta bállad din. ⁸Igkagi tō panaligan, na mà din, “Bagkássi nu yan awak nu asta sandalyas ka.”

Tō igbánnal si Pedro kandin, igkagi tō panaligan, na mà din, “Salingkumut ka asta tákkás ka kanak.”

⁹Na, igtákkás si Pedro katō panaligan. Asal ándà sóddór din ka bánnal tō ilmu kandin, su kéman din ka tagénáp din dád. ¹⁰Igukit dan tun ta duwa sundalo na ágbanté kandin. Tō igdunggù dan tun ta putó sállat katō prisowan na ágsadun tun ta luwà, ipókéan agad ándà manubù na igpókê. Purisu ikaluwà dan. Tō igdunggù dan tun ta dalan na ágsuwéyanan, tigkô inandà tō panaligan. ¹¹Na, isóddóran dán i Pedro na igpapid katō Áglangngagán tō panaligan din ébô paluwaán sikandin tikud tun ta bállad i Herodes, asta ébô di matuman tō gimanan katō mga Judio.

^t 12:4 Kalimudan Ka Kalabé. Igpadángngané tō Kalimudan Ka Kalabé asta tō Kalimudan Ka Pan Na Ándà Patubù. Ahaán tō Lista Katō Mga Kagi, asta tō Exodo 12:2-27

¹²Na, tô ikasóddór si Pedro katô ilumu, igsadun sikandin tun ta balé i Maria na innà i Juan Marcos. Taganà ilimud tô marapung manubù su ágdasal dan tun ta Manama. ¹³Tô igdunggù si Pedro, igtákták din tô sállat katô koral. Duwán sábbad állang bayi na ánggadanan ki Roda na igahà ka sadan tô tun ta sállat. ¹⁴Tô igdinág si Roda katô kagi i Pedro, igkilala si Roda kandin, asal ándà din pókéi tô sállat, su tingód katô dayó din sékót sikandin iglónód ébô mulit katô duma mga manubù na igdunggù dán si Pedro tun ta luwà katô balé. ¹⁵Asal igkagi sikandan, na mà dan, “Ágkamánnu ka? Yaka ágragórù!”

Asal marag igkagi si Roda na bánnal si Pedro gó. Purisu igkagi sikandan, na mà dan, “Tô basì panaligan ka Manama na ágtómmóng kandin!”

¹⁶Asal igpanayun si Pedro igtákták sippang ka igpókéan dan. Tô igkita dan kandin, isalábbuan dan. ¹⁷Igsingyas si Pedro kandan ébô dì dan mótép, asta igulit sikandin tingód katô kapaluwà katô Áglangngagán kandin tikud tun ta prisowan. Igkagi si Pedro kandan, na mà din, “Uliti yu si Santiago asta tô mga kataladi.” Na, igpanó si Pedro, asta igsadun sikandin tun ta ássa lugar.

¹⁸Tô sállám dán, tuu ágkasamuk tô langun sundalo, su ándà sóddór dan ka ánda si Pedro. ¹⁹Igsugù si Herodes ébô pamasakán si Pedro, asal ándà dan kitayi. Purisu iginsà-insà i Herodes tô mga sundalo na igbanté, asal ándà sóddór dan ka ánda si Pedro. Purisu igpamatayan i Herodes tô langun dan. Na, igpanó si Herodes tikud tun ta probinsya ka Judea, igsadun sikandin tun ta lunsud ka Cesarea, asta igóddô sikandin dutun.

Tô kamatayan i Herodes

²⁰Na, duwán álló na isókó si Herodes katô mga taga Tiro asta mga taga Sidon. Purisu marapung dan tô igsadun tun ki Herodes ébô pakitaé dan. Na, tô ándà dan pa pakitaé, taganà dan igsadun tun ki Blasto na sábbad taratabang i Herodes ébô panunugán dan katô kakalyag dan na móli tô madigár ginawa i Herodes kandan, asta makému dan puman makabálli katô mga ágkakan dan tikud tun ta banuwa na sakup i Herodes. ²¹Tô álló ka karuud, igumpak si Herodes ka kapa, igunsad sikandin tun ta gunsadanan ka hari, asta igkagi sikandin tun ta mga manubù na ilimud. ²²Na, igullaó tô mga manubù, na mà dan, “Tô kagi din iring na kagi ka manama, ánnà kagi ka manubù!”

²³Tigkô dád igsupakan si Herodes katô panaligan ka Áglangngagán, su ándà din sapadi tô mga manubù na ágdurung kandin. Purisu igulád tô bituka i Herodes, asta inaté.

²⁴Asal marapung tô mga manubù na igulitan katô kagi ka Manama, asta igmarapung tô mga ágpampamaké. ²⁵Na, tô ikapángnga dán si Bernabe asta si Saulo igpid katô ágbággén dan tun ta Jerusalem, iguli dan tun ta Antioquia. Igpatákkás dan pagsik si Juan Marcos.

Igsugù katô Ugis Espiritu si Saulo asta si Bernabe

13 ¹Na, tun ta mga ágpampamaké tun ta lunsud ka Antioquia duwán mga propeta asta mga taratinurù. Sikandan si Bernabe, si Simeon na ánggadanan Negro,^u si Lucio na taga Cirene, si Saulo, asta si Manaen na igdakál duma ki Herodes.

²Róggun igpuwasa tô mga ágpampamaké tun ta Antioquia asta igpangadap dan katô Áglangngagán, igkagi tô Ugis Espiritu tun kandan, na mà din, “Ássa yu si Bernabe asta si Saulo para kanak, su duwán palumun ku kandan.”

³Purisu igpuwasa dan, igdasal dan, asta igdappánnan dan si Bernabe asta si Saulo ka bállad. Igpapanó dan sikandan.

Tun ta Cipre

⁴Na, tô igpapid katô Ugis Espiritu sikandan, igsadun dan tun ta Seleucia, asta igsaké dan ka barko^v na madun tun ta purù na ánggadanan Cipre.

⁵Tô igdunggù dan, igpónóg dan tun ta lunsud ka Salamina, asta igulit- ulit dan katô kagi ka Manama tun ta mga simbaan ka Judio. Igtákkás kandan si Juan Marcos ébô tumabang kandan. ⁶Na, tô igpanó dan tikud tun ta Salamina, igsadun dan tun ta mga lunsud katô purù sippang ka igdunggù dan tun ta lunsud ka Papos. Na, igkita dan tô Judio na ágsalamangka na ánggadanan ki Bar-Jesus. Mà kagi sikandin propeta ka Manama. ⁷Rarak sikandin i Sergio Paulo na mapandé gobernador katô purù. Na, igpatawar i Sergio Paulo si Bernabe, su kakalyag din na maminág katô kagi ka Manama. ⁸Asal igdalangan dan katô ágsalamangka na si Elimas (tô gó tô ngadan din tun ta kinagiyan ka Griego), su kakalyag din na di mamaké tô gobernador tun ta Áglangngagán. ⁹Na, ipánnù katô Ugis Espiritu si Saulo na tô ássa ngadan din si Pablo. Igsállág si Pablo ki Elimas, ¹⁰asta igkagi sikandin, na mà din, “Sakup ka i Maibuyan, su sikuna tô usig katô langun na madigár. Ipánnuan ka katô limbung asta kadattan. Marag nu ágpalinán tô kabánnalan katô Áglangngagán. ¹¹Purisu mabólóg ka dalám ka mga pira álló, su supakan ka katô Áglangngagán. Ándà kitanán nu, agad tô sánnang ka álló.”

Tigkô dád ibólóg sikandin. Purisu ágpamasak sikandin ka manubù na magak kandin. ¹²Tô igkita tô gobernador katô ilmu, igpamaké sikandin, su isalábbuan gó sikandin katô ágtinuruán tingód katô Áglangngagán.

^u 13:1 Si Negro, ó si Métám. Métám tô kóbadan katô kagi Negro. ^v 13:4 Tô barko dángngan, ándà makina asal duwán mga magdakál layag na pakapid katô barko. Mému sakayan katô marapung manubù sippang ka mga sábbad gatus kaliman (150) asta mga piniddan dan.

Tun ta Antioquia na sakup ka Pisidia

¹³Na, igsaké si Pablo asta tô mga kadumaan din tun ta barko tikud tun ta Papos, asta igsadun dan tun ta lunsud ka Perga na sakup ka probinsya ka Pamfilia. Asal igdiyà si Juan Marcos kandan, asta igulì sikandin tun ta Jerusalem.

¹⁴Na, igpanó si Pablo asta si Bernabe tikud tun ta Perga, asta igsadun dan tun ta lunsud ka Antioquia na sakup ka probinsya ka Pisidia. Tô álló ka kapaginawa, igsadun dan tun ta simbaan ka Judio, igahu dan, asta igunsad dan. ¹⁵Duwán igbasa katô kagi ka Manama na igsulat i Moises asta katô дума mga propeta ka Manama. Na, tô mga tarapid ka simbaan ka Judio igkagi ki Pablo asta ki Bernabe, na mà dan, “Mga kataladí, atin ka duwán tinuruán yu áknami langun, mému tuminurù kó.”

¹⁶Purisu igtindág si Pablo, asta igsingyas sikandin ébô dì dan mótép. Igkagi si Pablo, na mà din, “Mga unawa ku na rubbad i Israel, asta langun yu na ánnà Judio na ágpangadap ka Manama, paminág kó kani kagin ku. ¹⁷Manama tô ágsarigan ta, asta sikandin tô igsalin katô mga kamónaan ta. Tô igóddô dan tun ta banuwa ka Ehipto, igtambang tô Manama kandan, asta igmarapung dan. Ukit katô katulusan ka Manama, ikaluwà dan tikud tun ta Ehipto. ¹⁸Dalám ka kappatan ámmé, igdóppónan dan ka Manama tun ta disyerto. ¹⁹⁻²⁰Igdadattan ka Manama tô pittu grupo ka manubù tun ta banuwa ka Canaan, asta igbággé din tô tanà dan tun ta mga Judio ébô óddóan dan dalám ka áppat gatus kaliman (450) ámmé. Na, duwán tagsábbad-sábbad mga manubù na igpapid ka Manama ébô mid kandan sippang dumunggù si Samuel na sábbad propeta ka Manama. ²¹Na, kakalyag dan na duwán hari na mid kandan. Purisu igpapid ka Manama tô batà i Cis na si Saulo na sábbad sakup ka grupo i Benjamin. Igpangulu si Saulo kandan dalám ka kappatan (40) ámmé. ²²Pángnga igpéwà ka Manama si Saulo, igbullasan din ki David ébô mangulu kandan, su igkagi tô Manama,

“ ‘Igsalin kud tô batà i Isai na si David. Ágkadayawanna kandin su tumanán din tô langun kagi ku kandin.’ ”^w

²³Na, igpanayun igkagi si Pablo, na mà din, “Si Jesus tô sábbad rubbad i David na igsalin ka Manama asta igimu na Taratábbus ta na mga rubbad i Israel, su sikandin tô taganá igtandô ka Manama áknita. ²⁴Tô ándà pa dunggù si Jesus, igulit-ulit si Juan katô mga rubbad i Israel na kailangan rumákkád dan ébô bunyagan din sikandan. ²⁵Tô ándà pa ikapángnga si Juan katô lumu din, igkagi sikandin, ‘Ánnà sakán tô gimanan yu, asal duwán pa dumunggù na tuu pa mallayat tô kamanubuan din

^w 13:22 Salmo 89:20; 1 Samuel 13:14

ka tandingán kanak. Purisu ánnà nángngà agad lumusutta dád katô sandalyas din.’ ”^x

²⁶Na, igpanayun si Pablo igkagi, na mà din, “Paminág kó na mga kataladi na mga rubbad i Abraham, asta langun yu na ánnà Judio na ágpangadap ka Manama. Sikita tô igdungguan katô kagi ka Manama na duwán dán katábbusan. ²⁷Na, tô mga manubù tun ta Jerusalem asta tô mga pangulu dan, ándà sóddór dan na si Jesus tô Taratábbus. Kada álló ka kapaginawa, agad igbasa dan tô kagi na igsulat katô mga propeta ka Manama sayyan tun ta simbaan dan, ándà dan ikagpát. Purisu ituman dan tô igsulat katô mga propeta ka Manama, asta igruudan dan si Jesus. ²⁸Agad ándà palang salà din na mému matayan, igpamuyù dan ki Pilato ébô matayan si Jesus. ²⁹Tô igtuman dan katô langun ka kagi ka Manama na taganà igsulat, igkangé dan tô lawa din tikud tun ta krus, asta iglábbáng dan tun ta takub. ³⁰Asal iganté puman sikandin katô Manama. ³¹Idugé sikandin igpakita tun ta mga manubù na igtákkás kandin dángngan tikud tun ta Galilea sippang tun ta Jerusalem. Igulit dan áknita na mga Judio tô tingód katô bánnal na igkita dan. ³²Igsadun ké dini áknuyu ébô mulit katô Madigár Gulitán tingód ki Jesus. Agad mga kamónaan ta tô igtandóan ka Manama, ³³asal kannun áknita ituman, su iganté puman katô Manama si Jesus. Ni gó tô kagi ka Manama na igsulat tun ta Ikaduwa Salmo,

“ ‘Sikuna tô Batà ku,

asta pasóddórán ku na sakán tô Ámmà nu.’”

³⁴Si Jesus tô iganté puman ka Manama, asta tô lawa din dì maróddóg, su ni gó tô kagi ka Manama,

‘Bággén ku áknikó tô madigár na igtandó ku ki David, asta matuman yan.’”^z

³⁵Duwán pagsik kagi na igsulat tun ta duma Salmo,

‘Dì mému ka maróddóg tô lawa katô Ugis Batà nu.’”^a

³⁶Sayyan, igtuman si David katô kakalyag ka Manama sippang ka inaté sikandin. Iglábbáng sikandin magunawa katô mga kamónaan din, asta iróddóg tô lawa din. ³⁷Asal si Jesus na iganté puman ka Manama, ándà gó karóddóg tô lawa din.

³⁸“Purisu mga kataladi ku, igulit ké áknuyu ébô kasóddóran yu na ukit ka kamatayan kani manubù ni, duwán kapasinsiyaan katô mga salà. ³⁹Dì kó makaluwà tikud tun ta salà ukit katô katuman yu katô mga sugù i Moises, asal ukit ki Jesus makaluwà tikud tun ta salà tô langun manubù na mamaké kandin.

⁴⁰“Purisu taganà kó ébô dì kó supakan iring katô mga manubù na igsulat katô mga propeta ka Manama,

^x 13:25 Ahaán tô Mateo 3:11; Marcos 1:7; Lucas 3:16; Juan 1:20 ^y 13:33 Salmo 2:7

^z 13:34 Isaias 55:3 ^a 13:35 Salmo 16:10

41 “Sikiyu mga manubù na ágbuyas-buyas, piyà-piyà kó. Kasalábbuan kó ka supakan ku sikiyu, su agad duwán kasalábbuan na lumun ku ákniyu, asal dì kó ágbánnal agad duwán mulit ákniyu kani.’”^b

42 Na, tó igluwà si Pablo asta si Bernabe tikud tun ta simbaan ka Judio, igpédu-édu tó mga manubù na tuminurù dan puman tun ta álló ka kapaginawa na dumunggu. 43 Tó igpanó tó mga manubù tikud tun ta simbaan ka Judio, marapung tó mga manubù na igtákkás ki Pablo asta ki Bernabe, agad tó mga Judio asta tó mga ánnà Judio na ágbánnal kató ágkémun ka Judio. Igkagi si Pablo asta si Bernabe kandan na kailangan sumarig dan ka Manama na ágtabang kandan.

44 Tó igdunggu tó álló ka kapaginawa, ilimud tó karapungan ka mga taga Antioquia ébô maminág dan kató kagi ka Manama. 45 Tó igkita tó mga Judio kató marapung manubù na ilimud, tuu dan gingà, igkagi dan na ánnà nángngà tó igtinurù i Pablo, asta igbuyas dan kandin. 46 Asal ándà máddang i Pablo asta i Bernabe, asta igtaba dan, na mà dan, “Kailangan sikiyu na mga Judio tó tagnà ulitan dé kató kagi ka Manama. Su ándà kó paminág kani, asta igélléyan yu tó kantayan na ándà ágtamanán na ágbággén ka Manama, tó mga ánnà Judio tó ulitan dé kató kagi ka Manama. 47 Tó gó tó lumun dé su mà kató kagi ka Áglangngagán, “Imun ku sikuna na sulù na suméllà tun ta mga ánnà Judio ébô mulit-ulit ka na duwán katábbusan tikud tun ta salà para kató langun manubù tun ta kaluwagan kani banuwa.’”^c

48 Tó ikadinág tó mga ánnà Judio, idayawan dan, asta igdurung dan tó Manama tingód kató igdinág dan. Igpamaké tó langun manubù na igsalin ka Manama na bággayan kató kantayan na ándà ágtamanán.

49 Na, igdunggu tó kagi kató Áglangngagán tun ta duma mga lunsud na madani tun ta Antioquia. 50 Asal igsutsutan kató mga pangulu ka Judio tó mga gabayi na ágrespetowan asta ágpangadap ka Manama, asta tó mga pangulu ka lunsud. Igirrayatan dan si Pablo asta si Bernabe, asta igpéwà dan tikud tun ta banuwa dan.

51 Tó igpanó si Pablo asta si Bernabe tikud tun ta Antioquia, igpadpad dan tó barukbuk tikud tun ta sandalyas dan ébô pasóddórán dan na duwán sókó ka Manama kandan.^d Na, igsadun si Pablo asta si Bernabe tun ta lunsud ka Iconio. 52 Tó langun ágpampamaké tun ta Antioquia ipánnù ka dayó asta kató Ugis Espiritu.

Tun ta Iconio

14 ¹Na, tó igdunggu si Pablo asta si Bernabe tun ta Iconio, igsadun dan tun ta simbaan ka Judio na iring kató iglumu dan tun ta Antioquia. Tó igtinurù dan, igpamaké tó marapung mga Judio asta tó

^b 13:41 Habacuc 1:5 ^c 13:47 Isaias 49:6 ^d 13:51 Ahaán tó Lucas 9:5

duma mga ánnà Judio. ²Asal tô mga Judio na di ágpamaké ki Jesus igsutsut katô duma mga ánnà Judio ébô masókó dan katô mga kataladi. ³Idugé igóddô si Pablo asta si Bernabe dutun. Ándà máddang dan katô katinurù dan tingód katô Áglangngagán. Na, ukit katô mga kasalábbuan na iglumu dan, ikasóddór tô mga manubù na bánnal tô igtinurù i Pablo asta i Bernabe tingód katô kédu ka Manama. ⁴Asal ándà pasábbadé tô mga manubù na góddô dutun, su duwán igdadan tun ta mga Judio asta duwán igdadan tun ta mga apostoles. ⁵Na, tô mga Judio asta tô mga ánnà Judio, asta tô mga pangulu dan, igplano dan mirrayat asta timbagán dan ka batu si Pablo asta si Bernabe ébô maté dan. ⁶Tô ikasóddór tô duwa apostoles, igpalaguy dan tun ta Listra asta tun ta Derbe na duwa lunsud tun ta probinsya ka Licaonia asta tun ta madani mga banuwa. ⁷Igulit-ulit dan katô Madigár Gulitán dutun.

Tun ta Listra asta Derbe

⁸Tun ta Listra, duwán sábbad manubù na kapig na di pakapanó tikud pa tun ta kapamasusu kandin. ⁹Igunsad sikandin asta igpaminág katô ágtinuruán i Pablo. Na, isóddóran i Pablo na igbánnal tô kapig na makému tô Manama makóli kandin. Purisu igsállág si Pablo kandin, ¹⁰asta igkagi sikandin ka mabákkár, na mà din, “Tindág ka!”

Tigkô dád igtindág tô kapig, asta igpanó-panó.

¹¹Na, tô igkita tô duma mga manubù katô ilmu i Pablo, igkagi tô mga taga Licaonia ukit katô kandan kinagiyan,^e asta igpatawaré dan, na mà dan, “Sikandan tô mga manama na igpamanubù asta igsunnad dini áknita!”

¹²Igpanámdám dan na si Bernabe tô ágmanaman dan na si Seus,^f asta si Pablo tô ágsuguánnán i Seus na si Hermes, su si Pablo tô ágtinurù. ¹³Duwán templo dan tun ta luwà ka Listra na ágpangadapanan dan ki Seus. Igpíd katô pangulu ka templo tô mga baka asta tô mga bulak tun ta ilimudan katô mga manubù ébô matayan asta góbbón dan su mangadap dan ki Pablo asta ki Bernabe.

¹⁴Na, tô ikasóddór si Pablo asta si Bernabe katô lumun ka mga manubù, igbissé dan tô umpak dan,^g igpalaguy dan tun ta mga manubù na ilimud, asta igullaó dan, na mà dan, ¹⁵“Manan ka áglumu kó kanan? Ánnà ké manama, asal manubù ké dád iring ákniyu. Igsadun ké dini ébô mulit ákniyu katô Madigár Gulitán. Kailangan tumanan kó katô ágmanaman na ándà ágpulusán, asta mamaké kó katô manté Manama,

^e 14:11 Ándà kagpátti i Pablo asta i Bernabe tô kinagiyan ka mga taga Licaonia. Purisu ándà sóddór dan ka ándin tô ágkagin katô mga manubù tingód kandan. ^f 14:12 Si Seus tô mallayat katô langun ágmanaman ka mga Griego. ^g 14:14 Igbissé dan tô umpak dan ébô sapadan dan tô mga manubù na mangadap kandan.

su sikandin tô igimu katô langit, tanà, dagat, asta langun-langun nit banuwa. ¹⁶Sayyan, igpabayawù ka Manama tô langun katô ágkémun yu na ánnà Judio. ¹⁷Asal inalayun din ágpasóddórán na duwán Manama, su madigár tô áglumun din ákniyu. Manama tô ágbággé ka udan asta ágpatabù katô mga pamula ébô duwán ágkakan yu asta dayó yu.”

¹⁸Agad tô gó tô igkagi dan kandan, tuu mahirap tô kasapad dan katô mga manubù na mimmaté ka mga baka ébô mangadap kandan.

¹⁹Na, igdunggù tô mga Judio tikud tun ta Iconio asta Antioquia na sakup ka Pisidia. Igsutsutan dan tô mga taga Listra. Purisu igpasábbadé dan igtimbang ki Pablo ka batu, asta igguyud dan tun ta luwà katô lunsud su kéman dan ka inaté dán sikandin. ²⁰Asal tô ilimud tô mga ágpampamaké tun ki Pablo, igtindág sikandin, asta igulì tun ta Listra. Pagkasimag, igсадun si Pablo asta si Bernabe tun ta Derbe.

Iglónód dan tun ta Antioquia

²¹Igulit-ulit si Pablo asta si Bernabe katô Madigár Gulitán tun ta Derbe, asta marapung tô mga manubù na igpamaké ki Jesus. Na, iglónód dan tun ta Listra, Iconio, asta Antioquia na sakup ka probinsya ka Pisidia. ²²Igpabákkár dan tô mga ágpampamaké ukit katô mga ágtinuruán dan ébô tuu dan sumarig ka Manama. Igpapanámdám dan sikandan na marapung tô mga kahirapan na kailangan kókitan ta ka mapil ki katô pagpangulu ka Manama.

²³Duwán mga igsalin i Pablo asta i Bernabe tun ta tagsábbad-sábbad lunsud ébô imun dan na mga tarapid ka simbaan ka mga ágpampamaké. Ukit katô kapuwasa asta kadasal i Pablo asta i Bernabe, igсарig dan tô mga tarapid ka simbaan tun ta Áglangngagán na ágsarigan dan ébô tabangan din sikandan.

²⁴Na, igukit dan tun ta mga lunsud tun ta probinsya ka Pisidia sippang ka igdunggù dan tun ta probinsya ka Pamfilia. ²⁵Igtinurù dan tun ta lunsud ka Perga, asta igсадun dan tun ta lunsud ka Atalia. ²⁶Igsaké dan ka barko tikud tun ta Atalia, asta igulì dan tun ta Antioquia, su tô gó tô igtikudan dan. Dángngan tô igtikud dan tun ta Antioquia, igdasal tô mga manubù tun ta Manama ébô tabangan din tô lumu na ituman dan dán. ²⁷Tô igdunggù dan tun ta Antioquia, iglimud dan tô langun ágpampamaké ébô mulit dan tingód katô langun ka iglumu ka Manama ukit kandan, su igtabangan dan katô Manama tô kólit dan katô mga ánnà Judio, su igbánnal dan katô kagi ka Manama. ²⁸Na, idugé dan igóddô tun ta mga ágpampamaké tun ta Antioquia.

Kalimudan tun ta Jerusalem

15 ¹Na, duwán mga kataladi na tikud tun ta probinsya ka Judea na igdunggù tun ta Antioquia, asta igtinurù dan, na mà dan, “Dì kó matábbus ka dì kó patupu iring katô igsugù i Moises.”

²Asal igapul si Pablo asta si Bernabe katô mga manubù na ágtinurù kani, asta ándà dan pasábbadé. Purisu igplano tō mga ágpampamaké na pasadunán dan si Pablo, si Bernabe, asta tō duma mga manubù tun ta Jerusalem ébō patóngkóé dan, tō mga apostoles asta tō mga tarapid ka simbaan ka mga ágpampamaké tingód ka pamánnun tō katinurù katô mga manubù. ³Purisu igpapanó dan katô mga ágpampamaké. Tō igukit dan tun ta Fenicia asta Samaria, igulit dan katô mga ágpampamaké na igpamaké dán tō mga ánnà Judio. Tō ikadinág tō langun kataladi, tuu dan idayawan. ⁴Tō igdunggù dan tun ta Jerusalem, tō mga ágpampamaké, tō mga apostoles, asta tō mga tarapid ka simbaan igtanggap kandan. Na, igulit si Pablo asta si Bernabe tingód katô langun ka iglumu ka Manama ukit kandan. ⁵Asal igtindág tō mga sakup ka Pariseo na ágpampamaké ki Jesus. Igkagi sikandan, na mà dan, “Atin ka mamaké tō mga ánnà Judio, kailangan tupuwan dan asta tumuman dan katô langun igsugù i Moises.”

⁶Na, igpalimudé tō langun apostoles asta mga tarapid ka simbaan ébō patóngkóé dan tingód ka pamánnun tō mga manubù na ánnà Judio, ka kailangan tupuwan dan ó dì. ⁷Pángnga katô idugé dan ágpatóngkóé, igtindág si Pedro, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga kataladi, isóddóran yud na dángngan sakán tō igsalin ka Manama tun ta langun ta ébō tuminurù a katô Madigár Gulitán tun ta mga ánnà Judio ébō mamaké dan. ⁸Na, isóddóran ka Manama tō tun ta pusung katô langun manubù, asta igpasóddór din na igtanggap din dán tō mga ánnà Judio ukit ka kabággé din kandan katô Ugis Espiritu na magunawa katô kabággé din áknita dángngan. ⁹Ándà kasaan katô mga Judio asta katô mga ánnà Judio tun ta saruwan ka Manama, su iglinisan din pagsik tō pusung katô mga ánnà Judio ukit katô kapamaké dan. ¹⁰Purisu manan ka kinnaman yu tō Manama ukit katô ágpalumun yu katô mga ánnà Judio tō ándà gó katuman katô mga kamónaan ta asta dì ta matuman? ¹¹Asal igbánnal ki na itábbus ki ukit ka kédu katô Áglangngagán na si Jesus, magunawa katô katábbus din katô mga ánnà Judio.”

¹²Na, igtagnáp tō langun manubù, asta igpaminág dan katô igulit i Bernabe asta i Pablo tingód katô mga kasalábbuan na iglumu ka Manama ukit kandan tun ta mga ánnà Judio. ¹³Pángnga dan dán igulit, igkagi si Santiago, na mà din, “Mga kataladi, paminág kó kanak. ¹⁴Igulit dán si Simon Pedro na duwán dán mga ánnà Judio na igsalin ka Manama ébō sakupán din. ¹⁵Magunawa tō kagi ka Manama na igsulat katô mga propeta din,

¹⁶“Pángnga kani, lumónódda. Agad igsódô tō pagpangulu katô mga rubbad i David, umanán ku tō pagpangulu dan ¹⁷ébō mamasak katô Áglangngagán tō langun manubù na igsalin ku agad ánnà

dan Judio. ¹⁸Ni gó tô igkagi katô Áglangngagán na igpasóddór din sayyan.’^h

¹⁹“Na, panámdám ku na di ta imun mahirap tô kapamaké katô mga ánnà Judio tun ta Manama ukit ka kapirit ta kandan na kailangan tupuwan dan. ²⁰Asal madigár ka sumulat ki kandan, asta sumugù ki na kailangan di dan kannán tô mga ágkakan na taganà igbággé tun ta mga ágmanaman, asta di dan lumayuk katô ánnà kandan sawa ó duma. Kailangan di dan kannán tô mga mannanap na inérátⁱ asta tô dipanug. ²¹Madigár ka mánnal dan kani, su tikud sayyan inalayun duwán mga manubù na gulit-ulit ka mga sugù i Moises kada álló ka kapaginawa tun ta mga simbaan ka Judio tun ta tagsábbad-sábbad lunsud.”

Sulat tun ta mga ágpampamaké na ánnà Judio

²²Na, igpasábbadé tô langun kataladi, tô mga apostoles, asta tô mga tarapid ka simbaan na sumalin dan ka duwa manubù na mákkás ki Pablo asta ki Bernabe ébô madun tun ta Antioquia. Tô igsalin dan si Silas asta si Judas na ánggadanán ki Barsabas, su ágrespetowan dan katô langun ágpampamaké. ²³Ni gó tô igsulat dan na igpapid.

“Mga kataladi na ánnà Judio tun ta lunsud ka Antioquia, asta tun ta mga probinsya ka Siria asta Cilicia. Tô igsulat kani, sikami mga apostoles asta mga tarapid ka simbaan. Sikami tô kataladi yu. ²⁴Duwán kun mga manubù na tikud dini áknami na sikandan tô gunayan katô samuk katô ákniyu panámdám ukit katô ágtinuruán dan. Asal ándà ké sugù kandan. ²⁵Purisu igpasábbadé ké, asta igsalin dé tô mga manubù na papiddán dé tun ákniyu. Dumuma sikandan katô mga kataladi ta na ágginawaan ta na si Bernabe asta si Pablo ²⁶na inalayun ikataganà na matayan ébô mólit-ólit tô tingód katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. ²⁷Na, igpapid dé si Judas asta si Silas tun ákniyu ébô mulit dan ákniyu kani igsulat dé. ²⁸Tô Ugis Espiritu asta sikami igpasábbadé na di ké mirit ákniyu ébô tumuman kó katô langun ágkémun dé, asal ni dád gó tô kailangan lumun yu. ²⁹Yakó ágkan katô ágkakan na taganà igbággé tun ta mga ágmanaman, tô dipanug, asta tô mga mannanap na inérát. Yakó áglayuk katô ánnà ákniyu sawa ó duma. Madigár ka tumuman kó kani. Kannun dád gó sippang.”

³⁰Na, igpanó tô mga manubù na igpasadun tun ta Antioquia. Tô igdunggù dan, iglimud dan tô langun ágpampamaké, asta igbággé dan tô sulat kandan. ³¹Tô igbasa dan katô sulat, idayawan dan su igmabákkár tô kapamaké dan.

³²Na, mga propeta ka Manama si Judas asta si Silas. Marapung pa tô igtinurù dan katô mga kataladi ébô pénitán asta pabákkárrán tô

^h 15:16-18 Amos 9:11-12; Jeremias 12:15. ⁱ 15:20 Inérát, ó inaté na ándà ikaluwà é dipanug.

kapamaké dan katô Manama. ³³Pángnga katô mga pira álló, igpanó si Judas asta si Silas, asta igkagi tó mga kataladi na madigár tó kapanó dan. Pángnga kani, iguli si Judas asta si Silas tun ta Jerusalem. ³⁴[Asal panámdám i Silas, madigár ka móddówù sikandin.] ³⁵Asal igóddô si Pablo asta si Bernabe tun ta Antioquia. Igtinurù dan asta igulit-ulit dan katô kagi ka Áglangngagán. Marapung tó mga manubù na gulit-ulit duma kandan.

Igpadiyaé si Pablo asta si Bernabe

³⁶Na, pángnga katô mga pira álló, igkagi si Pablo ki Bernabe, na mà din, “Na, lumónód kid tun ta langun lunsud na igtinuruan ta katô kagi ka Áglangngagán dángngan ébô ahaán ta ka imánnu tó mga kataladi.”

³⁷Tô kakalyag i Bernabe na patákkássán dan si Juan Marcos. ³⁸Asal ándà nunug si Pablo, su igdiyà si Juan kandan dángngan tun ta Pamfilia, asta ándà panayun tabang katô lumu dan. ³⁹Purisu igpapulé si Bernabe asta si Pablo, asta igpadiyaé dan. Na, igpatákkás i Bernabe si Juan Marcos, igsaké dan ka barko, asta igsadun dan tun ta Cipre. ⁴⁰Asal igsalin i Pablo si Silas na mákkás kandin. Igdasal tó mga kataladi na tabangan dan katô Áglangngagán tun ta ágsadunan dan. ⁴¹Igsadun dan tun ta mga lunsud tun ta mga probinsya ka Siria asta Cilicia na duwán mga ágpampamaké ébô pabákkárrán dan tó kapamaké dan katô Áglangngagán.

Igtákkás si Timoteo ki Pablo asta ki Silas

16 ¹Na, igsadun pagsik si Pablo asta si Silas tun ta mga lunsud ka Derbe asta Listra. Duwán manubù na ánggadanan ki Timoteo. Ágpamaké sikandin asta tó innà din. Judio tó innà din, asal Griego tó ámmà din.^j ²Ágpabantugán si Timoteo katô langun kataladi tun ta Listra asta tun ta Iconio. ³Tô kakalyag i Pablo na mákkás si Timoteo kandan. Purisu igpatupuwan^k i Pablo si Timoteo ébô respetowan katô mga Judio tun ta mga lunsud na sadunan dan, su isóddóran katô mga Judio na ándà pa sikandin tupuwi su Griego tó ámmà din.

⁴Tô igukit si Pablo asta si Timoteo tun ta mga lunsud, igulit dan tó mga igkagi katô mga apostoles asta tó mga tarapid ka simbaan ka mga ágpampamaké tun ta Jerusalem ébô tumanán dan. ⁵Purisu igmabákkár

^j **16:1** Si Eunice tó innà i Timoteo, asta si Loida tó apù din bayi. Ahaán tó 2 Timoteo 1:5; 3:15. Igtinuruan dan si Timoteo katô kagi ka Manama tikud tun ta délák pa sikandin. Inaté dán basi tó ámmà din. ^k **16:3** Agad ánnà Judio tó ámmà i Timoteo, asal Judio tó innà din asta tó apù din bayi. Purisu kailangan tupuwan si Timoteo su tó gó tó ágkémun katô mga Judio. Atin ka di tupuwan si Timoteo, tó mga Judio di maminág katô ágtinuruán dan tingód ki Cristo. Ahaán tó 1 Corinto 9:19-23. Ándà kailangan na tupuwan tó mga ánnà Judio. Ahaán tó Mga Lumu 15:20; asta Galacia 2:3-5

tô kapamaké katô mga ágpampamaké, asta kada álló duwán duma mga manubù na igpamaké ki Jesus.

Igkita i Pablo tô taga Macedonia

⁶Na, igtinurù dan katô kagi ka Manama tun ta mga lunsud tun ta probinsya ka Frigia asta Galacia, su ándà nunug tô Ugis Espiritu kandin na tuminurù tun ta probinsya ka Asia. ⁷Tô madani dan dán tun ta probinsya ka Misia, kakalyag dan na madun tun ta probinsya ka Bitinia, asal ándà nunugi katô Ugis Espiritu. ⁸Purisu iglabé dan tun ta Misia, asta igsadun dan tun ta lunsud ka Troas. ⁹Tô dukilám dán, duwán igpakita ka Manama ki Pablo. Tô igkita din iring na bónnóng ka taga Macedonia na igpédu-édu, na mà din, “Sadun ka dini ta Macedonia, asta tabangi ké!”

¹⁰Pángnga igkita si Pablo kani, igpamasak ké ka sakayan dé na madun tun ta probinsya ka Macedonia, su isóddóran dé na igpapid ké ka Manama tun kandan ébô mulit-ulit katô Madigár Gulitán tingód ki Jesus.

Igpamaké si Lydia

¹¹Purisu igsaké ké katô barko tikud tun ta Troas, asta igtalipag ké pasadun tun ta purù na ánggadanan Samotrasia. Pagkasimag, igsaké ké pasadun tun ta lunsud ka Neapolis. ¹²Tikud dutun, igpanóttanà ké dád pasadun tun ta lunsud ka Filipos. Ni gó tô ágkabantug lunsud tun ta Macedonia, asta mga sakup ka Roma tô góddô dutun. Igóddô ké dutun ka pira álló. ¹³Na, tô álló ka kapaginawa, igsadun ké tun ta wayig tun ta luwà katô lunsud ka Filipos, su duwán kun ágkalimudanan ka mga manubù na ágdasal. Igunsad ké tun ta ligad ka wayig, asta igtóngkô ké katô mga gabayi na ilimud. ¹⁴Na, duwán sábbad bayi na igpaminág áknami na ánggadanan ki Lydia na taga Tiatira, asta tarabarigyà sikandin katô mga mallutù óggét na dakál é lagà dutun ta Filipos. Inalayun sikandin ágpangadap katô Manama. Na, tô igdinág si Lydia katô igtinurù i Pablo, igpénagpát katô Áglangngagán sikandin ébô mamaké ki Jesus. ¹⁵Igpabunyag sikandin asta tô langun manubù na igóddô tun ta balé din. Igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka igbánnal kó na bánnalla ágpamaké katô Áglangngagán, óddô kó tun ta balé ku.”

Tuu igpédu-édu si Lydia áknami. Purisu ignunug ké.

Igpriso si Pablo asta si Silas

¹⁶Na, sábbad álló, tô igsadun ké tun ta ágdasalan, igkita dé tô sábbad állang bayi na duwán katulusan i Maibuyan. Sikandin tô taraatuk ka ándin tô dumunggù tun ta manubù. Purisu dakál tô isalapi katô mga amo din ukít katô pagatuk din. ¹⁷Igtalundug tô bayi áknami, asta igullaó sikandin, na mà din, “Ni gamama ni mga ágsuguánnán ka Manama na

Tuu Mallayat. Igsadun dan dini ébô tinuruán tô tingód ka sábbad kapókit ébô matábbus kó tikud tun ta salà.”¹

¹⁸Tô gó tô áglumun katô bayi álló-álló. Na, ándà ikatiis si Pablo. Purisu igbariring sikandin tun ta bayi, asta igkagi tun ta madat espiritu, na mà din, “Ukit katô katulusan ka ngadan i Jesu-Cristo, luwà ka tikud tun ta bayi.”

Tigkô igluwà tô madat espiritu.

¹⁹Na, tô ikasóddór tô mga amo din na ándà dán ágkakangayan dan ka salapì, igámmát dan si Pablo asta si Silas asta igguyud dan tun ta ágruudanan. ²⁰Igpid dan tun ta mga opisyales, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Judío ni mga manubù ni, asta ágsamuk dan katô mga manubù nit lunsud ta. ²¹Duwán ágkémun na ágtinuruán dan na dì mému tumanán ta na mga sakup ka Roma.”

²²Purisu isókó tô langun manubù ki Pablo asta ki Silas. Igwaswasan katô mga opisyales si Pablo asta si Silas ka mga umpak dan ébô palagpásán sikandan. ²³Pángnga katô tuu kalagpás kandan, igpriso dan. Igsugù dan tô tarabanté na piyaan din tô kabanté kandan ébô dì dan makaluwà. ²⁴Na, ignunug tô tarabanté asta igpahu din sikandan tun ta kuwerto tun dalám katô prisowan, asta igpasung sikandan.

²⁵Na, tô tángnga ka dukilám, igdasal si Pablo asta si Silas tun ta Manama, asta igkanta dan ka pagdurung tun ta Manama. Igpaminág kandan tô duma mga manubù na igpriso. ²⁶Na, tigkô dád iglinug ka tuu mabákkár, asta tuu ilubà tô prisowan. Ipókéan tô langun sállat, asta inakas tô kadina na igikát katô mga manubù na igpriso. ²⁷Tô ikannó tô tarabanté, igkita din tô mga sállat na ipókéan, asta igtagnus din tô kumpulan din ébô mangarát, su kéman din ka ikapalaguy dán tô mga igpriso.^m ²⁸Asal igullaó si Pablo, na mà din, “Yaka ágpangarát, su kannun kê langun.”

²⁹Na, igpakangé katô tarabanté tô sulù, asta sékót sikandin igahu. Iglíngkóód sikandin tun ta tubang i Pablo asta ki Silas, asta igkárkár sikandin tingód katô máddang din. ³⁰Igpid din sikandan tun ta luwà, asta iginsà sikandin, na mà din, “Ándin tô lumun ku ébô matábbussa?”

³¹Igtaba si Pablo asta si Silas, na mà dan, “Pamaké ka katô Áglangngagán na si Jesus ébô matábbus ka, sikuna asta tô langun na góddô tun ta balé nu.”

¹ 16:17 Duwán kabánnalan asta duwán kabulalawan tun ta igkagi katô bayi, su tô kóbadan, marapung tô kapókit ka katábbusan, asal sábbad dád tô ágtinuruán i Pablo. Su tô bulaló tikud tun ta madat espiritu na igahu katô bayi, igsapadan i Pablo sikandin (bersikulo 18) ukit katô kapaluwà katô madat espiritu. ^m 16:27 Atin ka makaluwà asta makapalaguy tô manubù na igpriso, supakan tô tarabanté. Ahaán tô Mga Lumu 12:18-19. Purisu tô panámdám katô igbanté ki Pablo, madigár pa ka mangarát sikandin ka tandingán katô kérrayat asta kamaté ka gobyerno kandin.

³²Na, igtinurù si Pablo asta si Silas katô kagi ka Áglangngagán tun kandin asta katô langun na góddô tun ta balé din. ³³Tô oras tô, agad dukilám, igurasan katô tarabanté tô mga amù i Pablo asta i Silas. Na, tigkô dád igpabunyang tô tarabanté asta tô langun na góddô tun ta balé din. ³⁴Igpid din si Pablo asta si Silas tun ta balé din, asta igpakan din sikandan. Ágkadayawan tô tarabanté asta tô langun sakup din, su igpamaké dán sikandin katô Manama.

³⁵Asal tô sállám dán, igpasadun katô mga opisyaes tô mga sundalo tun ta tarabanté, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Paluwà nu yan mga manubù.”

³⁶Purisu igkagi tô tarabanté ki Pablo, na mà din, “Paluwaán kó katô mga opisyaes. Purisu mému kód lumuwà. Panó kó na duwán kasunayan yu.”

³⁷Asal ándà nunug si Pablo. Igkagi sikandin katô mga sundalo, na mà din, “Agad sakup ké ka Roma, igpalagpás ké ikandan tun ta tubang katô mga manubù, asta igpriso ké agad ándà salà dé. Na, manan ka állássán dan tô kapanó dé? Di ké manó ka di dan madun dini ébô paluwà áknami!”

³⁸Na, igulitan katô mga sundalo tô mga opisyaes tingód katô igkagi i Pablo asta i Silas. Na, tô ikasóddór tô mga opisyaes na sakup ka Roma si Pablo asta si Silas, imáddangan dan. ³⁹Purisu igsadun tô mga opisyaes tun ta prisowan ébô paluwaán dan si Pablo asta si Silas. Igpamuyù dan ka pasinsiya ki Pablo asta ki Silas, asta igpédu-édu dan na miwà dan tikud tun ta Filipos. ⁴⁰Purisu igpaluwà dan tikud tun ta prisowan, asta igsadun dan tun ta balé i Lydia. Igkita dan tô mga kataladi, igpabákkár dan tô kapamaké dan ka Manama, asta iganó dan.

Tun ta Tesalonica

17 ¹Na, tô igukit si Pablo asta si Silas tun ta mga lunsud ka Ampipolis asta Apolonia, igdunggù dan tun ta lunsud ka Tesalonica na duwán sábbad simbaan ka Judio. ²Na, igahu si Pablo, su tô gó tô inayadan din, asta dalám katô tállu álló ka kapaginawa, igtinurù sikandin katô mga manubù tingód katô kagi ka Manama asta igpénsà-énsaé dan. ³Igpénagpát din na tô Mesiyas kailangan irrayatan asta matayan, asal inanté puman sikandin. Igkagi sikandin, na mà din, “Si Jesus tô Mesiyas na gulit-ulitán ku áknuyu.”

⁴Duwán mga Judio na igbánnal katô igtinurù i Pablo. Purisu igduma dan ki Pablo asta ki Silas. Igbánnal tô marapung mga ánnà Judio na ágpangadap ka Manama, asta tô marapung mga gabayi na ágkangadanan. ⁵Asal duwán mga pangulu ka Judio na igingà, asta iglimud dan tô madat mga manubù na ándà áglumun. Tô igmarapung dan dán, igsamuk asta igsulung dan tun ta balé i Jason ébô ámmáttán

dan si Pablo asta si Silas, asta piddán dan pád tun ta mga manubù na ilimud. ⁶Asal ándà dan kitayi. Purisu igpid dan si Jason asta tō дума mga kataladi tun ta mga konseyal. Ikgagi sikandan, na mà dan, “Si Pablo asta si Silas tō ágsamuk katō mga manubù tun ta marapung mga banuwa, asta igdunggù dán dini áknita. ⁷Igóddō dan tun ki Jason, asta igélléyan dan tō langun sugù katō emperador, su ágtinurù dan na duwán ássa mangulu na ánggadanan ki Jesus.”

⁸Na, isamuk tō mga konseyal asta tō mga manubù tingód katō igdinág dan. ⁹Na, igpabayad ka salapì si Jason asta tō дума mga ágpampamaké ébō paluwaán dan.

Tun ta Berea

¹⁰Tō dukilám dán, igpapanó si Pablo asta si Silas katō mga kataladi, asta igsadun dan tun ta lunsud ka Berea. Tō igdunggù dan, igsadun dan tun ta simbaan ka Judio. ¹¹Tō mga Judio tun ta Berea ánnà iring katō mga taga Tesalonica, su tuu ágkadigárran tō taga Berea na ágpaminág katō kagi ka Manama. Kada álló, ágbasa dan katō kagi ka Manama ébō kasóddóran dan ka bánnal tō igtinurù i Pablo. ¹²Purisu igpamaké tō marapung mga Judio, tō mga Griego gabayi na ágkangadanan, asta tō mga gamama. ¹³Asal ikasóddór tō mga Judio tun ta Tesalonica na igulit-ulit si Pablo katō kagi ka Manama tun ta Berea, igsadun dan asta igsutsutan dan tō mga manubù ébō sumamuk. ¹⁴Purisu sékót igpapanó si Pablo katō mga ágpampamaké, asta igsadun sikandin tun ta dagat. Asal si Silas asta si Timoteo igóddō pô tun ta Berea. ¹⁵Duwán mga manubù na igatád ki Pablo sippang tun ta lunsud ka Atenas. Tō igulì dan tun ta Berea, igkagiyan dan si Silas asta si Timoteo na kakalyag i Pablo na sékót dan madun tun ta Atenas.

Tun ta Atenas

¹⁶Na, róggun igangat si Pablo ki Silas asta ki Timoteo tun ta Atenas, iranu sikandin, su igkita din tō marapung mga ágmanaman dan tun ta lunsud. ¹⁷Purisu igsadun si Pablo tun ta simbaan ka Judio asta igpénagpát din pád tō mga Judio asta tō mga ánnà Judio na ágpangadap ka Manama. Kada álló ágpénagpáttán pád i Pablo tō mga manubù na ágkitanán din tun ta plasa. ¹⁸Tō mga taratinurù na sakup ka mga Epikureoⁿ asta mga Estoiko^o igapul ki Pablo. Igbuyas dan kandin, na mà dan, “Tō gótépán din asta tō gulit-ulitán din ándà ágpulusán.”

ⁿ **17:18a** Tō mga manubù na ánggadanan Epikureo ágpanámdám na tō dayó dan é tuu ágkailanganán. Yan gó tō kakalyag dan. ^o **17:18b** Tō mga manubù na ánggadanan Estoiko ágpanámdám na kailangan tiisán dan tō langun katō ágdunggù kandan, su tō gó tō kakalyag katō mga ágmanaman dan.

Duwán mga manubù na igkagi, na mà dan, “Gulit-ulit basi sikandin tingód katô ássa mga ágmanaman na ágpangadapán tun ta madiyù banuwa.” Tô gó tô igkagi dan su igulit-ulit si Pablo tingód ki Jesus asta tingód katô kantayan puman.

¹⁹Purisu igpid dan si Pablo tun ta Areopago na ágkalimudan katô konseho, asta igkagi sikandan ki Pablo, na mà dan, “Uliti ké tingód katô mantu ágtinuruán nu. ²⁰Duwán igtinurù nu na ándà dé gó kadinággi, asta malyag ké na kasóddóran dé.”

²¹Tô gó tô igkagi dan, su kakalyag katô mga taga Atenas asta tô duma mga manubù na ágsadun tun ta Atenas na inalayun dan gulit asta ágpaminág tingód katô mantu ágtinuruán, su tô gó tô inayadan dan.

²²Purisu igtindág si Pablo tun ta tubang katô langun konseyal na ilimud. Igkagi sikandin, na mà din, “Paminág kó na mga taga Atenas. Isóddóran ku na tuu kó ágpangadap katô mga ágmanaman yu, ²³su tô igpanó-panówa dini, igkita ku tô marapung ágmanaman yu. Duwán sábbad na igsulatan kani kagi, na ‘Para ka manama na ándà pa kasóddóri.’ Na, tô Manama na ágpangadapán yu agad ándà yu kasóddóri, sikandin gó tô gulit-ulitán ku ákniyu. ²⁴Tô Manama na igimu kani banuwa asta tô langun kannun, sikandin tô Áglangngagán katô langun tun ta langit asta nit banuwa. Purisu dì sikandin góddô tun ta ágpangadapanan na igimu ka manubù. ²⁵Dì gó sikandin ágkailangan ka tabang ka mga manubù, su sikandin tô ágbággé katô langun áknita, agad ni lagnawan ta asta ni kantayan ta. ²⁶Igimu ka Manama tô sábbad manubù na si Adan, asta sikandin tô kamónaan katô langun manubù na góddô nit kaluwagan kani banuwa. Taganà igplano ka Manama tô kadugéyan katô ágpíd asta katô ágsippangán katô tagsábbad-sábbad mga banuwa na góddóan dan. ²⁷Igimu katô Áglangngagán tô langun-langun ébô mamasak tô langun manubù kandin, asta kitanán dan sikandin, su ánnà madiyù tô Manama tun ta tagsábbad-sábbad áknita. ²⁸Su duwán ágkagin, na,

“Ukit ka Manama, manté ki, asta makalumu ki, asta inému ki.’
Duwán igsulat katô mapandé mga unawa yu, na mà dan,
‘Sikita gó tô mga gabatà ka Manama.’

²⁹Atin ka bánnal na sikita tô mga gabatà ka Manama, dì mému ka manámdám ki na tô bónnóng ka Manama magunawa katô ágmanaman na igimu tikud tun ta bulawan, mapputi bulawan, asta batu na igimu katô katig manubù. ³⁰Na, sayyan, igpabayà ka Manama tô áglumun katô mga manubù su ándà dan ikasóddór kandin, asal áknganni igsugù tô Manama na kailangan rumákkád tô langun manubù asta tayyugan dan tô madat mga áglumun dan, ³¹su taganà dán igsalin ka Manama tô álló ka ruudan din tô langun manubù. Igsalin din dán tô nángngà rumuud, asta nángngà tô karuud din. Matuman ni, su iganté dán puman ka Manama sikandin.”

³²Tô igdinág dan na duwán kantayan puman katô mga inaté, duwán mga manubù na igngisi asta igbuyas ki Pablo. Asal igkagi tô duma mga manubù, “Maminág ké puman áknikó tingód kani.”

³³Purisu igpanó si Pablo. ³⁴Asal duwán duma mga gamama na igpasakup tun kandin asta igpamaké ki Jesus. Sábbad kandan si Dionisio na sakup katô konseho ka Areopago, asta duwán pagsik bayi na si Damaris, asta duwán pô gó mga duma.

Tun ta Corinto

18 ¹Na, igpanó si Pablo tikud tun ta Atenas, asta igsadun sikandin tun ta lunsud ka Corinto. ²Igkita din tô sábbad Judio na si Aquilas na taga Ponto. Mantu sikandin igdunggù tikud tun ta banuwa ka Italia asta tô sawa din na si Priscila, su igsugù tô hari na si Claudio na kailangan miwà tô langun Judio tikud tun ta Roma na kapital ka Italia. Igsadun si Pablo tun kandan. ³Igóddô si Pablo tun kandan, asta igpatabangé dan, su sikandan tô katig gimu ka tulda na magunawa katô áglumun i Pablo. ⁴Kada álló ka kapaginawa, inalayun ágpénagpát si Pablo katô mga manubù tun ta simbaan ka Judio ébô mamaké tô mga Judio asta tô mga ánnà Judio. ⁵Asal tô igdunggù si Silas asta si Timoteo tikud tun ta probinsya ka Macedonia, inalayun dán gulit-ulit si Pablo katô mga Judio tingód katô kagi ka Manama, asta tô ágtinuruán din kandan na si Jesus tô Mesiyas. ⁶Asal isókó asta igbuyas tô mga Judio ki Pablo. Purisu igsakórab i Pablo tô umpak dinⁿ asta igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka supakan kó, ákniyu kakalyag! Ándà labut ku. Tikud áknganni, tuminurù a katô mga ánnà Judio.”

⁷Purisu igpanó si Pablo tikud tun ta simbaan ka Judio, asta igalin sikandin tun ta balé i Tito Justo na ágpangadap katô Manama agad ánnà sikandin Judio. Madani tô simbaan ka Judio tun ta balé din. ⁸Tô tarapid katô simbaan ka Judio na si Crispo igpamaké katô Áglangngagán, asta tô langun manubù na góddô tun ta balé din. Igpamaké tô marapung mga taga Corinto na igpaminág ki Pablo, asta igbunyagan sikandan.

⁹Na, tô tángngà dán ka dukilám, igpakita tô Áglangngagán ki Pablo, asta igkagi sikandin, na mà din, “Yaka ágkamáddangan, asal panayun ka tinurù. Yaka ágsódô, ¹⁰su dumaan ku sikuna. Ándà manubù na makadadat áknikó, su marapung tô mga manubù na ágpamaké kanak kannun ta Corinto.”

¹¹Purisu igóddô si Pablo tun ta Corinto sippang ka sábbad ámmé ágtángngà, asta igtinurù sikandin katô kagi ka Manama.

P 18:6 Igsakórab i Pablo tô umpak din ébô kasóddóran dan na duwán salà dan, su ándà dan bánnal. Magunawa tô gunayan ka sakórabán tô umpak asta padpadán tô barukbuk tikud tun ta sandalyas. Ahaán tô Lumu 13:51

¹²Na, róggun gobernador si Galio tun ta probinsya ka Acaya,⁹ igpasábbadé tō mga Judio na igámmát ki Pablo, asta igpid dan sikandin tun ki Galio ébō ruudan sikandin. ¹³Igkagi sikandan, na mà dan, “Ágtinurù sikandin na mangadap ki ka Manama tun ta ássa kapókit na ánnà nángngà tun ta mga sugù ka gobyerno ka Roma na ágtumanán ta.”

¹⁴Kumagi pád si Pablo, asal igkagi si Galio katō mga Judio, na mà din, “Atin ka sikandin tō taradadat ó taramaté, maminágga ákniyu. ¹⁵Asal ka papulé kó dád tingód katō ágtinuruán yu, asta kamónaan yu, asta mga sugù na ágtumanán yu, sikiyu tō rumuud kandin, su diya malyag rumuud.”

¹⁶Na, igpéwà i Galio sikandan tikud tun ta ágruudanan. ¹⁷Na, igámmát katō mga manubù si Sostenes na tarapid katō simbaan ka Judio. Iglagpás dan sikandin tun ta luwà katō ágruudanan. Asal igpabayà dád i Galio.

Iglónód si Pablo tun ta Antioquia

¹⁸Na, idugé pa si Pablo igóddō tun ta mga ágpampamaké tun ta Corinto. Na, tō igsadun si Pablo tun ta Cencrea, igtákkás si Aquilas asta tō sawa din na si Priscila. Dutun igpaburu si Pablo, su tō gó tō pató na ituman din dán tō tandō din tun ta Manama. Na, igsabi dan tun ta mga kataladi asta igsaké dan katō barko na igsadun tun ta probinsya ka Siria. ¹⁹Tō igdunggù dan tun ta lunsud ka Efeso, igtananan i Pablo si Aquilas asta si Priscila, su igsadun tun ta simbaan ka Judio, asta igpénagpát sikandin katō mga Judio. ²⁰Kakalyag dan na madugé pa móddō si Pablo tun kandan, asal ándà nunug si Pablo. ²¹Tō igpanó si Pablo tikud tun ta Efeso, igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka kakalyag ka Manama, lumónódda dini ákniyu.”

Na, igsaké si Pablo ka barko tikud tun ta Efeso. ²²Tō igdunggù si Pablo tun ta Cesarea, igpanayun sikandin tun ta Jerusalem ébō mahà katō mga ágpampamaké, asta igpanayun sikandin tun ta Antioquia. ²³Na, pángnga katō pira mga álló, igpanó si Pablo. Igsadun sikandin tun ta mga lunsud tun ta kaluwagan ka mga probinsya ka Galacia asta Frigia ébō pabákkárrán din tō kapamaké katō mga ágpampamaké.

Si Apolos

²⁴Duwán sábbad Judio na ánggadanan ki Apolos na tikud tun ta lunsud ka Alejandria^r na igdunggù tun ta Efeso. Mapandé sikandin na ágtinurù, asta tuu ikasóddór sikandin katō kagi ka Manama. ²⁵Itinuruan sikandin katō kapókit ka Áglangngagán. Tuu ágkadigárran sikandin ágtinurù, asta matullid tō katinurù din tingód ki Jesus, asal tingód katō kabunyag, tō dád

⁹ 18:12 Acaya, ó Grecia. Magunawa tun ta kapitulo 18 asta 19. ^r 18:24 Alejandria tō ágkangadanan lunsud tun ta banuwa ka Ehipto.

ki Juan na Tarabunyang tô isóddóran din. ²⁶Ándà máddang i Apolos katô katinurù din tun ta simbaan ka Judio. Tô igdinág si Priscila asta si Aquilas kandin, igpatákkás dan sikandin tun ta balé dan ébô tinuruan dan sikandin tingód katô kapókit ka Manama tingód ki Jesus na ándà din kasóddóri.

²⁷Tô igtaganà si Apolos na madun tun ta Acaya, igtabang kandin tô mga kataladi tun ta Efeso ébô panó sikandin, asta igsulatan dan tô mga manubù na sadunan din ébô tanggapán dan sikandin. Tô igdunggù si Apolos tun ta Acaya, madigár tô tabang din katô mga igpamaké ukit katô kédu ka Manama kandan. ²⁸Tuu matayyó tô ágtinuruán din, asta igpénagpát din tô kagi katô Manama ébô kasóddóran katô mga Judio na si Jesus tô Mesiyas. Purisu igpanalu sikandin katô mga Judio na gapul kandin tun ta tubang katô mga manubù.

Tun ta Efeso

19 ¹Na, róggun igóddó si Apolos tun ta Corinto, igukit si Pablo dadan daya asta igusawug sippang ka ikadunggù tun ta Efeso. Ikitaan din tô mga ágpampamaké. ²Iginsà si Pablo, na mà din, “Tô igpamaké kó ki Jesus, itanggap yu tô Ugis Espiritu?”

Igtaba dan, na mà dan, “Ándà, su ándà ké dinág ka duwán Ugis Espiritu.”

³Iginsà si Pablo, na mà din, “Ándin bunyagi tô itanggap yu?”

Igtaba dan, na mà dan, “Igpabunyang ké tun ta kapókit na igtinurù i Juan na Tarabunyang.”

⁴Igkagi si Pablo, na mà din, “Igbunyagan i Juan tô mga manubù na igrákkád katô salà dan. Igtinurù sikandin na kailangan mamaké tô mga Judio katô sábbad manubù na tumalundug kandin, asta tô gó si Jesus.”

⁵Tô igdinág dan, igbunyagan dan ukit ka ngadan katô Áglangngagán na si Jesus. ⁶Tô igdappánnan i Pablo ka bállad sikandan, igsunnad tô Ugis Espiritu tun kandan, asta ikakagi sikandan ka ássa-ássa kinagiyan, asta igulit dan katô kagi ka Manama. ⁷Mga sapulù duwa (12) dan langun.

⁸Na, dalám ka tállu bulan, inalayun ágsadun si Pablo tun ta simbaan ka Judio. Ándà máddang din ka katinurù din, asta tuu ágpénagpát sikandin kandan tingód katô pagpangulu ka Manama. ⁹Asal duwán mga manubù na igéllé, asta madat tô igkagi dan tun ta tubang ka mga manubù tingód katô kapókit ka Áglangngagán na igtinurù i Pablo. Purisu igiwà si Pablo tikud tun ta simbaan, asta igpid din tô mga ágpampamaké tun ta iskuwilaan na ágtinuruan i Tirano. Igpénagpát si Pablo kandan kada álló ¹⁰dalám ka duwa ámmé. Purisu tô langun manubù tun ta probinsya ka Asia, agad Judio asta ánnà Judio, ikadinág katô kagi ka Áglangngagán.

Pittu mga gabatà i Esceva

¹¹Na, igimu tô Manama katô mga kasalábbuan ukit ki Pablo, ¹²su agad tô mga panyù asta tô umpak i Pablo ágpiddán tun ta mga ágkabógókan

ébô kólian, asta ébô miwà tò madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù.

¹³Duwán mga Judio na ágpanó-panó na ágkagi na duwán katulusan dan na makéwà katô madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù. Iggkagi dan katô ngadan ka Áglangngagán na si Jesus tun ta madat espiritu, na mà dan, “Ukit katô ngadan i Jesus na gulit-ulitán i Pablo, suguán ku sikuna, luwà ka.”

¹⁴Tô gó tò áglumun katô pittu gabatà katô mallayat ka pangulu ka templo na si Esceva. ¹⁵Asal igkagi tò madat espiritu kandan, na mà din, “Iggkilala ku si Jesus asta si Pablo. Asal sadan kó?”

¹⁶Na, igtóppaan dan katô manubù na igahuwan ka madat espiritu, asta italu sikandan langun. Purisu igpalaguy dan tikud tun ta balé na ándà umpak asta inamuan dan.

¹⁷Ibantug ni tun ta Efeso, asta isóddóran katô langun Judio asta katô mga ánnà Judio. Imáddangan dan langun, asta tuu dan igrespetowan tò ngadan katô Áglangngagán na si Jesus. ¹⁸Duwán mga ágpampamaké na igulit katô mga gállássán dan pa na madat mga linumuwan dan. ¹⁹Duwán tun kandan na mga ágsalamangka. Igpíd dan tò mga libro dan tingód ka salamangka asta iggóbbó dan tun ta tubang katô langun manubù. Igiyap dan tò lagà katô langun libro na iggóbbó na mga kaliman mararan (50,000) abuk ka mapputi bulawan. ²⁰Tingód katô ilmu, ibantug asta italap tò kagi katô Áglangngagán na igtinurù, asta marapung tò mga manubù na igpamaké.

Samuk tun ta Efeso

²¹Na, tò kakalyag i Pablo na mukit sikandin tun ta mga probinsya ka Macedonia asta Acaya sippang ka dumunggù tun ta Jerusalem. Iggkagi sikandin, na mà din, “Pángnga madunna tun ta Jerusalem, kailangan manayunna tun ta Roma.”

²²Na, igpasadun i Pablo tun ta Macedonia si Timoteo asta si Erasto na tò duwa ágtabang kandin. Asal igóddô pô si Pablo ka mga pira álló tun ta probinsya ka Asia.

²³Na, róggun igóddô si Pablo tun ta Efeso, duwán dakál samuk tingód ka katinurù din katô kapókit ka Áglangngagán. ²⁴Duwán sábbad manubù na si Demetrio na katig ágtunó ka mapputi bulawan. Marapung tò mga manubù na áglumu tun kandin, su igimu dan ka mga marénták templo na igimu ka mapputi bulawan iring na templo katô sábbad ágmanaman dan na ánggadanan ki Diana.^s Dakál é ágkasalapi dan ukit katô ágbarigyaán dan. ²⁵Na, iglimud i Demetrio tò mga manubù na áglumu tun kandin, asta duma mga manubù na ágtunó ka mapputi bulawan. Iggkagi si Demetrio kandan,

^s 19:24 Diana, ó tun ta kinagiyan ka Griego, Artemis.

na mà din, “Mga rarak ku, isóddóran yu na ukit kani áglumun ta, dakál tó salapi na ágakangé ta. ²⁶Asal igkita yu si Pablo, asta igdinág yu tó igkagi din. Mà din, ándà ágpulusán katô ágmanaman na gimun ka manubù, su ánnà kun manama. Marapung tó mga manubù na inapid katô ágtinuruán din, agad dini ta Efeso asta tun ta kaluwagan kani probinsya ka Asia. ²⁷Na, ándà dán manubù na málli katô áglumun ta. Dì dán pagsik respetowan tó templo katô ágkabantug na ágmanaman ta na si Diana, asta méwà dán tó kabantug din, agad sikandin gó tó ágpangadapán katô langun manubù kannun ta Asia asta tun ta kaluwagan kani banuwa.”

²⁸Tó igdinág dan katô igkagi i Demetrio, tuu dan gó isókó, asta igullaó dan, na mà dan, “Pabantugán si Diana na ágpangadapán ta na mga taga Efeso!”

²⁹Isamuk tó langun manubù na góddô tun ta lunsud. Igámmát dan tó duwa manubù na igtákkás ki Pablo tikud tun ta Macedonia na si Gayo asta si Aristarco. Igguyud dan tó duwa, asta igpalaguy dan langun tun ta ágkalimudanan ka mga manubù. ³⁰Malyag pád si Pablo na madun dutun ébô kumagi katô mga manubù na ilimud, asal tó mga ágpampamaké igsapad kandin. ³¹Duwán mga opisyales na rarak i Pablo igpédu-édu kandin na dì madun.

³²Na, tuu ágkasamuk tó langun manubù na ilimud. Ánnà magunawa tó ágkagin dan na gullaó. Tagsábbadé dád tó mga manubù na ikasóddór ka manan ka ilimud dan. ³³Igpatindág katô mga Judio tó unawa dan na si Alejandro tun ta tubang dan. Igsingyas sikandin ébô dì dan mótép, su kakalyag din na kumagi katô mga manubù na ilimud. ³⁴Asal tó ikasóddór dan na Judio si Alejandro, tuu dan igullaó dalám ka duwa oras, na mà dan, “Pabantugán si Diana na ágpangadapán ta na mga taga Efeso!”

³⁵Na, tó igsapad tó konseyal katô mga manubù na ilimud, igkagi sikandin, na mà din, “Mga taga Efeso, isóddóran katô langun manubù na sikita na mga taga Efeso tó ágtómmóng ka templo katô ágkabantug na ágmanaman ta na si Diana na idabù tikud tun ta langit. ³⁶Ándà manubù na makéllé kani. Purisu kailangan tagnáp kó. Yakó ágkasamuk. ³⁷Ándà palang salà katô duwa manubù na igpid yu dini, su ándà palang igtakó dan tikud tun ta simbaan. Ándà dan buyas katô ágmanaman ta. ³⁸Atin ka duwán salà dan tun ki Demetrio asta tun ta mga kadumaan din, kailangan sikandan tó dumimanda tun ta huwes tó álló ka pagusay ébô patabaé dan. ³⁹Asal atin ka duwán pa duma mga insà yu, angati yu tó álló na palimudé tó langun manubù. ⁴⁰Su atin ka dimandan ki ka gobyerno tingód kani samuk ta, ándà mataba ta.”

⁴¹Na, igpólì din tó langun manubù na ilimud.

Igukit si Pablo tun ta Macedonia asta Grecia

20 ¹Na, pángnga katô samuk tun ta Efeso, iglimud i Pablo tó mga ágpampamaké. Igpabákkár din tó kapamaké dan ka

Manama, igsabi sikandin kandan, asta igpanó sikandin na madun tun ta Macedonia. ²Tô igukit sikandin tun ta mga lunsud, igpabákkár din tô kapamaké katô mga ágpampamaké. Tô igdunggù sikandin tun ta Grecia,^t ³igóddô sikandin dalám ka tállu bulan. Tô masig dán sumaké si Pablo ka barko na ágsadun tun ta Siria, duwán kun mga pangulu ka Judio na mimmaté pád kandin. Purisu igplano si Pablo lumónód na mukit tun ta Macedonia. ⁴Duwán mga manubù na igtákkás kandin na madun tun ta Jerusalem. Sikandan tô batà i Piro na si Sopater na taga Berea, si Aristarco asta si Segundo na taga Tesalonica dan duwa, si Gayo na taga Derbe, si Tiquico asta si Trofimo na taga Asia dan duwa, asta si Timoteo. ⁵Tô langun dan iguna igsaké ka barko na madun tun ta lunsud ka Troas, asta igangat dan áknamí. ⁶Igádding ké tun ta Filipos. Igóddô ké sippang ka ipángnga tô Kalimudan Ka Pan Na Ándà Pagpatubù. Ándà kadugé, igsaké ké ka barko. Pángnga katô lima dukilám, igpakitaé ké dutun tun ta Troas. Igóddô ké dutun dalám ka sábbad linggo.

Inanté puman si Eutico

⁷Tô dukilám katô álló ka kapaginawa, ilimud tô langun dé ébô kuman katô kasampáttan ka kamaté i Jesus. Igpamayun si Pablo igtinurù sippang ka tángnga ka dukilám, su kakalyag din na panó sikandin pagkasimag. ⁸Marapung tô mga sulù tun ta datas kuwarto na iglimudan dé. ⁹Na, duwán sábbad mallaki na si Eutico na igunsad tun ta téwang. Idugé si Pablo ágtinurù, asta tuu dán ágkatudugan si Eutico. Na, tô italáp sikandin, idabù tun ta tanà tikud tun ta ikatállu andana katô balé. Tô igahà dan, inaté dán sikandin. ¹⁰Igpónóg si Pablo, iglangkábban din si Eutico, igkápkáppan din, asta igkagi si Pablo tun ta duma mga manubù, na mà din, “Yakó ágkatanaan, su mantéwù sikandin.”

¹¹⁻¹²Na, igpid dan si Eutico tun ta balé din, asta tuu idayawan tô langun manubù su mantéwù sikandin. Na, tô igpénék puman si Pablo tun ta iglimudan dé, igtigkané sikandin igkan ukit katô katáppik din katô pan na igkan dé. Idugé sikandin igtóngkô kandan sippang ka masig dán sállám. Na, igpanó sikandin.

Igtalan si Pablo katô mga tarapid ka simbaan tun ta Efeso

¹³Na, igplano si Pablo na manó dád sikandin na madun tun ta lunsud ka Ason. Purisu igdiyà ké kandin asta igsaké ké ka barko na pasadun tun ta Ason ébô áddingan dé si Pablo. ¹⁴Tô igkita ké kandin tun ta Ason, igsaké si Pablo katô barko na igsakayan dé, asta igsadun tô langun dé tun ta lunsud ka Mitilene. ¹⁵Igtikud ké tun ta Mitilene, asta pagkasimag, iglabé ké tun ta purù ka Quio. Tô ikaduwa álló, igádding ké tun ta purù

^t 20:2 Grecia, ó Acaya.

na ánggadanan Samo. Pángnga igóddô ké, tun ta ikatállu álló igdunggu ké tun ta lunsud ka Mileto. ¹⁶Ándà ké ádding tun ta Efeso, su dì malyag si Pablo ka madugé ké tun ta probinsya ka Asia. Áglukut sikandin ébô makadunggu ké tun ta Jerusalem ka dì pa dumunggu tô álló ka kalimudan na ánggadanan Pentecostes.

¹⁷Tô igdunggu ké tun ta Mileto, igpakangé i Pablo tô langun tarapid katô simbaan ka mga ágpampamaké tun ta Efeso. ¹⁸Tô igdunggu dan tun ta Mileto, igkagi si Pablo kandan, na mà din, “Isóddóran yu tô tingód katô iglumu ku ákniyu tikud tun ta kadunggu ku tun ta Asia. ¹⁹Igággár-ággárra igbánnal katô Áglangngagán ta. Igpabbabà a ka kamanubuan ku. Igsággówa su igginawaan ku sikiyu. Ihirapanna ukit katô madat mga plano katô mga Judio. ²⁰Ándà a kamáddangi katô igtinurù ku na makatabang ákniyu, agad tun ta ágkalimudanan asta tun ta tagsábbad-sábbad balé. ²¹Igulitta tun ta langun yu, agad Judio ó ánnà Judio, na kailangan rumákkád kó tun ta Manama, asta mamaké kó katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo.

²²“Na, madunna tun ta Jerusalem, su tô gó tô kakalyag katô Ugis Espiritu kanak. Ándà sóddór ku ka ándin tô dumunggu kanak dutun. ²³Asal inalayunna gulitan katô Ugis Espiritu na irrayatanna asta prisonna. ²⁴Asal tô panámdám ku, mému kanak ka matayanna, asal tô tuu ku ágkailanganán na mapángnga ku tô áglumun ku, asta tumanán ku tô sugù katô Áglangngagán na si Jesus, su igpapidda ikandin ébô mulit katô Madigár Gulitán tingód katô kédu ka Manama áknita. ²⁵Sippang áknganni, ágpanó-panówa ébô mulit-ulitta ákniyu tingód katô pagpangulu ka Manama. Asal panówad, asta dì kid pakitaé. ²⁶Purisu panámdám yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka duwán pa manubù na ándà pa pamaké, ándà dán salà ku kandin, ²⁷su ándà máddang ku igtinurù ákniyu tingód ka langun katô kakalyag ka Manama. ²⁸Piyà-piyà kó. Dóppóni yu tô langun ágpampamaké na igsarig katô Ugis Espiritu ákniyu ébô sikiyu tô mid kandan. Inému dan na mga sakup ka Manama ukit katô kamatayan i Jesus. ²⁹Isóddóran ku na duwán mga manubù na dumunggu ákniyu ébô dumadat ka kapamaké katô mga manubù tun ta Manama, iring katô magani mannanap na mimmaté katô mga karnero. ³⁰Duwán gó mga unawa yu na tuminurù ka ánnà bánnal ébô mákkás tô mga manubù kandan. ³¹Purisu banté kó. Yakó yu ágkalingawi na inalayunna igtinurù ákniyu agad álló asta dukilám dalám ka tállu ámmé, asta igsággówa su itanaanna ákniyu. ³²Manama tô dumóppón ákniyu. Yakó yu ágkalingawi tô kagi ka Manama tingód katô ginawa din ákniyu, su sikandin tô makapabákkár katô kapamaké yu, asta bággén din ákniyu tô ágbággén din tun ta langun sakup din.

³³“Ándà a gó ingà katô ákniyu salapì ó umpak, ³⁴su isóddóran yu na inalayunna iglumu ébô duwán magasto ku katô ágkailanganán ku asta tô

ágkailanganán katô mga manubù na ágtákkás kanak. ³⁵Tô gó tô áglumun ku ébô ágkasóddóran yu na madigár ka mággár-ággár ki lumumu ébô makatabang ki katô mga ágkayù-ayuan. Yakó yu ágkalingawi tô igkagi katô Áglangngagán na si Jesus, ‘Tuu pa ágkadayawan tô ágbággé ka tandingán katô ágtanggap.’ ”

³⁶Na, pángnga igkagi si Pablo tun ta mga tarapid katô mga ágpampamaké tun ta Efeso, iglingkóód dan langun, asta igdasal si Pablo tun ta Manama. ³⁷Igsággó dan, asta igkápkáp dan ki Pablo, asta igadák dan kandin. ³⁸Tuu dan iranu, su igkagi si Pablo na di dan dán pakitaé. Na, igatád dan sikandin tun ta barko na sakayan dé.

Igsadun si Pablo tun ta Jerusalem

21 ¹Na, tô igsaké ké ka barko tikud tun ta Mileto, igpanayun ké tun ta purù ka Cos. Pagkasimag, igdunggù ké tun ta purù ka Rodas. Tikud tun ta Rodas, igsadun ké tun ta lunsud ka Patara. ²Tô igdunggù ké, igkita dé tô duma barko na madun tun ta Fenicia. Purisu igsaké ké. ³Róggun igsaké ké, igkita dé tô purù ka Cipre, asal iglabé ké dadan ta ibang katô dagat. Igsadun ké tun ta probinsya ka Siria. Igpónóg ké tun ta lunsud ka Tiro su duwán igruran na papónógán. ⁴Igpamasak dé tô mga ágpampamaké, asta igóddô ké tun kandan dalám ka sábbad linggo. Ukit katô Ugis Espiritu, igulit dan ki Pablo na di mému madun sikandin tun ta Jerusalem.

⁵Tô álló ka kapanó dé, igatád ké katô langun ágpampamaké gamama, gabayi asta gabatà tun ta ligad ka dagat. Tô igdunggù ké, iglingkóód ké langun, asta igdasal ké tun ta Manama. ⁶Na, igsabi ké kandan na padiyaé kéd. Na, igsaké ké katô barko, asta igpangguli sikandan.

⁷Na, tô igsaké ké tikud tun ta Tiro, igsadun ké tun ta lunsud ka Tolemaida. Igpónóg ké, igpamasak dé tô mga kataladi, asta igdággà ké dutun ka sábbad dukilám. ⁸Pagkasimag, igsaké ké pasadun tun ta Cesarea. Tô igpónóg ké, igsadun ké tun ta balé i Felipe, asta igóddô ké dutun. Si Felipe tô sábbad katô pittu manubù na igtatabang katô mga apostoles tun ta Jerusalem. Sikandin tô gulit-ulit katô Madigár Gulitán tingód ki Jesus. ⁹Duwán áppat mga gabatà din daraga na mga propeta ka Manama. ¹⁰Róggun igóddô ké, duwán sábbad propeta na ánggadanan ki Agabo na igdunggù tikud tun ta probinsya ka Judea. ¹¹Tô igsumar sikandin áknami, igkangé din tô akus^u i Pablo, igikát din tun ta paa din asta tun ta bállad din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó tô igkagi katô Ugis Espiritu. Iring kani, ikáttan katô mga Judio tô tigatun kani akus tun ta Jerusalem. Bággén dan sikandin tun ta bállad katô mga manubù na ánnà Judio.”

^u 21:11 Akus tô ággamítán katô mga manubù sayyan iring na sinturon áknangani.

¹²Tô igdinág ké kandin, igpédu-édu ké asta tô langun ágpampamaké tun ta Cesarea na di madun si Pablo tun ta Jerusalem. ¹³Asal igkagi si Pablo, na mà din, “Yakó ágsapad kanak ukit katô kasággó yu, su mému gó kanak ka prisonna tun ta Jerusalem, asta mému gó kanak ka matayanna tingód katô kapamaké ku katô Áglangngagán ta na si Jesus.”

¹⁴Na, tô ándà ké ikasapad kandin, igsungkù ké. Purisu igkagi ké, na mà dé, “Mólà pa ka malumu tô kakalyag katô Áglangngagán ta.”

¹⁵Na, ándà kadugé, igtémmós ké ka mga piniddan dé, asta igpanó ké na madun tun ta Jerusalem. ¹⁶Duwán mga ágpampamaké tikud tun ta Cesarea na igtákkás áknami. Igpíd ké ikandan tun ta balé i Mnason ébô móddô ké dutun. Na, si Mnason sábbad taga Cipre na idugé dán igpamaké ki Jesus.

Igdungù si Pablo tun ta Jerusalem

¹⁷Na, tô igdungù ké tun ta Jerusalem, ágkadayawan ágtanggap áknami tô mga kataladi. ¹⁸Pagkasimag, igahà ké asta si Pablo ki Santiago, asta ilimud tô langun дума tarapid ka simbaan ka mga ágpampamaké. ¹⁹Tô pángnga dan igpallaé, igulit si Pablo tingód katô langun na iglumu ka Manama tun ta mga ánnà Judio ukit ka katinurù din. ²⁰Tô igdinág dan katô igkagi din, igdurung dan tô Manama, asta igkagi sikandan ki Pablo, na mà dan, “Yaka nu ágkalingawi na duwán dán mga pira mararan Judio na ágpamaké ki Jesus. Tuu dan ágtuman katô mga sugù i Moises. ²¹Asal igulitan dan na ágtinurù ka kun tun ta langun Judio na góddô tun ta mga banuwa ka ánnà Judio na mému ka di dan tumanán tô mga sugù i Moises. Igkagi ka kun na mému ka di tupuwan tô mga gabatà dan gamama, asta di dan tumanán tô mga ágkémun ta na Judio. ²²Pamánnun ta ka makasóddór dan na igdunggù kad? ²³Na, madigár ka numunug ka kani palumun dé. Duwán áppat gamama na igtandô” dán ka Manama tingód katô ágkémun ta na Judio. ²⁴Apil ka tun kandan katô seremonyas ka kalinis. Bayadi nu tô gasto dan ébô pakiskisan tô ulu dan.” Atin ka lumun nu ni, makasóddór tô langun na ánnà bánnal tô igdinág dan tingód áknikó, su ágtumanán nu tô mga sugù i Moises. ²⁵Asal tingód katô mga ágpampamaké na ánnà Judio, igsulat ké kandan dángngan na di makan tô ágkakan na taganà igbággé tun ta mga ágmanaman, di makan tô dipanug asta tô mannap na inérát, asta di dan lumayuk katô ánnà kandan sawa ó дума.”

v **21:23** Róggun igtuman dan katô igtandô, di dan minám katô bino, di dan kuman katô buuy ka paras, di dan mawid katô lawa ka inaté, agad mannap asta manubù, asta di dan tumampád katô ulu dan sippang ka matuman dán tô tandô dan. w **21:24** Dakál é lagà ka bayad katô mga mannap na kailangan bággén asta góbbón dan tun ta saruwan ka Manama ébô kasóddóran katô mga Judio na ituman dán tô igtandô dan ka Manama. Ágpakiskisan ka manubù tô ulu din ka matuman dán tô igtandô din ka Manama.

²⁶Purisu pagkasimag, igapil si Pablo tun ta áppat gamama, asta igpalumu dan katô seremonyas ka kalinis tingód katô igtandô dan ka Manama. Igsadun si Pablo tun ta templo, asta igpasóddór din katô mga pangulu ka templo tó tingód katô álló na matuman tó igtandô dan, su tó gó tó álló na mággé tó lima dan ka tagsábbad mannanap ébô matayan asta bággén tun ta Manama.

Igámmát si Pablo

²⁷Na, pángnga katô pittu álló, iglónód si Pablo tun ta templo ébô ipángngan tó seremonyas ka kalinis. Duwán mga Judio tikud tun ta probinsya ka Asia na igkita ki Pablo tun ta templo, asta igsutsutan dan tó duma mga manubù ébô tumabang kandan na mámmát ki Pablo. ²⁸Igullaó dan, na mà dan, “Mga unawa dé na rubbad i Israel, tabangi ké! Ni gó tó manubù na ágtinurù katô langun manubù na buyasán ki na mga Judio, tó mga sugù i Moises, asta ni ugis lugar ta. Tuu pa madat tó iglumu din nigó, su igpid din tó mga ánnà Judio kannun ta ugis lugar, agad dì gó mému.” ²⁹Tó gó tó igkagi dan, su igkita dan tó sábbad taga Efeso na ánnà Judio na si Trofimo na igtákkás ki Pablo tun ta Jerusalem. Asal kéman dan ka igpid i Pablo sikandin tun ta templo.

³⁰Isamuk tó langun manubù tun ta Jerusalem. Marapung tó mga manubù na ilimud. Igámmát dan si Pablo, asta igguyud dan sikandin tun ta luwà katô templo. Na, igsagpángngan dan tó templo. ³¹Matayan dan pád si Pablo. Asal duwán igulit katô kapitan ka sundalo na isamuk tó langun manubù tun ta Jerusalem. ³²Tigkô dád igpid katô kapitan tó mga sarhento asta sundalo, asta sékót dan igsadun tun ta mga manubù na ilimud. Tó igkita tó mga manubù katô kapitan asta katô mga sundalo, igsódoan dan tó paglagpás ki Pablo. ³³Tó igdunggù tó kapitan, igámmát din si Pablo. Igpabagkás din tó bállad i Pablo ka duwa kadina. Iginsà tó kapitan ka sadan tó ngadan din, asta ándin tó madat na iglumu din. ³⁴Igtaba tó mga manubù na igpanggullaó, asal ánnà magunawa tó igkagi dan. Ándà ikasóddór tó kapitan ka ándin tó kabánnalan, su marapung tó igullaó. Purisu igpapid din si Pablo tun ta baraks. ³⁵Tó igdunggù dan tun ta tété katô baraks, igánnat katô mga sundalo si Pablo ébô makókit dan, su tuu ágkasókó tó mga manubù na ilimud, ³⁶asta igullaó tó mga manubù na igtákkás, na mà dan, “Matayi yu sikandin!”

Igkagiyan i Pablo tó mga manubù na ilimud

³⁷Na, tó ándà dan pa ahu tun ta dalám katô baraks, igkagi si Pablo tun ta kapitan, na mà din, “Atin ka mému, duwán kagin ku áknikó.”

Isalábbuan tó kapitan. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Katig ka kannê ágkagi ka Griego? ³⁸Kéman ku ka sikuna tó sábbad taga Ehipto na igatu ka gobyerno dángngan, asta igpid katô áppat mararan (4,000) na mga taramaté tun ta disyerto.”

³⁹Igkagi si Pablo, na mà din, “Jud Iowa. Sakuppa ka Tarso na ágkabantug lunsud tun ta Cilicia. Atin ka mému áknikó, duwán kagin ku tun ta mga manubù na ilimud.”

⁴⁰Tô ignunug tô kapitan, igtindág si Pablo tun ta tété. Igsingyasan din sikandan ébô di dan mótép. Tô igtagnáp dan, igkagi si Pablo ka kinagiyan ka Hebreo.^x

22 ¹Na, igkagi si Pablo, na mà din, “Mga kataladi ku asta mga ágtugállán, paminág kó kani kagin ku ákniyu.”

²Tô igdinág dan na igkagi sikandin ka kinagiyan ka Hebreo, tuu dan igtagnáp. Purisu igkagi si Pablo, na mà din, ³“Sakán tô unawa yu na Judio. Tarso é igpamasusuwan kanak na sábbad lunsud tun ta Cilicia, asal igdakálla kannun ta Jerusalem. Si Gamaliel tô maestro na igtinurù kanak, asta igtinuruanna katô langun sugù i Moises na ágtumanán katô mga kamónaan ta. Tuuwa igággár-ággár ébô mabantug tô Manama iring ákniyu áknganni. ⁴Purisu igirrayatan ku dángngan tô mga manubù na ágbánnal katô mantu kapókit, asta igmatayan ku sikandan. Duwán mga igámmát ku asta igpriso ku agad mga gamama asta mga gabayi. ⁵Isóddóran yan katô tuu mallayat ka pangulu ka templo asta katô langun konseyal ka mga ágtugállán ka Judio, su sikandan tô igbággé kanak ka mga sulat na igpid ku tun ta mga ágpangulu tun ta Damasco. Purisu igsadunna ébô ámmáttán ku asta piddán ku sikandan kannun ta Jerusalem ébô supakan sikandan.

⁶“Asal tô malássád dán é álló, tô madaniyad tun ta Damasco, tigkô dád isugatanna katô séllaán tikud tun ta langit. ⁷Ibantangnga tun ta tanà, asta duwán igdinág ku na igkagi, ‘Saulo, Saulo, manan ka girrayat ka kanak?’ ⁸Na, iginsà a, ‘Sir, sadan ka?’ Na, igtaba sikandin, ‘Sakán si Jesus na taga Nazaret na girrayatan nu.’ ⁹Agad igkita tô mga manubù na igtákkás kanak katô séllaán, asal ándà dan ikadinág katô igkagi din kanak. ¹⁰Iginsà a, ‘Áglangngagán, ándin tô lumun ku?’ Purisu igkagi tô Áglangngagán, ‘Tindág ka, asta sadun ka tun ta Damasco, su ulitan ka katô langun na igplano ka Manama na palumun áknikó.’ ¹¹Ibólógga tingód katô séllaán tikud tun ta langit. Purisu igagakka katô mga kadumaan ku pasadun tun ta Damasco.

¹²“Na, duwán sábbad manubù na si Ananias na tuu ágtuman katô mga sugù i Moises, asta ágrespetowan sikandin katô langun Judio. ¹³Igpadani sikandin kanak, asta igkagi sikandin, ‘Saulo, kataladi ku, kumita kad.’ Na, tigkô dád ikakita a kandin. ¹⁴Igkagi si Ananias, ‘Taganà kad igsalin ka Manama na ágpangadapán katô mga kamónaan ta ébô makasóddór ka katô kakalyag din. Igsalin kad ikandin ébô kumita ka katô Nángngà na Ágsuguánnán din,^y asta ébô maminág ka katô kagi din. ¹⁵Kakalyag din na

^x 21:40 Hebreo tô kinagiyan katô mga Judio. ^y 22:14 Nángngà na Ágsuguánnán ka Manama tô pagngadan ki Jesu-Cristo.

mulit-ulit ka katô langun manubù tingód katô igkita nu asta igdinág nu. ¹⁶Purisu yakad ágbaring-baring. Tindág kad, asta pabunyang ka. Dasal ka ukit katô ngadan katô Áglangngagán ébô kórasan ka katô mga salà nu.^z

¹⁷“Na, tô igulì a nit Jerusalem, róggun igdasalla tun ta templo, duwán isállággan ku na igpakita kanak. ¹⁸Igkagi tô Áglangngagán na igkita ku, ‘Sékót ka panó tikud nit Jerusalem, su dì maminág ni mga manubù katô ágkagin nu tingód kanak.’ ¹⁹Asal igtaba a, ‘Áglangngagán, tô panámdám ku na maminág dan, su isóddóran dan na sakán tô igsadun tun ta langun simbaan ka unawa dan na mga Judio ébô ámmáttán ku asta lagpássán ku tô langun ágpamaké áknikó. ²⁰Tô inaté si Esteban na igulit-ulit tingód áknikó, igapilla, ignunugga, asta igbantéya katô mga umpak na iglábbas katô mga manubù na igmaté kandin.’ ²¹Asal igkagi tô Áglangngagán, ‘Panó kad, su papiddán ku sikuna tun ta madyù mga banuwa ébô tuminurù ka katô kagi ku tun ta mga ánnà Judio.’”

Sakup ka Roma si Pablo

²²Na, tô igdinág tô mga Judio na pasadunán sikandin tun ta mga ánnà Judio, ándà dan dán paminág kandin. Igullaó dan, na mà dan, “Matayi yu! Madigár pa ka maté gó sikandin.”

²³Igullaó dan, asta igsakórab dan tô umpak dan asta igsabud dan tô barukbuk tun ta karamag tingód katô sókó dan. ²⁴Purisu igpapid katô kapitan si Pablo tun dalám katô baraks, asta igsugù din tô mga sundalo na lumagpás ki Pablo ébô kumagi ka bánnal, su kakalyag katô kapitan na kasóddóran din ka manan ka igullaówan katô mga manubù si Pablo.^a ²⁵Tô igbagkás dan kandin, igkagi si Pablo tun ta sarhento na igtindág madani tun kandin, na mà din, “Manan ka lagpássán tô sábbad sakup ka Roma ka dì pa sikandin insaán ka huwes?”

²⁶Tô igdinág tô sarhento katô igkagi din, igsadun sikandin tun ta kapitan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Dì nángngà palagpássán nu sikandin, su sábbad sikandin sakup ka Roma.”

²⁷Purisu igsadun tô kapitan tun ki Pablo, asta iginsà sikandin, na mà din, “Ulitiya ka kabánnalan. Sakup ka ka Roma?”

Igtaba si Pablo, na mà din, “Óó.”

²⁸Igkagi tô kapitan, na mà din, “Dakál tô salapi na igbayad ku ébô imunna sakup ka Roma.”

Igkagi si Pablo, na mà din, “Asal sakán, ándà palang igbayad ku, su dutun é igpamasusuwan kanak ta sakup ka Roma.”

²⁹Purisu tigkô dád igpadyù tô mga sundalo, asta ándà dan lagpási si Pablo. Imáddangan tô kapitan su igpabagkás din tô sábbad sakup ka Roma.

^z 22:4-16 Ahaán tô Mga Lumu 9:1-19; 26:9-18; Galacia 1:14. ^a 22:24 Ándà sóddór katô kapitan ka manan ka igullaó dan na matayan si Pablo su ándà sikandin ikagpát katô kinagiyan ka Hebreo.

Igruudan si Pablo katô mga konseyal ka Judio

³⁰Na, tô kakalyag katô kapitan na kasóddóran din ka ándin tô dimanda katô mga pangulu ka Judio tingód ki Pablo. Purisu pagkasimag, iglimud din tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô langun konseyal ka Judio. Igpaluwà din si Pablo asta igpid din tun ta mga manubù na ilimud. Igpatingód din si Pablo tun ta tubang dan.

23 ¹Na, igsállág i Pablo tô langun konseyal asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga kataladi, tô panámdám ku na nángngà tô langun na iglumu ku tun ta saruwan ka Manama sippang áknganni.”

²Tô igdinág si Ananias na tuu mallayat ka pangulu ka templo, igpasampal din si Pablo katô mga manubù na madani tun kandin ébô kasupakan sikandin. ³Igkagi si Pablo ki Ananias, na mà din, “Supakan ka katô Manama, su kéman nu ka nángngà ka tun ta saruwan ka Manama! Rumuud ka kanak ukit katô mga sugù i Moises, asal sikuna tô iglapas katô mga sugù, su igpasampalla ikuna.”

⁴Na, duwán mga manubù madani tun kandin na igkagi, na mà dan, “Manan ka igtaba-taba nu tô tuu mallayat ka pangulu ka templo na igsalin ka Manama.”

⁵Purisu igkagi si Pablo, na mà din, “Mga kataladi, ándà sóddór ku na sikandin tô tuu mallayat ka pangulu ka templo. Isóddóran ku na mà katô kagi ka Manama na kailangan di buyasán tô manubù na ágpangulu áknita.”^b

⁶Tô ikasóddór si Pablo na di ágpasábbadé tô langun katô konseyal, su duwán mga Saduseo asta duwán mga Pariseo, igullaó si Pablo kandan, na mà din, “Mga kataladi, sakán tô Pariseo, asta Pariseo tô mga kamónaan ku. Igpidda dini ébô insaánna ikiyu ni álló ni su gimanna katô kanté puman ka Manama katô mga manubù na inaté.”

⁷Tô igkagi sikandin kani, igpapulé tô mga Pariseo asta tô mga Saduseo. Purisu ándà pasábbadé tô langun konseyal. ⁸Na, tô mga Pariseo ágtinurù na antén puman ka Manama tô mga manubù na inaté, asta duwán mga panaligan ka Manama, asta duwán espiritu ka manubù. Asal tô mga Saduseo, di dan ágbánnal kani. ⁹Purisu ágkasamuk dan. Na, igtindág tô mga taratinurù ka mga sugù i Moises na sakup ka mga Pariseo, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Tô panámdám dé na ándà madat na iglumu din. Duwán basi panaligan ka Manama na igkagi kandin.”

¹⁰Na, tuu dan isamuk, asta imáddangan tô kapitan ka matayan dan si Pablo. Purisu igpapid din tô mga sundalo ébô kangén dan si Pablo, asta piddán dan sikandin tun ta baraks.

¹¹Na, tô dukilám dán, igtindág tô Áglangngagán madani tun ki Pablo, asta igkagi sikandin, na mà din, “Yaka ágkamáddangan. Igulit ka tingód kanak nit Jerusalem, asta mulit ka pagsik tingód kanak tun ta Roma.”

^b 23:5 Ahaán tô Exodo 22:28

Plano na matayan si Pablo

¹²Na, pagkasimag, duwán mga Judio na igpasábbadé na mimmaté ki Pablo. Igpandatódé dan na di dan kuman ó minám sippang ka matayan dan pa si Pablo. ¹³Sobra ka kappatan (40) tô manubù na igpatandóé. ¹⁴Purisu igсадun dan tun ta mga mallayat ka pangulu ka templo asta mga ágtugállán ka Judio, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Igpandatódé ké na di ké kuman sippang ka matayan dé pa si Pablo. ¹⁵Na, nigó tô plano dé. Madigár ka pédu-édu kó asta tô mga konseyal tun ta kapitan ébô papiddán din puman si Pablo dini ákniyu. Madigár ka kumagi kó na duwán pa mga insà yu kandin. Asal banganan dé sikandin ébô matayan dé ka di pa dumunggù dini ákniyu.”

¹⁶Asal ikadinág tô bataánán i Pablo katô plano dan na banganan dan si Pablo. Purisu igсадun sikandin tun ta baraks ébô mulit ki Pablo. ¹⁷Na, igtawar i Pablo tô sábbad sarhento, asta igkagi sikandin, na mà din, “Pid nu ni mallaki tun ta kapitan, su duwán ulitán din kandin.”

¹⁸Purisu igpid katô sarhento tô mallaki tun ta kapitan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Si Pablo na igpriso tô igpédu-édu na piddán ku ni mallaki dini áknikó, su duwán ulitán din áknikó.”

¹⁹Purisu igawidan katô kapitan tô bállad katô mallaki, igpid din tun ta lugar na ándà duma manubù, asta iginsà sikandin, na mà din, “Ándin tô ulitán nu kanak?”

²⁰Na, igkagi tô mallaki, na mà din, “Duwán mga Judio na igplano na pédu-édu dan áknikó ébô papiddán nu simag si Pablo tun ta konseho ka Judio. Kumagi dan na duwán pa mga insà dan kandin. ²¹Asal yaka ágnunug kandan, su sobra ka kappatan (40) tô mga manubù na mangan kandin tun ta dalan. Igpandatódé dan na di dan kuman ó minám sippang ka matayan dan pa si Pablo. Igtaganà dan dán, asta gangat dan dád katô kagin nu.”

²²Igsapad tô kapitan, na mà din, “Yaka gulit katô duma manubù tingód katô igulit nu kanak.”

Na, igpapanó din tô mallaki.

Igpíd si Pablo tun ta Cesarea

²³Na, igpakangé katô kapitan tô duwa sarhento, asta igkagi sikandin kandan, na mà din, “Limud yu tô duwa gatus (200) sundalo na manóttanà, tô kapittuwan (70) sundalo na sumaké ka kudà, asta tô duwa gatus (200) na mid ka pangidù, su panó kó kani ka alas nuybe ka dukilám na madun tun ta Cesarea. ²⁴Pasaké yu si Pablo ka kudà. Bantay i yu sikandin ébô ándà makadadat kandin sippang ka dumunggù kó tun ta gobernador na si Felix.”

²⁵Duwán sulat na igpapid katô kapitan, na mà din,

²⁶“Sakán si Claudio Lisias na igsulat áknikó Felix na ágkabantug gobernador dé. Kumusta ka! ²⁷Ni manubù na igpapid ku dini áknikó, igámmát sikandin katô mga pangulu ka Judio, asta matayan dan pád sikandin. Purisu igpatákkás ku tô mga sundalo ébô tabangan sikandin, su isóddóran ku na sakup ka Roma sikandin. ²⁸Iglimud ku tô konseho katô mga Judio, su kakalyag ku na kasóddóran ka ándin tô dimandan dan kandin. ²⁹Igdimanda dan kandin su igéllé kun sikandin katô mga sugù na ágtumanán dan, asal isóddóran ku na ándà salà din na mému prison asta matayan. ³⁰Igpapad ku sikandin dini áknikó, su duwán kun mga Judio na ágbangan ébô matayan sikandin. Papiddán ku pagsik tô mga manubù na igdimanda kandin ébô mulit dan áknikó katô dimanda dan. Kannun dád gó sippang.”

³¹Purisu igbánnal tô mga sundalo katô sugù kandan, asta tô dukilám tô, igpid dan si Pablo tun ta lunsud ka Antipatris. ³²Na, pagkasimag, igulì tô mga sundalo na igpanóttanà tun ta Jerusalem. Asal igpanayun si Pablo tun ta Cesarea asta tô mga sundalo na igsaké ka mga kudà. ³³Tô igdunggù dan tun ta Cesarea, igbággé dan tô surat tun ta gobernador, asta igpid dan pagsik si Pablo tun kandin. ³⁴Tô igbasa tô gobernador katô surat, iginsà sikandin ka ándin tô probinsya na igtikudan i Pablo. Tô ikasóddór sikandin na Cilicia tô igtikudan i Pablo, ³⁵igkagi sikandin, na mà din, “Insaán kù sikuna ka dumunggù tô mga manubù na igdimanda áknikó.”

Purisu igsugù din tô mga sundalo ébô bantéyan dan si Pablo tun ta palasyo na igimu katô taganà harì na si Herodes.

Igruud si Felix

24 ¹Na, tô iglabé dán tô lima álló, igsadun tun ta Cesarea tô tuu mallayat ka pangulu ka templo na si Ananias, asta igtákkás kandin tô mga ágtugállán ka Judio asta tô sábbad abogado na si Tertulo ébô dumimanda dan ki Pablo tun ki Gobernador Felix. ²Igpakangé i Felix si Pablo, asta igtigkané si Tertulo igkagi katô dimanda dan ki Pablo tun ta gobernador, na mà din, “Ágkabantug Gobernador dé Felix, ágdurungán dé sikuna. Su sikuna tô ágpangulu áknami, masuné dán tô kóddô ta. Su ukit katô madigár kapid nu, duwán dán inassudan katô kóddô ta. ³Inalayun ni ágkabantug tun ta langun banuwa. Ágpasalamatan dé tô madigár áglumun nu. ⁴Na, diyad maring áknikó. Asal pédu-éduwa na maminág ka kani kagin ku. ⁵Isóddóran dé na madat manubù ni, su ágsamukán din tô langun Judio tun ta kaluwagan kani banuwa, asta sikandin tô ágpíd katô mga ágpamaké katô sábbad taga Nazaret. ⁶Ágripaan din pád pagsik tô templo ka Jerusalem, asal igámmát dé sikandin. [Tô kakalyag dé na ruudan dé sikandin ukit katô mga sugù dé. ⁷Asal igdunggù tô kapitan ka mga sundalo na si Lisias, asta igpirit

sikandin áknami ébô bággén dé si Pablo tun ta bállad din. ⁸Igkagi sikandin na kailangan madun dini tô mga manubù na igdimanda kandin.] Atin ka insaán nu sikandin, kasóddóran nu na bánnal tô dimanda dé kandin.”

⁹Na, igdapit pagsik tô mga Judio na kadumaan i Tertulo, asta igkagi dan na bánnal tô igkagi din.

¹⁰Na, igsingyas tô gobernador ki Pablo ébô kumagi sikandin. Purisu igkagi si Pablo, na mà din, “Isóddóran ku na idugé kad igpangulu kannun ta probinsya ni. Purisu idayawanna su sikuna tô maminág ka taba ku katô dimanda dan. ¹¹Iglabé dán tô sapulù duwa (12) álló, igsadunna tun ta Jerusalem ébô mangadappa tun ta Manama. Atin ka minsà ka katô duma mga manubù, makólit dan na bánnal ni. ¹²Ándà a apul katô mga manubù. Ándà a samuk katô mga manubù agad tun ta templo, ó tun ta mga simbaan ka Judio, ó tun ta agad ánda tun ta lunsud ka Jerusalem. ¹³Ándà palang pakitanán dan áknikó na bánnal duwán salà ku. ¹⁴Asal ni gó tô bánnal kagin ku na ágbánnalla katô kapókit katô Áglangngagán na ágkagin dan na bulaló. Ágpangadappa tun ta Manama na ágpangadapán katô mga kamónaan dé, asta ágbánnalla katô langun sugù i Moises asta tô mga igsulat katô mga propeta ka Manama. ¹⁵Magunawa tô gimanan ku asta tô gimanan katô mga manubù na igdimanda kanak, su gimanna na antén puman ka Manama tô langun manubù na inaté, agad tô mga manubù na nángngà tô áglumun dan tun ta saruwan ka Manama ó tô mga manubù na masalà-salà. ¹⁶Purisu gággár-ággárra áglumu ka madigár, su kakalyag ku na diya gó kayyaan tun ta saruwan ka Manama asta tun ta tubang ka mga manubù. ¹⁷Agad pira dán ámmé ándà a lónód tun ta Jerusalem, igsadunnad su igpid ku tô salapi na tabang tun ta unawa ku na mga Judio na ágkahirapan, asta igpid ku tô ágbággén tun ta Manama. ¹⁸Igsadunna tun ta templo ébô tumanán ku tô seremonyas ka kalinis. Ándà a limud ka mga manubù. Ándà a samuk ka duma mga manubù. Asal duwán mga Judio tikud tun ta probinsya ka Asia na igkita kanak. ¹⁹Isókó dan kanak. Madigár pád ka sikandan tô madun dini ébô dumimanda kanak ka duwán salà ku. ²⁰Insà nu tô mga manubù kannun ka ándin tô salà ku na igkita dan tun ta konseho tô iginsà dan kanak dángngan. ²¹Asal bánnal igullaówa gó, na mà ku, ‘Igpidda dini ébô insaánna ni álló ni, su gimanna katô kanté puman ka Manama katô mga manubù na inaté.’ ”

²²Na, igsódó si Felix igruud, su isóddóran din dán tô ágtinuruán katô mga manubù na ágbánnal katô kapókit ka Áglangngagán. Igkagi sikandin, na mà din, “Rumuudda puman ákniyu ka dumunggù tô kapitan na si Lisias.”

²³Purisu igkagi si Felix katô sarhento na panayunán din bantéyan si Pablo, asal di mému ka pahirapan sikandin. Mému ka tabangan sikandin katô mga unawa din tingód katô mga ágkailanganán din.

Igpatabang si Pablo tun ki Felix asta ki Drusila

²⁴Na, tō iglabé dán tō pira álló, igdunggù si Felix asta tō sawa din na si Drusila na sábbad Judio. Igpakangé din si Pablo ébô maminág dan katō ágtinuruán din tingód katō kapamaké ki Jesu-Cristo. ²⁵Igpénagpát i Pablo na kailangan nángngà tō áglumun katō mga manubù, asta kailangan makapáttud ka kandin sarili, asta rumuud tō Manama katō langun manubù tun ta tapuri álló. Purisu imáddangan si Felix, asta igkagi sikandin, na mà din, “Panó kad! Atin ka duwán álló na ándà áglumun ku, pakangén ku puman sikuna.”

²⁶Marag ágpakangén i Felix si Pablo ébô patóngkóé dan, su tō kakalyag din na duwán salapi na bággén i Pablo ébô makaluwà. ²⁷Na, tō iglabé dán tō duwa ámmé, inému na gobernador si Porcio Festo na igbullas ki Felix. Asal igpapriso pa i Felix si Pablo, su kakalyag din na kadayawan tō mga Judio.

Igruud si Festo ki Pablo

25 ¹Na, tō igdunggù si Festo tun ta probinsya ka Judea, igóddô sikandin tun ta Cesarea ka tállu álló, asta igsadun sikandin tun ta Jerusalem. ²Tō igdunggù sikandin dutun, igulit tō mallayat ka mga pangulu ka templo asta tō mallayat ka mga Judio tingód katō dimanda dan ki Pablo. ³Ágpédu-édu dan ki Festo ébô pakangén din si Pablo tikud tun ta Cesarea, asta papiddán din tun ta Jerusalem, su tō kakalyag dan na banganan dan si Pablo tun ta dalan ébô matayan. ⁴Asal igkagi si Festo, na mà din, “Igpabantéyan pa si Pablo tun ta Cesarea, asta di madugé muli a dutun. ⁵Purisu patákkás yu kanak tō mallayat ka mga tarapid yu tun ta Cesarea. Atin ka duwán salà i Pablo, mému dan dumimanda dutun.”

⁶Igóddô si Festo tun ta Jerusalem sobra ka sábbad linggo. Igulit sikandin tun ta Cesarea. Pagkasimag, igsadun sikandin tun ta ágruudanan, asta igpakangé din si Pablo. ⁷Tō igdunggù si Pablo tun ki Festo, igtindág tō mga Judio na tikud tun ta Jerusalem asta igpalibutan dan si Pablo. Igulit dan tingód katō marapung asta mabággat dimanda dan ki Pablo, asal ándà kabánnalan na igpakita dan. ⁸Tō igtaba si Pablo, igkagi sikandin, na mà din, “Ándà salà ku, agad tun ta mga sugù i Moises na ágtumanán dé na mga Judio, agad tun ta templo dé, ó agad tun ta emperador ka Roma.”

⁹Asal tō kakalyag i Festo na kadayawan tō mga Judio. Purisu iginsà sikandin ki Pablo, na mà din, “Mému áknikó ka madun ka tun ta Jerusalem ébô ruudan ku sikuna dutun?”

¹⁰Igtaba si Pablo, na mà din, “Ni gó tō sábbad ágruudanan ka gobyerno. Kailangan ruudanna kannun, su isóddóran nu gó na ándà

palang salà ku tun ta mga Judio. ¹¹Atin ka bánnal na duwán salà ku na mému matayanna, diya méllé ka supakanna asta matayanna ikiyu. Asal ka ánnà bánnal tô igkagi dan, di mému ka bággéna tun ta bállad dan. Purisu pédu-éduwa na tô emperador tô rumuud kanak.”

¹²Pángnga igpatóngkóé si Festo asta tô konseyal din, igkagi si Festo, na mà din, “Su igpédu-édu ka na tô emperador tô rumuud áknikó, papiddán ku sikuna tun kandin.”

Igkagi si Pablo tun ki Agripa

¹³Na, tô iglabé dán tô pira álló, igdunggù tô harì katô mga Judio na si Agripa, asta tô tábbé din na si Berenice. Mahà dan ki Festo tun ta Cesarea. ¹⁴Róggun igóddô dan dutun, igulit si Festo ki Agripa tingód ki Pablo. Igkagi si Festo, na mà din, “Duwán sábbad manubù dini na si Pablo na igpaprìso i Felix. ¹⁵Tô igsadunna tun ta Jerusalem, marapung tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô mga ágtugállán ka Judio na igdimanda ki Pablo. Ágpédu-édu dan na supakan ku sikandin. ¹⁶Asal igkagiya kandan na di mému tun ta gobyerno ka supakan tô sakup ka Roma ka di pa kumita katô mga manubù na igdimanda kandin ébô makataba sikandin. ¹⁷Purisu tô igdunggù ké dini, ándà a baring-baring, su pagkasimag, igpakangé ku sikandin ébô ruudan ku. ¹⁸Na, kéman ku ka tuu madat tô ilmu din na pasóddórán dan kanak, asal tô igdimanda dan kandin, ánnà kannê madat tô iglumu din, ¹⁹su ágpapulé dan dád tingód katô ágbánnalán dan, asta tingód katô sábbad manubù na inaté na si Jesus, asal igkagi si Pablo na inanté puman sikandin. ²⁰Na, ándà ku kasóddóri ka ándin tô ruudan ku tingód kani. Purisu iginsà a ki Pablo ka mému kandin ka madun tun ta Jerusalem ébô ruudan. ²¹Asal ándà nunug sikandin, asta igpédu-édu na tô emperador tô rumuud kandin. Purisu igpaprìso ku pa sikandin sippang ka papiddán ku tun ta emperador.”

²²Igkagi si Agripa, na mà din, “Malyagga maminág kandin.”

Igkagi si Festo, na mà din, “Simag mému ka maminág kandin.”

²³Na, pagkasimag, igdunggù si Agripa asta si Berenice na igparada dan igahu tun ta ágruudanan na igtákkásan katô mga kapitan ka sundalo asta katô mallayat ka mga opisyaes tun ta Cesarea. Igpakangé i Festo si Pablo. ²⁴Na, igkagi si Festo, na mà din, “Harì Agripa, asta langun yu na ilimud dini, ni gó tô manubù na ágdimandan katô mga Judio, agad nit Cesarea asta tun ta Jerusalem. Inalayun dan gullaó na matayan ku sikandin. ²⁵Asal tun ta panámdám ku, ándà ilmu din na mému sikandin matayan. Asal tô igpédu-édu sikandin na tô emperador tô rumuud kandin, igplanowa na papiddán ku sikandin tun ta emperador. ²⁶Asal ándà sóddór ku ka ándin tô sulatán ku tun ta ágkabantug emperador ta tingód kani manubù ni. Purisu igpakangé ku sikandin ébô maminág si Agripa asta tô langun yu ébô duwán sulatán ku, ²⁷su tun ta panámdám

ku, di mému papiddán ku sikandin tun ta emperador ka ándà dimanda kandin na sulatán ku.”

26 ¹Na, igkagi si Agripa ki Pablo, na mà din, “Mému kad kumagi.” Na, igtayó i Pablo tô bállad din, asta igkagi sikandin, na mà din, ²“Harì Agripa, idayawanna su sikuna tô maminág kanak ébò makataba a katò langun dimanda katò mga Judio kanak, ³su tuu ka ikasóddór tingód katò mga ágkémun ta na Judio, asta tingód katò gapulan dé. Purisu pallyat nu tô ginawa nu ka maminág ka kanak.

⁴“Ikasóddór tô langun Judio tingód katò kóddô ku dāngngan tikud tô mallakiya pa tun ta Tarso asta tun ta Jerusalem. ⁵Atin ka minsà ka kandan, makólit dan na bánnal, su isóddóran dan na tuuwa ágtuman katò mga ágkémun ka Judio, su sakuppa katò mga Pariseo. ⁶Na, ágruudanna su gimanan ku tô katumanan katò igtandô ka Manama tun ta mga kamónaan ta. ⁷Tô gó tô gimanan katò langun ka sapulù duwa (12) grupo ta na mga Judio róggun ágpangadap ki ka Manama agad álló ó dukilám. Sir, igdimanda tô mga unawa ku na Judio kanak su tô gó tô gimanan ku! ⁸Yakò ágpánámdám na di makému makanté puman tô Manama katò mga manubù na inaté.

⁹“Agad sakán dāngngan, kéman ku ka madigár ka mirrayatta katò mga ágpamaké ki Jesus na taga Nazaret. ¹⁰Tô gó tô iglumu ku tun ta Jerusalem, su sakán tô igpaprìso katò marapung manubù na ágpamaké ki Jesus, su igsugù kanak tô mallayat ka mga pangulu ka templo ka Jerusalem. Tô igruud ké kandan, igkagiya pagsik na matayan dan. ¹¹Inalayun ku sikandan ágsupakan tun ta langun simbaan ka Judio, su kakalyag ku pād na pasódoán ku tô kapamaké dan ki Jesus. Su tuuwa ágkasókó kandan, iglupug ku sikandan agad tun ta madiyù mga lunsud ébò irrayatan.

¹²“Purisu igsugù kanak tô mallayat ka mga pangulu ka templo tun ta Damasco ébò ámmáttán ku tô mga manubù na ágpamaké ki Jesus. ¹³Asal Hari, tô malássád dán é álló, tô madaniyad tun ta Damasco, igkita ku tô séllaán tikud tun ta langit na tuu pa ágséllà ka tandingán katò álló. Iséllaanna asta tô duma mga manubù na igtákkás kanak. ¹⁴Ibantang ké tun ta tanà, asta duwán igdinág ku na igkagi ka kinagiyan ka Hebreo, na mà din, ‘Saulo, Saulo, manan ka girrayat ka kanak? Sikuna dád tô kasakitan ukít katò katu nu kanak.’ ¹⁵Purisu iginsà a, ‘Sir, sadan ka?’ asta igtaba tô Áglangngagán, ‘Sakán si Jesus na girrayatan nu. ¹⁶Tindág ka. Igpakita a áknikó su igsalin ku sikuna ébò imun ka na ágsuguánnán^c ku. Mulit ka katò duma mga manubù tingód katò igkita nu ni álló ni, asta tingód katò pakitanán ku áknikó tun ta dumunggù pa mga álló. ¹⁷Tómmóngan ku sikuna ébò di ka matayan katò mga Judio asta katò mga ánnà Judio, su pasadunán ku sikuna

^c 26:16 Ágsuguánnán, ó apostoles.

tun kandan. ¹⁸Pénagpáttán nu kandan tô kabánnalan ébô tayyugan dan tô kangittángngan, asta madun dan tun ta kappawaan, ébô makaluwà dan tikud tun ta bállad i Maibuyan, asta masakup dan tun ta Manama. Ukit katô kapamaké dan kanak, pasinsiyaan ka Manama tô mga salà dan asta matanggap dan tô bággén ka Manama tun ta langun manubù na igsalin din.^d

¹⁹“Purisu Harì Agripa, igtuman ku tô igpakita din kanak tikud tun ta langit. ²⁰Igtinurù a tun ta Damasco, tun ta Jerusalem, tun ta mga lunsud ka Judea, asta tun ta mga ánnà Judio. Igtinurù a kandan na kailangan rumákkád dan, kailangan pasakup dan tun ta Manama, asta kailangan madigár tô áglumun dan ébô pakitanán dan na bánnal igrákkád dan. ²¹Tingód katô katinurù ku, igámmátta katô mga Judio tun ta templo ka Jerusalem ébô matayanna ikandan. ²²Asal inalayunna ágtabangan ka Manama sippang kani álló ni. Purisu gulitta katô kabánnalan tun ta langun manubù, agad tun ta mabantug asta tun ta dì ágkabantug. Tô ágtinuruán ku, ni dán gó tô katumanan katô tandô na igulit katô mga propeta ka Manama asta i Moises. ²³Ágtinuruán ku tô igsulat dan na kailangan irrayatan asta matayan tô Mesiyas, asta ukit kandin na tagnà inanté puman, pasóddórán din na duwán katábbusan katô langun manubù tikud tun ta salà, agad Judio ó ánnà Judio.”

²⁴Róggun na igkagi si Pablo, igullaó si Festo, na mà din, “Pablo, ágkangulág ka! Tô sobra kakatigan nu tô ikangulág áknikó!”

²⁵Igkagi si Pablo, na mà din, “Ágkabantug Festo, diya ágkangulág, su bánnal tô igkagi ku. ²⁶Isóddórán katô harì tô langun katô ilmu. Purisu ándà máddang ku ágkagi kandin, su isóddórán din na bánnal tô langun katô igkagi ku, su ándà lumuwi ni tun ta ikallás lugar.

²⁷“Harì Agripa, ágbánnal ka katô igkagi ka mga propeta? Isóddórán ku na ágbánnal ka.”

²⁸Igkagi si Agripa ki Pablo, na mà din, “Kéman nu basì ka sékóтта dád papamakén ki Cristo!”

²⁹Igkagi si Pablo, na mà din, “Agad madugé pa ó dì madugé, kakalyag ku na mému ka iring kanak, asta langun yu na igpaminág kanak ni álló ni. Asal diya malyag na kadinaan kó iring kanak.”

³⁰Na, igtindág tô harì, tô gobernador, asta si Berenice, asta tô langun dan. ³¹Tô igpanó dan, igpatóngkóé dan, na mà dan, “Ándà ilmu din na mému prison ó matayan.”

³²Igkagi si Agripa ki Festo, na mà din, “Atin ka ándà sikandin pédu-édu na tô emperador tô rumuud kandin, mému paluwaán sikandin.”

Igsadun si Pablo tun ta Roma

27 ¹Na, tô igpid dan ki Pablo tun ta Italia, igsaké ké ka barko. Duwán sábbad sarhento ka mga sundalo katô Grupo i Augusto,

^d 26:9-18 Ahaán tô Mga Lumu 9:1-19; 22:4-16

asta ngadan din si Julio na igpabanté i Festo ki Pablo asta katô duma mga manubù na igpriso. ²Igtákkás áknami si Aristarco na taga Tesalonica na sakup ka probinsya ka Macedonia. Duwán barko na igdunggù tikud tun ta lunsud ka Adramito na pasadun tun ta mga lunsud katô probinsya ka Asia, asta tô gó tô igsakayan dé tikud tun ta Cesarea. ³Pagkasimag, igádding ké tun ta lunsud ka Sidon. Inéduwan si Julio ki Pablo. Purisu igpapónóg din asta igpadding tun ta mga ágpampamaké, asta igpóssiyan dan si Pablo. ⁴Na, tô igsaké ké tikud tun ta Sidon, tuu mabákkár tô karamag na ágkasumaran dé. Purisu igpasidalung ké tun ta ágbaluy katô purù ka Cipre. ⁵Igukit ké tun ta dagat na tubang katô mga probinsya ka Cilicia asta Pamfilia. Igpónóg ké tun ta Mira na sábbad lunsud na sakup ka Licia. ⁶Ikitaan i Julio tô sábbad barko na tikud tun ta Alejandria na pasadun tun ta Italia. Purisu tô gó tô igsakayan dé tikud tun ta Mira. ⁷Mabuwóy tô kapanó katô barko. Purisu idugé ké ikalabé tun ta tubang katô lunsud ka Nido. Tô ikasumar ké katô mabákkár karamag, igpasidalung ké tun ta ágbaluy katô purù na ánggadanan Creta. Igukit ké tun ta tubang katô lunsud ka Salmon. ⁸Mahirap tô igpaligad tô barko, asta idugé ké igdunggù tun ta lugar na ánggadanan Madigár Ágdungguan na madani tun ta lunsud ka Lasea. ⁹Na, tuu idugé tô panawán dé, asta tuu mahirap tô kapanó katô barko tô timpo tô, su ipángnga dán tô álló ka kapuwasa.^e Purisu igtambag si Pablo kandan, na mà din, ¹⁰“Tô panámdám ku, atin ka manayun ki, tuu ki kahirapan, su kadattan ni barko asta tô piniddan ta, asta mapánnas ki pagsik maté.”

¹¹Asal ándà paminág tô sarhento ki Pablo, su ágsarigan din tô tarapid asta tô tigatun katô barko. ¹²Tô panámdám dan na di madigár ni pónógan ka magánnó timpo. Purisu tô kakalyag katô karapungan na mga igsaké na manayun ké tun ta lunsud ka Fenice na sábbad lunsud tun ta purù ka Creta na duwán madigár ágpónógan, su ágkasidalungan tô karamag, asta móddô ké pád dutun dalám ka magánnó timpo.

Igdunggù tô bagyo

¹³Na, tô di dán mabákkár é karamag, kéman dan ka mému dán madun tun ta Fenice. Purisu igkangé dan tô angkla, asta igpókit dan tô barko madani tun ta ligad katô purù ka Creta. ¹⁴Asal ándà kadugé, tuu igmabákkár tô karamag tikud tun ta purù, su igbagyowan ké. ¹⁵Tô di dé ágkagaga na ágkasumar dé tô mabákkár karamag, igpabayà dé ka mapid ké katô balud asta katô karamag. ¹⁶Na, igpasidalung ké tun ta délák

^e 27:9 Tô timpo katô álló ka kapuwasa katô mga Judio, tô gó tô bulan ka Septyembre asta magánnó timpo. Tô timpo tô, inalayun ágmabákkár tô karamag asta magdakál tô balud tun ta dagat. Purisu ánnà madigár tô kapanó ka mga barko tun ta dagat su ágkadattan katô mabákkár karamag asta magdakál balud.

purù na ánggadanan Cauda. Igággár-ággárran dé igdalám tô buti na igpaguyud katô barko. ¹⁷Tô igdalám ké katô buti, igággát dan igikáttan tun ta barko ébô di kadattan. Imáddangan dan ka masayad tô barko tun ta baklayanán na madani tun ta banuwa ka Libya. Purisu igláppei dan tô mga layag, asta inapid ké katô karamag. ¹⁸Pagkasimag, su tuu pa mabákkár tô balud, igtigkané dé ágdabuán tô mga piniddan dé ébô di ké malánnád. ¹⁹Tun ta ikatállu álló, agad tô mga kasangkapan katô barko igdabù dé. ²⁰Tuu idugé na ándà dé kitayi tô álló asta tô mga karani. Tô panámdám dé langun di kéd manté, su igpanayun tô udan asta tuu igmabákkár tô karamag.

²¹Idugé dán na ándà igkan dé. Purisu igtindág si Pablo, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga unawa ku, madigár pád ka igbánnal kó katô igkagi ku ákniyu tô ándà ki pa panó tikud tun ta Creta ébô di kadattan tô piniddan ta, asta ándà kahirapan ta. ²²Na, kumagiya ákniyu na pabákkár kó, su ándà sábbad áknita na malánnád, asal ni barko dád tô kadattan. ²³Su géna dukilám, igpakita kanak tô panaligan na igpapid ka Manama na ágpangadapán ku asta igtigatun kanak. ²⁴Igkagi sikandin, na mà din, ‘Pablo, yaka ágkamáddangan, su matuman na kumita ka katô emperador, asta ruudan ka ikandin tun ta Roma. Na, tingód áknikó di maté tô mga manubù na igsaké duma áknikó.’ ²⁵Purisu mga unawa ku, yakó ágkamáddangan. Ágsarigga katô Manama na matuman tô langun katô igkagi din kanak. ²⁶Asal masayad ni barko tun ta sábbad purù.”

²⁷Na, tô iglabé tô duwa linggo, inalayun ké inapid ka karamag tun ta dagat na ánggadanan Mediteraneo. Tô tángngà ka dukilám, igpanámdám tô mga taralumu ka barko na madani ké tun ta ligad ka dagat. ²⁸Purisu igtuntun dan tô tali na igikáttan ka mabággat ébô kasóddóran dan tô kadalámman katô dagat. Duwa pulù (20) dáppa tô kadalámman. Ándà kadugé, igtuntun dan puman, asta sapulù lima (15) dáppa tô kadalámman. ²⁹Imáddangan ké ka mapid tô barko tun ta batun. Purisu igdabù dan tô áppat angkla tikud tun ta bókkóg ka barko, asta igdasal ké na makatiis ké sippang ka sállám. ³⁰Na, miwà pád tô mga taralumu ka barko. Purisu igtuntun dan tô buti tun ta dagat, su mà kagi dabuán dan tô angkla tun ta tubang katô barko. ³¹Asal igkagi si Pablo tun ta mga sundalo asta tun ta sarhento, na mà din, “Atin ka di dan móddô nit barko, di kó manté.”

³²Purisu iggáttas katô mga sundalo tô ikát katô buti, asta inanud.

³³Na, tô masig dán ágkasállám, igkagi si Pablo na madigár ka kuman dan. Igkagi sikandin, na mà din, “Sapulù áppat (14) dán álló na imáddangan kó, asta igballus kó su ándà kó ikakan. ³⁴Purisu kan kó ébô kumabákkár kó. Yakó ágkamáddangan, su di kó mamánnu. Ándà tun ákniyu na maté, agad sábbad.”

³⁵Na, igkangé i Pablo tô pan, igpasalamat sikandin katô Manama tun ta tubang katô langun, igtáppik-táppik din asta igkan sikandin. ³⁶Tô

igkita ké kandin, igmabákkár tô ginawa dé, asta igkan ké. ³⁷Duwa gatus kapittuwan ánnám (276) ké langun na igsaké katô barko. ³⁸Tô ibássug kéd, igdabù dé tô samà ka trigo na igpid dé ébô kumagan tô barko.

Idattan tô barko

³⁹Tô álló dán, ándà kasóddóri katô taralumu ka barko ka ánda tô dungguan dé, asal igkita dan tô baklayanán. Purisu igpatóngkóé dan ka mému padungguán dan tô barko. ⁴⁰Purisu iggátas dan tô mga ikát katô mga angkla, asta itananan tô langun angkla tun dalám ka dagat. Igakas dan tô ikát tun ta timon. Igbákka dan tô layag tun ta tubang ébô mapid ké pasadun tun ta ligad. ⁴¹Asal igsayad tô barko tun ta mababó, ikasapat tô tubang katô barko asta di ágkakangé, asta idattan tô dadan dutun ta bókkóg katô barko ukit katô mga balud. ⁴²Na, igpanámdám tô mga sundalo na matayan dan tô mga igpriso ébô di dan makasilám asta makaluwà. ⁴³Asal igsapadan dan i Sarhento Julio, su kakalyag din na di matayan si Pablo. Purisu igpóna din tô mga manubù na katig ágsilám ébô tumuppas tun ta dagat asta sumilám na pasadun tun ta ligad. ⁴⁴Ikatapuri tô mga manubù na di katig ágsilám. Igawidan dan tô mga tabla asta tô mga itáppù bahin katô barko. Purisu ándà kamánnu tô langun dé, asta ikadunggù ké tun ta baklayanán.

Tun ta Malta

28 ¹Na, tô igdunggù ké tun ta baklayanán, ikasóddór ké na tô gó tô purù na ánggadanan Malta. ²Tuu inéduwan áknami tô mga taga Malta. Igsumar ké ikandan, asta igtabun dan ka dakál apuy, su gudan asta magánnó. ³Igkangé si Pablo ka mga kayu na pagsunnuk. Na, tô igsunnuk din tô kayu tun ta apuy, igluwà tô áppuy tingód katô kénit, asta igkagat tô bállad i Pablo. ⁴Tô igkita tô mga taga Malta katô áppuy tun ta bállad din, igpatóngkóé dan, na mà dan, “Sikandin basi tô taramaté. Ándà sikandin kamaté tun ta dagat, asal maté sikandin kannun ta tanà, su tô gó tô supak kandin katô ágmanaman ta.”^f

⁵Asal igpanapirik i Pablo tô áppuy tun ta apuy, asta ándà gó sikandin kamánnu. ⁶Igsállág tô mga manubù ka lumábbag tô bállad din asta mabantang na maté. Agad idugé dan igangat, asal ándà gó sikandin kamánnu. Purisu ipalin tô panámdám dan, asta igkagi dan na si Pablo tô sábbad manama.

⁷Na, si Publio tô gobernador katô purù, asta sikandin tô tigatun katô maluweg tanà na madani tun ta dagat. Inéduwan sikandin áknami. Purisu igpóddô ké tun ta balé din ka tállu álló. ⁸Na, ágkabógókan tô ámmà din, su igkalintura sikandin asta marag gindás. Igsadun si

^f 28:4 Duwán ágmanaman ka Griego na ánggadanan Tarasupak.

Pablo tun kandin, asta igdasal sikandin tun ta Manama. Igdappánnan i Pablo ka bállad sikandin, asta inólian. ⁹Na, tô ikasóddór tô дума mga manubù, igpid dan tô langun ágkabógókan tun ki Pablo, asta inólian dan. ¹⁰Igpóssi dan áknami, asta tô igpanó ké puman, igpid dan tô langun ágkailanganán dé tun ta dalám katô ássa barko.

Igsadun ké tun ta Roma

¹¹Na, tô iglabé dán tô tállu bulan, igsaké ké katô barko tikud tun ta Alejandria na taganá igpundo tun ta Malta dalám katô magánnó timpo. Ánggadanan tô barko na Tô Dáppi na Ágmanaman. ¹²Tô igdunggù ké tun ta lunsud ka Siracusa, igóddô ké dutun ka tállu álló. ¹³Tikud tun ta Siracusa, igsadun ké tun ta lunsud ka Regio. Pagkasimag, nángngà-nángngà dád tô karamag. Purisu igpanó ké, asta igdunggù ké tun ta lunsud ka Puteoli tô ikaduwa álló. ¹⁴Tun ta Puteoli, igkita dé tô mga kataladi, asta igpóddô ké ikandan ka sábbad linggo. Na, igpanó ké puman pasadun tun ta Roma. ¹⁵Tô ikasóddór tô mga kataladi tun ta Roma na dumunggù ké, duwán igsumar áknami tun ta Ágbarigyaanan i Apio, asta duwán дума mga manubù na igsumar áknami tun ta lunsud na ánggadanan Tállu Ágtindaan. Tô igkita si Pablo kandan, igpasalamat sikandin katô Manama, asta idayawan sikandin.

Igtinurù si Pablo tun ta Roma

¹⁶Na, tô igdunggù ké tun ta Roma, ándà prisowi si Pablo, asal igpóddô sikandin tun ta balé na igbantéyan ka sábbad dád sundalo. ¹⁷Na, tô iglabé tô tállu álló, iglimud i Pablo tô mga pangulu ka Judio, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga kataladi ku, agad ándà madat na ilmu ku tun ta mga unawa ta na mga Judio ó tun ta ágkémun katô mga kamónaan ta, asal igámmátta tun ta Jerusalem, asta igbággéya tun ta bállad katô gobyerno ka Roma. ¹⁸Tô igruud dan kanak, kakalyag dan na paluwaánna pád ikandan, su ándà ilmu ku na mému matayanna. ¹⁹Asal duwán mga pangulu ka Judio na igsapad kandan. Purisu ipiritta igpédu-édu na tô emperador tô rumuud kanak. Asal ándà dimanda ku tingód katô mga Judio, su sakán tô sábbad Judio. ²⁰Ni gó tô gunayan na iglimud ku sikiyu ébô pakitaé ki asta patóngkóé ki. Áknganni igikáttanna ka kadina, su ágbánnalán ku sikandin na gimanan ta na mga rubbad i Israel.”

²¹Igkagi sikandan, na mà dan, “Ándà sulat na igdunggù áknami tikud tun ta mga Judio tingód áknikó. Ándà manubù na igsadun dini ébô kumagi áknami na madat ka manubù. ²²Asal isóddóran dé dád na duwán kun mga manubù tun ta agad ánda banuwayi na ágbuyas katô mga ágpamaké ki Jesus. Purisu tô kakalyag dé na maminág ké katô kagin nu.”

²³Purisu igsalin dan tô álló ébô palimudé dan. Tô igdunggù tô álló, tuu marapung tô mga manubù na ilimud tun ta balé na igóddóan i Pablo.

Tikud ka sállám sippang ka dukilám igtinurù si Pablo. Igulit sikandin kandan tingód katô pagpangulu ka Manama, asta igtinurù sikandin tingód ki Jesus tikud tun ta igsulat i Moises asta katô duma mga propeta ka Manama ébô mamaké tô mga manubù ki Jesus. ²⁴Na, duwán mga manubù na igbánnal katô igkagi din, asta duwán mga manubù na ándà bánnal. ²⁵Ándà dan pasábbadé. Asal tô ándà dan pa panó, igkagi si Pablo, na mà din, “Nángngà tô kagi na igpólit katô Ugis Espiritu ukit katô propeta na si Isaias, su igkagi sikandin tingód ka mga kamónaan ta, na mà din,

²⁶ “ ‘Sadun ka tun ta mga Judio, asta ni gó tô kagin nu kandan:

Agad tuu kó gó maminág, ò kó makagpát.

Agad tuu kó gó sumállág, ò kó makagpát, ²⁷su igpatággas kani mga manubù tô ulu dan agó makagpát dan.

Igsagpángngan dan tô talinga dan agó duminág dan ka kabánnalan. Iglipáddáng dan tô mata dan agó kumita dan ka kóbadan katô kagi ku kandan.

Ándà kakalyag dan na padani kanak ébô tabangan ku sikandan.’ ”^g

²⁸Igpanayun si Pablo igkagi, na mà din, “Purisu paminág kó kanak. Igulitan dán tô mga ánnà Judio na tábbusán dan katô Manama, su sikandan tô maminág.”

²⁹[Pángnga igkagi si Pablo, igpanó tô mga pangulu ka Judio, asta igpapulé dan tingód katô igkagi i Pablo kandan.]

³⁰Na, igóddô si Pablo ka duwa ámmé tun ta balé na igarkilaan din. Igtanggap din tô langun manubù na igsadun tun kandin. ³¹Igulit-ulit sikandin katô kabánnalan tingód ka Áglangngagán na si Jesu-Cristo, asta tingód katô pagpangulu ka Manama. Ándà máddang din ágtinurù, asta ándà igsapad kandin.